

ભાજપને મહારાષ્ટ્રમાં કાખઘોડીની જરીકે જરૂર નથી: અમિત શાહ

સ્થાનિક સ્વરાજ્ય ચૂંટણીઓમાં વિપક્ષનો એવો સફાયો કરો કે દૂરબીનથી પણ નજરે ન પડે

મુંબઈ : કેન્દ્રના ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહે સોમવારે કહ્યું હતું કે ભાજપને કાખઘોડીની જરૂર નથી અને તે મહારાષ્ટ્રમાં પોતાની તાકાત પર ટકેલી છે. તેમણે કાર્યકર્તાઓને સ્થાનિક સ્વરાજ્ય સંસ્થાની ચૂંટણીમાં વિરોધ પક્ષોનો સફાયો સુનિશ્ચિત કરવાનો અનુરોધ કર્યો હતો. શાહે દક્ષિણ મુંબઈના ચર્ચગેટ સ્ટેશનની નજીક મહારાષ્ટ્ર ભાજપની નવી ઓફિસનો શિલાન્યાસ કર્યા બાદ પક્ષના કાર્યકર્તાઓને સંબોધતા કહ્યું હતું કે આપણે સાબિત કર્યું છે કે દેશમાં પરિવારવાદનું રાજકારણ ચાલતું નથી. કામગીરીનું રાજકારણ દેશને આગળ લઈ જશે. મોદીજી આના ઉત્તમ ઉદાહરણ છે. ચા

વેચનારના ઘરમાં જન્મેલું બાળક સમર્પણ, બલિદાન અને સખત પરિશ્રમને લીધે ભારતના વડા પ્રધાન બની શકે. શાહે કેન્દ્રની અને રાજ્યની ડબલ એન્જિન ભાજપ સરકારનો ઉલ્લેખ કરીને કહ્યું હતું કે પક્ષે આ વર્ષના અંતમાં યોજનારી સ્થાનિક સ્વરાજ્ય સંસ્થાઓની ચૂંટણી પણ જીતવી જોઈએ. સખત મહેનત કરો જેથી વિપક્ષોનો સફાયો થઈ જાય અને તેઓ દૂરબીનથી પણ નજરે ન પડે. અમિત શાહે કહ્યું હતું કે હું માનું છું કે જે પક્ષની કાર્યશૈલીમાં લોકશાહીના મૂલ્યો ન (જુઓ પાનું ૨) >>

આ ટિપ્પણી સામે સવાલ કરનારાઓ કાખઘોડીનો અર્થ નથી સમજ્યા. મિત્રો કાંઈ કાખઘોડી ન કહેવાય.

- - મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડાણીસ

ચાર ગુજરાતીનું ઈરાનમાં અપહરણ

ઓસ્ટ્રેલિયા જવા નીકળેલા ગાંધીનગરના માણસાના આ ચારેય માટે બે કરોડની ખંડણી મગાઈ (અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: ગુજરાતના ચાર લોકોનું ઈરાનની રાજધાની તહેરાનમાં અપહરણ કરાયું હોવાનો મામલો બહાર આવ્યો છે. ગાંધીનગરના માણસા તાલુકાના બાપુપુરા ગામનાં ત્રણ જણા અને બદપુરા ગામનો એક વ્યક્તિ એમ કુલ ચાર લોકોનું અપહરણ થયું છે. આ ચાર લોકો ઓસ્ટ્રેલિયા જવા માટે નીકળ્યા બાદ ઈરાનમાં અપહરણ થયું હોવાની જાણ થતા પરિવારજનો પર જાણે આભ તૂટી પડ્યું છે. અપહરણકારો દ્વારા બાપુપુરા ગામમાં રહેતા પરિવારજનોને અપહત લોકોને (જુઓ પાનું ૨) >>

ગુજરાત સહિત ૧૨ રાજ્યમાં મતદારચાદીનું સ્પેશ્યલ રિવિઝન ચાર નવેમ્બરથી શરૂ કરાશે

નવી દિલ્હી: દેશનાં ૧૨ રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં (સ્પેશ્યલ ઈન્ટેન્સિવ રિવિઝન ઓફ ઇલેક્ટરોલ રોલ્સ) મતદાર ચાદીમાં સઘન સુધારાની કામગીરી બીજા તબક્કામાં ચોથી નવેમ્બરથી હાથ ધરવાની મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર ક્ષાનેશ કુમારે સોમવારે જાહેરાત કરી હતી. આ ૧૨ રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં આંદામાન અને નિકોબાર ટાપુ, લક્ષદ્વીપ, છત્તીસગઢ, ગોવા, ગુજરાત, કેરળ, મધ્ય પ્રદેશ, પુડુચેરી, રાજસ્થાન, તમિલનાડુ, ઉત્તર પ્રદેશ અને પશ્ચિમ બંગાળનો સમાવેશ થાય છે. આમાંથી તમિલનાડુ, પુડુચેરી, કેરળ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં ૨૦૨૬માં ચૂંટણી યોજાવાની છે. કુમારે એ પણ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે વર્ષ ૨૦૨૬માં ચૂંટણી યોજાવાની છે એ આસામમાં એસઆઈઆરની અલગથી જાહેરાત કરવામાં આવશે. મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરે કહ્યું હતું કે હાલ ચાલી રહેલું એસઆઈઆર દેશ સ્વતંત્ર થયો ત્યાર બાદથી અત્યાર સુધીની આ પ્રકારની નવમી કવાયત છે. છેલ્લે ૨૦૦૨-૨૦૦૪ (જુઓ પાનું ૨) >>

વરસાદનો આતંક: સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ, દક્ષિણ ગુજરાતમાં ચાર દિવસ અલર્ટ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: રાજ્યમાં કારતકમાં અપાઘી માહોલ જામ્યો હતો. હવામાન વિભાગ દ્વારા રાજ્યમાં આગામી ચાર દિવસ સુધી માવઠાની આગાહી કરવામાં આવી હતી, જેના પગલે ખેડૂતોની ચિંતા વધી હતી.હવામાન વિભાગ મુજબ, આગામી ૨૪ કલાકમાં આ ડ્રિપ્રેશન વધુ તીવ્ર બનવાની શક્યતા છે. જેના કારણે આગામી ચાર દિવસ સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ સહિત દક્ષિણ ગુજરાતના અનેક વિસ્તારોમાં ભારે વરસાદ પડવાની શક્યતા છે. બંગાળની ખાડીમાં પણ એક સિસ્ટમ સક્રિય થતા રાજ્યના સમગ્ર દરિયાકાંઠાના વિસ્તારો એલર્ટ પર છે. ગાજવીજ સાથે વરસાદ અને પવનના જોરને પગલે પોર્ટ પર એલર્ટ-૩ નંબરનું ભયસૂચક સિગ્નલ લગાવવા આવ્યું હતું. માછીમારોને આગામી આદેશ ન મળે ત્યાં સુધી દરિયો ન ખેડવા સ્પષ્ટ સૂચના આપવામાં આવી હતી. રાજ્યમાં કમોસમી વરસાદના પગલે સરકાર સતર્ક બની હતી. રાજ્ય સરકારે (જુઓ પાનું ૨) >>

... તો શ્રેયસ ઐયરનો જીવ ગયો હોત

ત્રીજી વન-ડેમાં કેચ પકડતી વખતે પાંસળીમાં ઈજા પછી ઈન્ટરનલ બ્લીડિંગ થતા સિડનીમાં આઈસીયુમાં દાખલ કરવાનું મોડું થાત તો ખતરો હતો: હવે હેમખેમ

સિડની : ભારતના ત્રીસ વર્ષના ક્રિકેટર શ્રેયસ ઐયરને પાંસળીમાં ગંભીર ઈજા થયા બાદ સિડનીની હોસ્પિટલના આઈસીયુમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને હવે તેની તબીયત સ્થિર છે. સોમવારે શ્રેયસ ક્વરમાં સિડની ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડમાં રમાયેલી ત્રીજી અને અંતિમ વન-ડેમાં એલેક્સ કેરીનો એક્ઝેલિકેટ કેચ પકડતા પડી ગયો હતો. તેને ડાબી પાંસળીમાં ઈજા થઈ હતી અને આંતરિક રક્તસ્રાવ પણ થયો હતો. ડ્રેસિંગ રૂમમાં આવ્યા બાદ તેને ભયંકર દુઃખાવો થતાં હોસ્પિટલના આઈસીયુમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. જો હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં મોડું થયું હોત તો તેનો જાન પણ જઈ શક્યો હોત. સ્કેન પરથી તેની ઈજાની ગંભીરતાનો ખ્યાલ આવ્યો હતો. ભારતીય ક્રિકેટ કંટ્રોલ બોર્ડ ભારતની ટીમના ડોક્ટર રિઝવાન ખાનને તેની સારસંભાળ લેવાનું કહ્યું છે. હવે શ્રેયસને આઈસીયુમાંથી બહાર લાવવામાં આવ્યો છે અને તે સાજો થઈ રહ્યો છે. બોર્ડની મેડિકલ ટીમ ભારત અને સિડનીના એક્સપર્ટ સાથે સતત વિચારવિમર્શ કરી રહી છે. બોર્ડ એક નિવેદનમાં કહ્યું હતું કે શ્રેયસને ડાબી પાંસળીમાં ઈજા થઈ છે. તેને વધુ તપાસ (જુઓ પાનું ૨) >>

ભારત અને યુરોપિયન યુનિયન વચ્ચે મુક્ત વેપાર કરાર પર ચર્ચા અંતિમ તબક્કામાં

નવી દિલ્હી : અમેરિકા અને ભારત વચ્ચે ચાલી રહેલા ટ્રેડિંગ વોર વચ્ચે ભારત અને યુરોપિયન યુનિયન વચ્ચે મુક્ત વેપાર કરાર પર ચર્ચા શરૂ કરવામાં આવી છે. જેની માટે વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રી પીયૂષ ગોયલ ૨૭ થી ૨૮ ઓક્ટોબર સુધી બ્રસેલ્સમાં બેઠકમાં હાજરી આપશે. ભારતીય વાણિજ્ય મંત્રાલયે આ અંગે રવિવારે જાહેરાત કરી હતી. આ અંગે મંત્રાલયના જણાવ્યા અનુસાર ઉદ્યોગ પ્રધાન પીયૂષ ગોયલ યુરોપિયન કમિશનના એક્ઝિક્યુટિવ વાઇસ પ્રેસિડેન્ટ અને ટ્રેડ કમિશનર

મારોસ સેક્ઝલિક સાથે મુલાકાત કરશે. આ બેઠક વાટાઘાટોના અંતિમ તબક્કા માટે દિશા અને વ્યૂહરચના નક્કી કરવામાં મહત્વપૂર્ણ રહેશે. યુરોપિયન યુનિયન ઇચ્છે છે કે ભારત ઓટોમોબાઇલ્સ, તબીબી ઉપકરણો, દારૂ, વાહન, માંસાહાર પરના ટેરિફમાં નોંધપાત્ર ઘટાડો કરવામાં આવે. જો આ કરાર થાય છે તો ભારતના નિકાસ ઉત્પાદનો, જેમ કે ક્લિનિકલ ગર્મેન્ટ્સ, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, સ્ટીલ, પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદનો અને ઇલેક્ટ્રિકલ મશીનરી, આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં વધુ સ્પર્ધાત્મક બનશે. ■

પવિત્ર સ્નાન: પટણામાં સોમવારે છઠ પૂજાની ઉજવણી દરમિયાન ગંગા નદીમાં પવિત્ર સ્નાન કરવા એકઠાં થયેલા લોકો.

(એજન્સી)

સ્કૂલ-કૉલેજોમાં સુસાઈડ : માર્ગદર્શિકાના અમલ સંબંધે બે મહિનામાં જવાબ આપવા રાજ્યોને સુપ્રીમ કોર્ટનો આદેશ

નવી દિલ્હી : સુપ્રીમ કોર્ટે રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને વિદ્યાર્થીઓની માનસિક સ્વાસ્થ્ય સંબંધી સમસ્યા અને આત્મહત્યા અંગે થકી કહેલી માર્ગદર્શિકાના અમલ અંગે આઠ અઠવાડિયાની અંદર જાણકારી આપવાનો આદેશ આપ્યો હતો. જસ્ટિસ વિક્રમ નાથ અને સંદીપ મહેતાની બનેલી બેન્ચે કેન્દ્ર સરકારને માર્ગદર્શિકાના અમલ માટે લીધેલા પગલાં અંગે સોગંદનામું નોંધાવવા આઠ અઠવાડિયાનો સમય આપ્યો હતો. બેન્ચ સુપ્રીમ કોર્ટના પચીસ જુલાઈના ચુકાદામાં સૂચવેલી માર્ગદર્શિકાના અમલ અંગેની બાબત સાંભળી રહી હતી. અદાલતે એ ચુકાદામાં બધા રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને ખાનગી કોચિંગ સેન્ટરના રજિસ્ટ્રેશન, વિદ્યાર્થી રક્ષણ માટેના નિયમો અને ફરિયાદ નિવારણ યંત્રણા ફરજિયાત બનાવતા નિયમોનું જાહેરનામું બે મહિનામાં બહાર પાડવા કહ્યું હતું. સોમવારે સુનાવણી દરમિયાન બેન્ચને જાણ કરવામાં આવી હતી કે જુલાઈના ચુકાદામાં કેન્દ્ર સરકારને ૯૦ દિવસની અંદર માર્ગદર્શિકાના અમલનું સોગંદનામું ૯૦

યુપીમાં સગર્ભાને બળદગાડામાં હોસ્પિટલ લઈ જવાતા વિવાદ

હમીરપુર/લાખનઊ: હમીરપુર જિલ્લામાં જ્યારે એક એમ્બ્યુલન્સ ગામ સુધી પહોંચવામાં નિષ્ફળ જતાં, એક ગર્ભવતી મહિલાને કાઢવવાળા, પાણી ભરાયેલા, કાચા રસ્તા પરથી બળદગાડીમાં હોસ્પિટલ લઈ જવામાં આવી રહી હોવાનો એક વીડિયો સામે આવ્યા બાદ સમાજવાદી પાર્ટીના વડા અખિલેશ યાદવે સોમવારે ઉત્તર પ્રદેશમાં ભાજપ સરકારની ટીકા કરી હતી. તેમણે ઉત્તર પ્રદેશના આરોગ્ય પ્રધાનને ઔપચારિક દેખાવ ઉપરાંત લોકોની મુશ્કેલીઓ પ્રત્યે ચિંતા દર્શાવવા કહ્યું હતું. એક્સ પર વિડિઓ શેર કરતા યાદવે રાજ્ય સરકાર પર ‘એમ્બ્યુલન્સને બળદગાડામાં ફેરવવાનો’ આરોપ લગાવ્યો હતો અને વિકાસના તેના દાવાઓ પર સવાલ ઉઠાવ્યા હતાં. “ભાજપના કુશાસન હેઠળ, ઉત્તર પ્રદેશમાં એમ્બ્યુલન્સ ‘બળદગાડા’માં ફેરવાઈ ગઈ છે. શું ટ્રિલ્વન ડોલરની અર્થવ્યવસ્થા બળદગાડા પર ચાલશે? મુખ્ય પ્રધાને તેમની આગામી ક્ષેત્ર મુલાકાત દરમિયાન રસ્તાઓ અને એમ્બ્યુલન્સની સ્થિતિ જોવી જોઈએ, અથવા જરૂર પડે દિલ્હીના દૂરબીન અથવા ડ્રોનનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ,” તેવું તેમણે ટિ્વન્ટીમાં લખ્યું હતું. આ ઘટના શનિવારે પારસદ્વા ડેરા ગૌ ઘાટ છાણી ગામમાં બની હતી, જ્યાં ગર્ભવતી મહિલાને તેના ૬૦ વર્ષીય સસરા કમ્પ્લે કુમાર કેવટ બળદગાડામાં લગભગ સાત કિલોમીટર

દૂર સિસોલોર કોમ્યુનિટી હેલ્થ સેન્ટર લઈ ગયા હતા, કારણ કે કાઢવવાળા રસ્તાને કારણે એમ્બ્યુલન્સ ફસાઈ ગઈ હતી. કરાર અને અસમાન રસ્તા પરથી પસાર થવામાં લગભગ ત્રણ કલાક લાગ્યા હતા. ડોક્ટરોએ પરિવારને જાણ કરી કે ડિલિવરીને હજી બે દિવસ બાકી છે અને પ્રાથમિક સારવાર પછી તેને રજા આપવામાં આવી હતી. સ્થાનિકોએ જણાવ્યું હતું કે દર ચોમાસામાં આ વિસ્તારના લગભગ ૫૦૦ રહેવાસીને આવી જ મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડે છે કારણ કે રસ્તો કાઢવવાળા કળણમાં ફેરવાઈ જાય છે, જે તેમને નજીકના શહેરોથી વિખૂટા કરે છે. ■

યુદ્ધ જેવી પરિસ્થિતિ માટે તૈયાર રહેવું જોઈએ: રાજનાથ સિંહ

નવી દિલ્હી: ભારતે યુદ્ધ જેવી પરિસ્થિતિ માટે તૈયાર રહેવું જોઈએ કારણ કે મે મહિનામાં પાકિસ્તાન સાથે ચાર દિવસ સુધી ચાલેલા લશ્કરી સંઘર્ષ બાદ સરહદો પર ગમે ત્યારે કંઇપણ થઇ શકે છે એ જાણી શકાયું છે, એમ સંરક્ષણ પ્રધાન રાજનાથ સિંહે સોમવારે જણાવ્યું હતું. રાજનાથ સિંહે એક કાર્યક્રમને સંબોધતા જણાવ્યું કે ઓપરેશન સિંદૂર દરમિયાન ભારતે પાકિસ્તાનને જડબાતોડ જવાબ આપ્યો હતો. પરંતુ તેનો રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા પડકારોનો સામનો કરવા માટે ભવિષ્યની કાર્યવાહીની દૃષ્ટિએ તૈયાર કરવા અને શીખવા માટે એક કેસ સ્ટડી તરીકે ઉપયોગ કરવો જોઈએ. સંરક્ષણ પ્રધાને જણાવ્યું કે ૭ થી ૧૦ મે દરમિયાન ઓપરેશન દરમિયાન સ્વદેશી લશ્કરી સાધનોના અસરકારક ઉપયોગથી પ્રાદેશિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ભારતની પ્રતિષ્ઠામાં વધારો થયો હતો. સિંહે એમ પણ કહ્યું કે ઓપરેશન સિંદૂરના કારણે એવી પરિસ્થિતિ ઊભી થઇ હતી કે યુદ્ધ આપણા દરવાજા ખટખટાવી રહ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે જો આપણે ટ્રેડ નિષ્પત્તિ સાથે જવાબ આપ્યો અને આપણા દેશની સરહદોનું રક્ષણ કરવા માટે સંપૂર્ણપણે તૈયાર છે, તેમ છતાં આપણે આત્મનિરીક્ષણ કરતાં રહેવું જોઈએ. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે ઓપરેશન સિંદૂરનો એક કેસ સ્ટડી તરીકે ઉપયોગ કરવો જોઈએ. જેમાંથી આપણે શીખી શકીએ અને આપણા ભવિષ્યને થકી શકીએ. આ ઘટનાએ ફરી એકવાર આપણને બતાવ્યું છે કે આપણી સરહદો પર ગમે ત્યાં અને ગમે ત્યારે કંઇપણ થઇ શકે છે. આપણે યુદ્ધ જેવી પરિસ્થિતિ માટે તૈયાર રહેવું પડશે અને આપણી તૈયારી આપણા પોતાના પાયા પર આધારિત હોવી જોઈએ. ■

મધ્ય પ્રદેશમાં ભાજપી નેતાનું ‘કાર’ નામું

થારથી ખેડૂતને કચડયો પછી તેની દીકરીઓ પર હુમલો કર્યો

ભોપાલ: મધ્ય પ્રદેશમાં ખેડૂતની હત્યા અને તેની દીકરીઓ પર હુમલો કરવાના આરોપસર ભાજપ નેતા અને તેના સાથીઓ પર કેસ કરવામાં આવતા બળભળાટ મચી ગયો છે. અહેવાલ મુજબ ખેડૂત તેના ખેતર તરફ જઈ રહ્યો હતો, ત્યારે તેના ભજપ નેતાએ તેના સાથીઓ સાથે હુમલો કર્યો હતો, ત્યાર બાદ કાર વડે તેને કચડી નાખ્યો. પોલીસે એક્ઝાઇઝઆર નોંધી તપાસ હાથ ધરી છે. અહેવાલ મુજબ ભાજપ નેતા મહેન્દ્ર નાગર છેલ્લા ઘણાં સમયથી વિસ્તારના નાના ખેડૂતોને તેમની જમીન વેચવાની ધમકી આપી રહ્યો હતો, રામ સ્વરૂપ ઘાઠડે જમીન વેચવા ઇનકાર કરતા ભાજપ નેતાએ સાથીઓ સાથે મળીને હુમલો કર્યો હતો. આ ઘટનાં ફતેહગઢ પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારના ગણેશપુરા ગામમાં બની હતી. ખેડૂત રામ સ્વરૂપ ઘાઠડે ત્યારે તેની પત્ની સાથે ખેતર તરફ જઈ રહ્યો હતો, ત્યારે ભાજપ નેતા મહેન્દ્ર નાગર અને તેમના સાથીઓ તેમના પર લાકડીઓ અને સળિયાથી હુમલો કર્યો. ખેડૂતને ઢોર માર માર્યા બાદ ભજપ નેતાએ તેના પરથી થાર કાર ચલાવી દીધી. બૂમો સાંભળી ખેડૂત રામ સ્વરૂપ ઘાઠડેની દીકરીઓ મદદ માટે આવી ગઈ હતી, ત્યારે ભાજપ નેતાએ દીકરીઓ પર પણ હુમલો કર્યો હતો. ખેડૂતની દીકરીઓએ કહ્યું, “હું મારા પિતાની મદદે ગઈ, ત્યારે તેમણે મારા પર હુમલો કર્યો અને મારા કપડાં પણ ફાડી નાખ્યા. મારા પર ગોળીબાર પણ કરવામાં આવ્યો. મારી માતાએ તેમને રોકવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે તેમણે કાર મારા પિતા પર ચડાવી દીધી.” મૃતક ખેડૂતના ભાઈના જણાવ્યા મુજબ આરોપીઓએ લગભગ એક કલાક સુધી તેમને માર માર્યો. બંને છોકરીઓના કપડાં ફાડી નાખ્યા, લગભગ ૨૦ લોકો હવામાં ગોળીબાર કરી રહ્યા હતા. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ગામ લોકો મદદે આવ્યા પણ આરોપીઓએ ઘાયલ થઇ ગયેલા ખેડૂતને હોસ્પિટલ પણ ન લઇ જવા દીધો, આરોપીએ બંદૂક સાથે તેને ઘેરી લીધો હતો. આખરે જ્યારે ખેડૂતે લોહીલુહાણ હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો, ત્યારે સારવાર દરમિયાન તેનું મોત નીપજ્યું. ભાજપ નેતા મહેન્દ્ર નાગર, તેના પરિવારની ત્રણ મહિલાઓ અને ૧૪ અન્ય લોકો સામે હત્યાના ગુના સાથે એક્ઝાઇઝઆર નોંધાવ્યો છે. ■

સૌરાષ્ટ્રમાં માવઠાનો માર સહન કરતાં ખેડૂતો માટે બે દિવસમાં સરકાર સહાય પેકેજ જાહેર કરશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ સૌરાષ્ટ્રમાં હાલ ખેડૂતો માવઠાનો માર સહન કરી રહ્યા છે. માવઠાના કારણે કપાસ, મગફળી સહિતના પાકનો સોથ વળી ગયો છે. રાજ્ય સરકારે આગામી ૪૮ કલાકની અંદર ખેડૂતોના હિતમાં મહત્વનો નિર્ણય લેવાની મૌખિક ખાતરી આપી હતી. સૌરાષ્ટ્રના ધારાસભ્યો દ્વારા કમોસમી વરસાદને કારણે થયેલી નુકસાનોના મુદ્દે રાજ્ય સરકારમાં સઘન રજૂઆત કરવામાં આવી હતી. સરકાર દ્વારા આ રજૂઆતને ગંભીરતાથી લેવામાં આવી હતી, જેના પગલે બે દિવસમાં નુકસાની માટે સહાય પેકેજ જાહેર કરવામાં આવી શકે છે.

સૌરાષ્ટ્ર ના ધારાસભ્યો ભગવાનભાઈ બારડ, હીરાસોલંકી સોલંકી અને રાજેશ ચુડાસમા સહિતના

અગ્રણીઓએ ખેડૂતોને થયેલા નુકસાન અંગે સરકારમાં સચોટ રજૂઆતો કરી હતી.

આ રજૂઆતોના ફળ સ્વરૂપે, સૌરાષ્ટ્રના ધારાસભ્યોને સરકાર તરફથી વળતર પેકેજ જાહેર કરવાની મૌખિક ખાતરી મળી હતી. ખેડુત આલમ હવે સરકારના સત્તાવાર નિર્ણયની આશા સાથે રાહ જોઈ રહી છે.

અને ઉલ્લેખનીય છે કે, આગામી તા. ૧ નવેમ્બર સુધી ગુજરાત રાજ્યના જિલ્લાઓમાં છુટાછવાયા સ્થળોએ ગાજવીજ સાથે હળવાથી મધ્યમ વરસાદની આગાહી હતી.આવા વાદળછાયા વાતાવરણ અને વરસાદને અનુલક્ષીને, ખેડૂતોને તેમના પાકના રક્ષણ માટે કેટલીક તકેદારીના પગલાં લેવા માટે ખેતી નિયામકની કચેરી દ્વારા અનુરોધ કરવામાં આવ્યો હતો.

અમદાવાદની સોલા સિવિલ હોસ્પિટલના મહિલા તબીબને દાદાગીરી પડી ભારે, તપાસનો આદેશ થયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ શહેરની સોલા સિવિલ હોસ્પિટલના વીડિયોટ્રિક વિભાગમાં રેસિડન્ટ મહિલા ડોક્ટર દ્વારા બીમાર બાળકીની સારવાર કરવાની ના કહેવામાં આવી હતી. જેનો વીડિયો સોશ્વલ મીડિયામાં ખૂબ જ ઝડપથી વાઇરલ થયો હતો. જે મામલે આરોગ્યપ્રધાન પ્રફુલ પાનસોરિયાએ તપાસના આદેશ આપ્યા હતા. સચિવ કક્ષાએથી તપાસ કરી સાંજ સુધી રિપોર્ટ આપવા આદેશ કર્યો હતો. રિપોર્ટ બાદ ડોક્ટરનો વાંક હશે તો

કાર્યવાહી કરવાની પણ સૂચના આપવામાં આવી હતી. આ અંગે તેમણે જણાવ્યું હતું કે કોઈપણ વખીભી કર્મચારી કે અધિકારી દ્વારા દર્દી સાથે અયોગ્ય વર્તન કરવામાં આવશે તો તે અંગે નિષ્પક્ષ તપાસ કરીને યોગ્ય કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

અને ઉલ્લેખનીય છે કે તારીખ ૨૯મી ઓક્ટોબર ૨૦૨૫ના રોજ આશિક હરિભાઈ ચાવડા નામની વ્યક્તિ પોતાની બીમાર ભત્રીજીની સારવાર માટે સોલા સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે લાવ્યો હતો. જો કે

સરદાર પટેલની ૧૫૦મી જન્મજયંતીની સ્ટેચ્યૂ ઓફ યુનિટી ખાતે ભવ્ય ઉજવણી, વડા પ્રધાનને ગાર્ડ ઓફ ઓનર અપાશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની ૧૫૦મી જન્મજયંતી ૩૧ ઓક્ટોબરની એકતાનગર સ્થિત સરદાર સાહેબની વિશ્વની સૌથી ઊંચી પ્રતિમા સ્ટેચ્યૂ ઓફ યુનિટી ખાતે ‘એક ભારત શ્રેષ્ઠ ભારત’ની ભાવના ઉજાગર કરતી ઉજવણી કરવામાં આવશે. નરેન્દ્ર મોદીની પ્રેરણાથી દેશભરમાં સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની જન્મજયંતીને રાષ્ટ્રીય એકતા દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.

નવી દિલ્હીમાં ૬૨ વર્ષે પ્રજાસત્તાક દિવસ ૨૯મી જાન્યુઆરીએ યોજાતી પરેડની પેટર્ન પર જ આ વર્ષે ૩૧ ઓક્ટોબરે એકતાનગર ખાતે મુવિંગ પરેડ યોજવામાં આવશે. મુખ્ય સચિવ પંકજ જોશી અને પોલીસ મહાનિદેશક વિકાસ સહાયે આ ભવ્ય ઉજવણીના સમગ્ર કાર્ય આયોજન અંગેની વિસ્તૃત માહિતી આપી હતી.

તેમણે કહ્યું હતું કે, રાષ્ટ્રીય એકતા દિવસની આ પરેડમાં બીએસએફ, સીઆઈએસએફ, આઈટીબીપી,

સીઆરપીએફ, એસએસએફ, કાશ્મિર, પંજાબ, આસામ, ત્રિપુરા, ઓડિશા, છત્તીસગઢ, કેરાળા, આંધ્ર પ્રદેશ, મહારાષ્ટ્ર, મધ્ય પ્રદેશ અને એનસીસી મળીને કુલ ૧૬ કન્ટીજન્ટ્સ સહભાગી થશે.

નરેન્દ્ર મોદી સરદાર સાહેબની પ્રતિમાની પદ પૂજા કર્યા પછી પરેડ અને વિવિધ કાર્યક્રમોમાં ઉપસ્થિત રહેવા આવશે ત્યારે તેમને કેન્દ્રીય સુરક્ષા દળો અને ગુજરાત પોલીસની કંટીજન્ટ્સ દ્વારા ગાર્ડ ઓફ ઓનર અપાશે અને સમગ્ર કાર્યક્રમનો શાનદાર પ્રારંભ થશે. આ પરેડમાં ‘એકત્વ’ થીમ આધારિત વિવિધ ટેબ્લોઝનું જે નિદર્શન થવાનું છે તેમાં જુદાં જુદાં રાજ્યો દ્વારા પોતાની વિશેષતાઓ અને સિદ્ધિઓ દર્શાવતા ૧૦ ટેબ્લો પ્રસ્તુત કરવામાં આવશે.

તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, વધુને વધુ લોકો આ એકતા પરેડ નિહાળી શકે તે હેતુસર આ વર્ષે બેઠક વ્યવસ્થામાં પણ વધારો કરવામાં આવ્યો છે અને ૧૧,૫૦૦થી વધુ લોકો પરેડ નિહાળી શકે તેવી વ્યવસ્થા ઊભી કરવામાં આવી છે.

ઉકાઈ ડેમના ત્રણ ગેટ ચાર ફૂટ ખોલી પાણી છોડાયું: કાંઠા વિસ્તારનાં ગામોને અલર્ટ કરાયાં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ દક્ષિણ ગુજરાતના ઉકાઈ ડેમમાંથી પાણી છોડવામાં આવતા તાપી નદી બન્ને કાંઠે વહેતી થઈ હતી. ડેમની જળસપાટી તેની ભયજનક સપાટી વટાવી ગઈ હતી, જેના કારણે નદીમાં પાણીની આવક વધી ૪ ફૂટ ખોલી તાપી નદીમાં પાણી છોડવાનું હતી. કોઝવેની સપાટી ૭ મીટર હોવાથી અવરજવર માટે બંધ કરાયો હતો. સોમવારે ઉકાઈ ડેમની સપાટી ૩૪૫.૦૨ ફૂટ સુધી ભરાયો હતો. ડેમની

ભયજક સપાટી ૩૪૫ ફૂટ છે.

ઉપરવાસમાંથી ૪૬,૪૧૮ ક્યુસેક પાણીની આવક થઈ રહી છે જ્યારે તેની સામે ડેમમાંથી પાણીની જાવક પણ ૪૬,૪૧૮ ક્યુસેક છે. ૨૭ ઓક્ટોબર સોમવારે ડેમના ૩ ગેટ ૪ ફૂટ ખોલી તાપી નદીમાં પાણી છોડવાનું શરૂ કરાયું હતું. ડેમ તેની પૂર્ણત સપાટી સુધી ભરાઈ જતા દક્ષિણ ગુજરાતના વાસીઓ માટે સિંચાઈ અને ઉદ્યોગ માટે પૂરતું પાણી મળી રહેશે.

ડેમનું પાણી અને ઉપરવાસમાંથી આવતું પાણી મળીને તાપી નદીમાં કુલ પ્રવાહમાં વધારો થયો છે. જેથી તંત્ર દ્વારા નદી કિનારાના નીચાણવાળા વિસ્તારો, ખાસ કરીને રાંદેર, સિંગણપોર, કતારગામ, અને જહાંગીરપુરા જેવા વિસ્તારોને સાવચેત રહેવા માટેની સૂચના આપવામાં આવી છે. લોકોએ નદી કિનારે ન જવું અને ઢેર-ઢાંખરને સલામત સ્થળે ખસેડવા અપીલ કરાઈ હતી.

પંચમહાલમાં આપ અને કૉંગ્રેસને મોટો ઝટકો: એક સાથે ૨૦૦થી વધુ કાર્યકર્તાઓ ભાજપમાં જોડાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાતમાં સ્થાનિક ચૂંટણીઓ પહેલા જ આચારામ-ગચારામની રાજનીતિ શરૂ થઈ ગઈ છે. પંચમહાલ જિલ્લામાં આમ આદમી પાર્ટી (આપ) અને કોંગ્રેસના પૂર્વ તાલુકા પંચાયત સભ્યો, સરપંચો સહિત ૨૦૦થી વધુ કાર્યકર્તાઓ સત્તાવાર રીતે ભારતીય જનતા પાર્ટી (ભાજપ)માં જોડાયા હતા. આપના કાર્યકરો ભાજપમાં જોડાતા સ્થાનિક રાજકારણ ગરમાયું હતું. મોટા પાયે થયેલા આ ફેરફારથી ભાજપે મોરવા હડફ અને આસપાસના વિસ્તારોમાં પોતાનું સંગઠન વધુ મજબૂત બનાવ્યું છે, જ્યારે કોંગ્રેસ અને આપના સંગઠનને મોટો ઝટકો પડ્યો છે.

મોરવા હડફ વિધાનસભા બેઠકના ગોલ્ડલાવ વિસ્તારના આમ આદમી પાર્ટી અને કોંગ્રેસના કાર્યકરો ભાજપમાં જોડાયા

હતા. કાર્યકર્તાઓના ભાજપ પ્રવેશનો કાર્યક્રમ ગોધરા સ્થિત જિલ્લા ભાજપ કાર્યાલય ‘કમલમ’ ખાતે યોજાયો હતો. મોરવા હડફના મેરપ ગામના સરપંચ મોટી સંખ્યામાં કાર્યકર્તાઓ સાથે જિલ્લા કાર્યાલય પહોંચ્યા હતા. ભાજપ દ્વારા આ તમામ કાર્યકર્તાઓનું ઢોલ-નગારાના નાદ સાથે ભવ્ય સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યકરોને જિલ્લા ભાજપના અગ્રણી નેતાઓની હાજરીમાં વિવિધ રીતે પક્ષમાં આવકારવામાં આવ્યા હતા. પંચમહાલ જિલ્લા ભાજપ કાર્યાલય કમલમ ખાતે જિલ્લા પ્રમુખ મયંક દેસાઈ, જિલ્લા સંચાયત પ્રમુખ રેણુકાબેન ડાયરા અને મોરવા હડફના ધારાસભ્ય નિમિષાબેન સુથાર દ્વારા તમામ કાર્યકરોને ભાજપનો ખેસ પહેરાવીને પક્ષમાં પ્રવેશ કરાવવામાં આવ્યો હતો.

રાજ્યમાં ૩૧ ઓક્ટો.થી ૬ નવે. સુધી ‘સતર્કતા જાગૃતિ સપ્તાહ-૨૦૨૫’ની ઉજવણી કરાશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ રાજ્ય સરકાર દ્વારા ૬૨ વર્ષની જેમ ચાલુ વર્ષે તા. ૩૧ ઓક્ટોબરથી ૦૬ નવેમ્બર, ૨૦૨૫ દરમિયાન રાજ્યભરમાં ‘સતર્કતા જાગૃતિ સપ્તાહ-૨૦૨૫’ની ઉજવણી કરવામાં આવશે. જે અંતર્ગત ગત તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫થી લઈને આગામી તા. ૦૯ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫ સુધી ખાસ ઝુંબેશ હાથ ધરવામાં આવી રહી છે. જેમાં પડતર ફરિયાદો-કેસોનો નિકાલ, ક્ષમતાવર્ધન કાર્યક્રમો, મિલકત વ્યવસ્થાપન તથા સેવાઓ આપવામાં ડિજિટલ પહેલ જેવી બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

‘સતર્કતા જાગૃતિ સપ્તાહ-૨૦૨૫’ની ઉજવણીના ભાગરૂપે

ગુજરાતમાં મતદારચાદીમાં સુધારણા માટે બીએલઓ ઘરે-ઘરે ફરીને ચેકિંગ કરશે

અમદાવાદઃ રાજ્યમાં રપેશિયલ ઈન્ટેલ્સિવ રિવિઝન (એસઆઈઆર) પ્રક્રિયા હેઠળ મતદાર ચાદી સુધારવામાં આવશે. રાજ્યની તમામ વિધાનસભા બેઠકોએ બીએલઓની નિમણૂક કરવામાં આવી છે. બીએલઓ ઘરે ઘરે જઈને મતદારચાદીની ચકાસણી કરશે અને નવા મતદારોના નામ ચાદીમાં ઉમેરશે.

આ પ્રક્રિયાનો મુખ્ય હેતુ મતદાર ચાદીને સંપૂર્ણપણે અપડેટ કરી ડ્રપ્સિકેટ મતદારોને દૂર કરવાનો છે. આ ઉપરાંત ગેરકાયદે વસાહતોની ઓળખ કરીને વિદેશી નાગરિકોને મતદાર ચાદીમાંથી દૂર કરવાની કામગીરી પણ કરાશે. સમગ્ર પ્રક્રિયા પાછળનો હેતુ મતદાર મૂળ ભારતીય નાગરિક છે કે નહીં તે સુનિશ્ચિત

કરવાનો છે. ઉલ્લેખનીય છે કે થોડા સમય પહેલા રાજ્યમાં કોંગ્રેસે નવસારીમાં ભૂતિયા મતદારો હોવાની વિગતો જાહેર કરી હતી. બીજા તબક્કા માટે એસઆઈઆરની ટ્રેનિંગ આજથી શરૂ થશે. તમામ મુખ્ય ચૂંટણી અધિકારી અને જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારીને આગામી બે દિવસમાં રાજકીય પક્ષો સાથે મળીને એસઆઈઆર પ્રક્રિયાની માહિતી આપવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. ચૂંટણી પંચે મતદારો- ખાસ કરીને વૃદ્ધો, બિમાર, દિવ્યાંગ, ગરીબ અને નબળા વર્ગને કોઈપણ પ્રકારની મુશ્કેલી ન થાય તે જોવા આદેશ આપ્યો હતો. ઉપરાંત કોઈપણ મતદાન કેન્દ્રમાં ૧૨૦૦થી વધુ મતદારો ન હોય તે જોવા સૂચન કર્યું હતું.

પીએમ સૂર્ય ઘર યોજનામાં ૨૭ ટકા હિસ્સા સાથે ગુજરાત દેશમાં મોખરે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ સરકાર દ્વારા લોકો માટે અનેક યોજનાઓ ચલાવવામાં આવે છે. પીએમ સૂર્ય ઘર મફત વીજળી યોજના હેઠળ સોલર અપનાવવા ગુજરાત અગ્રેસર છે. ગુજરાત ઉર્જા વિકાસ નિગમ લિમિટેડના ટેડા મુજબ, રાજ્યમાં આ યોજના હેઠળ ૪.૫૧ લાખ સોલર રૂફટોપ ઈન્સ્ટોલેશન થયા છે. જે રાષ્ટ્રીય સરેરાશના ૨૭ ટકા જેટલો હિસ્સો છે અને કુલ ક્ષમતા ૧૯૯૨ મેગાવોટ પર પહોંચી છે.

ગુજરાત, મહારાષ્ટ્ર, ઉત્તર પ્રદેશ, કેરળ અને રાજસ્થાન એમ પાંચ રાજ્યો પીએમ સૂર્ય ઘર યોજનામાં સંયુક્ત ૭૫ ટકા હિસ્સો ધરાવે છે, જ્યારે બાકીનાં રાજ્યો કુલ ઇન્સ્ટોલેશનમાં બાકીનો ૨૫ ટકા હિસ્સો ધરાવે છે. મહારાષ્ટ્ર ૧૯ ટકા હિસ્સા અને ૭.૦૫ લાખ ઇન્સ્ટોલેશન સાથે બીજા ક્રમે છે.

પીએમ સૂર્ય ઘર મફત વીજળી યોજના ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪માં ઘરોમાં સૌર ઊર્જા ઉત્પન્ન

કરવા અને મફત વીજળી મેળવવા સક્ષમ

બનાવવા માટે શરૂ કરવામાં આવી હતી. ગુજરાતમાં આ યોજના હેઠળ સૌથી વધુ ઇન્સ્ટોલેશન નોંધાયા છે.

સૂરોએ જણાવ્યું કે, પીએમ સૂર્ય ઘર યોજનામાં સબસિડી અને બેંકો દ્વારા સોફ્ટ લોન ઓફર કરવામાં આવે છે, તેનાથી રહેણાંક છત પર સોલર અપનાવવામાં જોરદાર વધારો થયો છે. અગાઉ આ માત્ર શહેરો સુધી મર્યાદિત હતી, હવે છત પર સોલર ઇન્સ્ટોલેશન ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં પણ ઝડપથી વધી રહ્યા છે.

આ ઉપરાંત સૂરોએ કહ્યું, લોકો સોલર રૂફટોપના ફાયદાને સમજી રહ્યા છે અને મૌખિક પબ્લિસિટીથી વેગ મળ્યો છે. ગુજરાતમાં સોલર ઊર્જા માટે એક મજબૂત ઇકોસિસ્ટમ છે, રાજ્યમાં ૧૧૦૦ થી વધુ વિકેતાઓ છે, જેના કારણે પણ યોજનાને વેગ મળી રહ્યો છે.

સુરતમાંથી મોટી સંખ્યામાં લોકો વતન જતાં પાણીનો વપરાશ ઘટ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ દિવાળીના વેકેશનને લઈ સુરતમાંથી મોટી સંખ્યામાં લોકો વતન જતાં પાણીનો વપરાશ પણ ઘટ્યો હતો. દિવાળી દરમિયાન સાફ-સફાઈના કારણે પાણીનો રોજિંદો વપરાશ ૧૬ ડગ્રી એમ.એલ.ડી. પર પહોંચી ગયો હતો. જોકે, હાલમાં આ વપરાશ ઘટીને ૧૫૪૬ એમ.એલ.ડી. પર આવી ગયો હતો. હજી પણ શહેરીજનો વેકેશન મૂડમાં હોવાથી આ સપ્લાય હજી પણ ઘટાડો જોવા મળી શકે છે.

મળતી વિગત પ્રમાણે, શહેરમાં દિવાળીના તહેવાર પહેલા પાણીની ડિમાન્ડમાં ઘણો વધારો જોવા મળ્યો હતો.એક તબક્કે સુરત મહાનગરપાલિકા દ્વારા અપાતા પાણીનો જથ્થો ૧૬ ડગ્રી એમ.એલ.ડી.પર પહોંચી ગયો

હતો. દિવાળીના પહેલા સુરતીઓ ઘર અને ઓફિસની સાફ સફાઈ કરતા પાણીની માંગમાં વધારો થયો હતો. પરંતુ દિવાળી બાદ સુરતને કર્મભૂમિ બનાવી રહેતા અન્ય રાજ્ય કે અન્ય શહેરના લોકો પોતાના વતન તરફ મોટી સંખ્યામાં પહોંચતા પાણીનો વપરાશ ઘટ્યો હતો.

ઉલ્લેખનીય છે કે, વર્ષના સામાન્ય દિવસ પહેલા પાલિકા દ્વારા ૧૫૯૦ એમ.એલ.ડી. પાણી આપવામાં આવે છે. દિવાળીમાં ડિમાન્ડ વધીને ૧૬ ડગ્રી એમ.એલ.ડી. સુધી પહોંચી ગઈ હતી. પરંતુ સુરતમાંથી મોટી સંખ્યામાં લોકો બહાર જતા રહેતા પાણીની ડિમાન્ડ ઘટી ૧૫૪૬ એમ.એલ.ડી. સુધી પહોંચી ગઈ હતી. જેના કારણે દિવાળીમાં પાણીનો ઉપયોગ થયો હતો જેના કદરતાં ૮૫ એમ.એલ.ડી. પાણીનો જથ્થો ઓછો થયો હતો.

નળ સરોવર પક્ષી અભ્યારણ્યમાં ડિસેમ્બરથી બોટિંગ શરૂ થવાની સંભાવના

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાતના ગૌરવ સમાન અને આંતરરાષ્ટ્રીય રામસર સાઇટ તરીકે ખ્યાતિ પામેલા નળ સરોવર પક્ષી અભ્યારણ્યમાં બોટિંગ સેવાઓ સંપૂર્ણપણે ઠપ્પ થઈ ગઈ છે. જેના કારણે શિયાળાની ઋતુ અને વેકેશનની મજા માણવા દૂર-દૂરથી આવતા હજારો પ્રવાસીઓને ઘોર નિરાશા સાંપડી રહી છે. નળ સરોવર પક્ષી અભ્યારણ્યમાં બોટિંગ પ્રવૃત્તિઓ જૂન ૨૦૨૪ થી સ્થગિત છે, જે હવે ડિસેમ્બર સુધીમાં ફરી શરૂ થવાની સંભાવના છે.

સૂરોએ જણાવ્યું કે ઓપરેટરો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી સ્થાનિક બનાવટની બોટ માટે મેન્યુફેક્ચરરનાં પ્રમાણપત્રોના અભાવે પ્રક્રિયામાં વિલંબ થયો છે. પ્રતિબંધ પડેલા તળાવોમાં લગભગ ૨૫૦ બોટમેન કાર્યરત હતા. હવે ગુજરાત મેરીટાઇમ બોર્ડને બોટની

તપાસ કરવા અને તેમની નોંધણી અને લાઇસન્સ આપતા પહેલા સુરક્ષા પ્રમાણપત્રો જારી કરવા માટે જોડવામાં આવ્યું છે. જોકે, બોટમેનોએ લાંબા સમયથી ચાલી રહેલા સ્થગિતતા અંગે નિરાશા વ્યક્ત કરી હતી. સૂરોએ કહ્યું, તમામ જરૂરી દસ્તાવેજો જમા કરાવ્યા છે અને એક સ્થાનિક સમિતિ પણ બનાવી છે. પરંતુ બોટ જૂની અને સ્થાનિક રીતે બનાવેલી હોવાથી મેન્યુફેક્ચરરનું પ્રમાણપત્ર આપી શકતા નથી. બસ આ એક જ બાબત અડચણરૂપ બની રહી છે.

આ વિલંબને કારણે આ સમુદાયને આખી પ્રવાસી સિઝન ગુમાવવી પડી

છે. સામાન્ય રીતે, પ્રવાસીઓનો ધસારો ઓક્ટોબરથી માર્ચની વચ્ચે

ચરમસીમાએ હોય છે, જેમાં દરરોજ લગભગ ૧,૨૦૦-૧,૪૦૦

મુલાકાતીઓ આવતા હોય છે. એક

અમદાવાદ-વડોદરા એક્સપ્રેસ હાઈવે પર ટ્રિપલ અકસ્માતઃ ત્રણનાં મોત, ૧પથી વધારે લોકો ઈજાગ્રસ્ત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ રાજ્યમાં માર્ગ અકસ્માતોની ઘટનાઓ ચિંતાજનક રીતે વધી રહી છે. અમદાવાદ-વડોદરા એક્સપ્રેસ હાઇવે પર કણભા પાસે ટ્રિપલ અકસ્માત થયો હતો જેમાં ૩નાં મોત થયાં હતાં જ્યારે અકસ્માતમાં ૧૫થી વધારે લોકો ઈજાગ્રસ્ત થયા હતા, ધાયલોને સારવાર માટે હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યા હતા. જો કે હજી અકસ્માતમાં આવ્યા હતા. જો કે હજી મૃત્યુઆંક વધવાની શક્યતા છે. પટેલ ટ્રાવેલ્સની લકઝરી અને કિયા કાર અથડાતા બંનેના ડ્રાઇવર નીચે ઉતરી સમાધાન કરતા હતા તે સમયે જ પાછળથી આવતી ટ્રેકે લકઝરી

બસને જોરદાર ટક્કર મારી હતી.

ઇજાગ્રસ્તોને અમદાવાદના મહિનગરની એલજી હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાયા હતા.

અમદાવાદ ગ્રામ્ય એસપી ઓમ પ્રકાશ જાટે જણાવ્યું હતું કે હાઈવે પર પટેલ ટ્રાવેલ્સની બસ અને કિયા કારના ચાલક વચ્ચે અકસ્માત થયો હતો.અકસ્માત થતા બસ ચાલક અને કિયા કારના ચાલક રસ્તા પર ઊભા હતા. આ દરમિયાન પાછળથી આવી રહેલી ટ્રેકે બસને ટક્કર મારી હતી. બસને ટક્કર થતા પાછળની સીટમાં બેઠેલા ૩ મુસાફરોનાં મોત થયા છે. કેટલાક જ પાછળથી આવતી ટ્રેકે લકઝરી ઇજાગ્રસ્ત છે જે સારવાર હેઠળ છે.

અમદાવાદમાં છઠ પૂજા ઉજવણીમાં મુખ્ય પ્રધાન સામેલ થયાઃ સુરત, વડોદરામાં પણ આયોજન

ડેમનું પાણી અને ઉપરવાસમાંથી આવતું

પાણી મળીને તાપી નદીમાં કુલ પ્રવાહમાં વધારો થયો છે. જેથી તંત્ર દ્વારા નદી કિનારાના નીચાણવાળા વિસ્તારો, ખાસ કરીને રાંદેર, સિંગણપોર, કતારગામ, અને જહાંગીરપુરા જેવા વિસ્તારોને સાવચેત રહેવા માટેની સૂચના આપવામાં આવી છે. લોકોએ નદી કિનારે ન જવું અને ઢેર-ઢાંખરને સલામત સ્થળે ખસેડવા અપીલ કરાઈ હતી.

અર્પણ કર્યું હતું.

અમદાવાદમાં શ્રદ્ધાળુઓની સુવિધા માટે, ઘાટ પર ડેમ અને સ્ટેજ બનાવવામાં આવ્યા હતા. આ ઉપરાંત, વ્રતધારીઓને કોઈ મુશ્કેલી ન પડે તે માટે સુરક્ષા વ્યવસ્થાના ભાગરૂપે સિક્યુરિટી ગાર્ડથી લઈ ચેન્જિંગ રૂમ સુધીની સુવિધાઓ પણ ઊભી કરવામાં આવી હતી.

સુરત મહાનગરપાલિકાએ પર્વને ધ્યાનમાં રાખીને શ્રદ્ધાળુઓની સુવિધા માટે ૧૦ કુદરતી ઘાટ અને ૧૫ કૃત્રિમ તળાવો સહિત કુલ ૨૫ સ્થળોએ વ્યાપક વ્યવસ્થા ઊભી કરી હતી. આ તમામ સ્થળોએ સફાઈ, લાઇટિંગ, પીવાના પાણી, મોબાઇલ શોચાલય, ફાયર એનડીઆરએપ ટીમો અને મેડિકલ સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરાવાઈ હતી. શહેરમાં પણ મોટી સંખ્યામાં લોકોએ વિવિધ જગ્યાએ છઠ પૂજા કરી હતી. વડોદરામાં પણ શ્રદ્ધાળુઓ છઠ પૂજા માટે ઊભવ્યા હતા. વડોદરામાં રહેતા બિહારના લોકોના કહેવા મુજબ, તેમના માટે આ સૌથી મોટો તહેવાર છે.

સરકારી નોકરીના બહાને લોકો સાથે છેતરપિંડી કરનાર ગેંગના મુખ્ય આરોપીની ઝારખંડથી ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ શહેર પોલીસની સાયબર કાઈમ બ્રાન્ચે આંતરરાજ્ય નોકરીની લાલચ આપીને રેકેટ ચલાવનાર મુખ્ય આરોપી અભિષેક સિંઘની ધરપકડ કરી હતી. આરોપી દ્વારા નકલી ઈન્કમેટેક્સ ઓફિસર બોટિંગ સ્થગિત થવાથી વાકેફ છે તેઓ રેલવે અને ભારતીય ફૂડ વિભાગ જેવા અલગ-અલગ શાખામાં નોકરી આપવાના બહાને નકલી નિમણૂકોની ઓફર કરીને છેતરપિંડી આચરવામાં આવતી હતી. સમગ્ર મામલે અમદાવાદ આ સાયબર કાઈમમાં ફરિયાદ નોંધવામાં આવી હતી. નકલી સરકારી ઓફર લેટર્સથી નોકરી ઈચ્છુક લોકો સાથે છેતરપિંડી કરનારા નકલી ઈન્કમેટેક્સ આરો

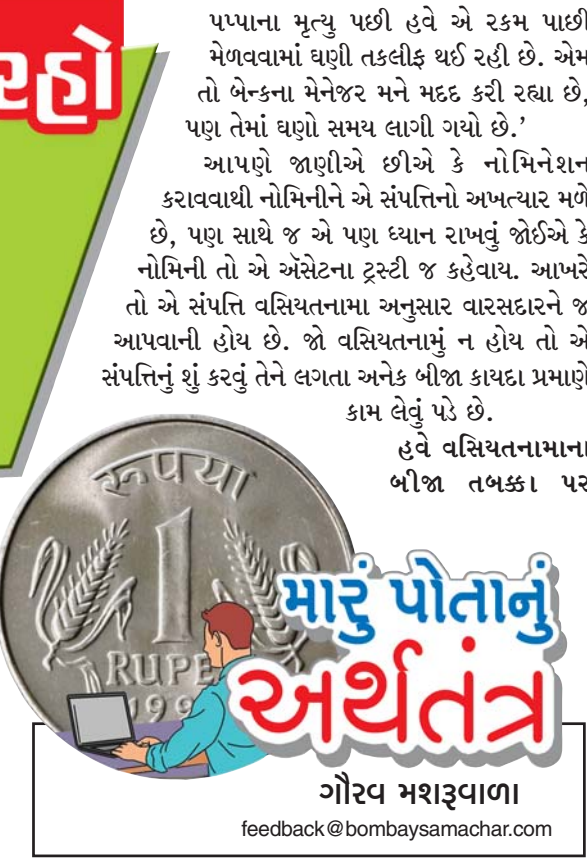
તન-મન-ધનથી રહો

વરૈતાજ

My WPI- My Wealth Passing Instruments

રોકાણકારોમાં જાગૃકતા લાવવા માટેના એક કાર્યક્રમમાં શ્રોતાઓમાંથી એકે મને સવાલ કર્યો : ‘તમારા મતે માણસે વસિયતનામું ક્યારે બનાવવું જોઈએ?’ આવો સવાલ જ્યારે પણ પૂછાય ત્યારે મારો સ્ટાન્ડર્ડ જવાબ હોય છે : ‘તમે જ્યારે પહેલું બેન્ક ખાતું ખોલાવો ત્યારે.’ મારા આ જવાબમાં ક્યાંક થોડી અતિશયોક્તિ હોઈ શકે છે, કારણ કે જો સગીર વયની વ્યક્તિનું બેન્ક ખાતું ખોલાવ્યું હોય તો વસિયતનામું બનાવવાનો પ્રશ્ન જ ઊભો થતો નથી! જોકે, મારા જવાબ પાછળનું કારણ એ છે કે જ્યારે પણ માણસ બેન્કમાં ખાતું ખોલાવે ત્યારથી જ સંપત્તિસર્જન શરૂ થઈ જતું હોય છે અને જે ઘડીએ સંપત્તિનું સર્જન થાય તે જ ઘડીથી તેને સ્વજનોને આપવા વિશેનો વિચાર શરૂ થવો જોઈએ. ભલે

એ સંપત્તિ કમાનારના મરણ પછી આપવાની હોય, તેનું વસિયતનામું પહેલેથી જ તૈયાર કરેલું હોવું જોઈએ. હવે આપણે સંપત્તિનો વારસો આપવાના બે તબક્કાની ચર્ચા કરીએ. પહેલા તબક્કામાં એ જોવું જોઈએ કે વ્યક્તિના મરણ સમયે તેની તમામ પ્રકારની સંપત્તિ કોઈ સ્વજનના અખત્યાર હેઠળ હોય. આ કામ નોમિનેશન દ્વારા શક્ય બને છે. અહીં મને મુંબઈથી અમદાવાદ વચ્ચેના મારા પ્રવાસ દરમિયાન થયેલા અનુભવની વાત કરું. એ દિવસે બે જણ કંઈક આવી વાતચીત કરી રહ્યાં હતાં : ‘હું છેલ્લા થોડા મહિનાઓથી આમથી તેમ ધક્કા ખાઈ રહ્યો છું. મારા પપ્પાએ બેન્કમાં ઘણી મોટી રકમ ફિક્સડ ડિપોઝિટ તરીકે રાખી હતી, પરંતુ નોમિનેશનમાં આવશ્યક ફેરફાર કરાવ્યો ન હતો. પહેલાં મારાં મમ્મીનું નામ નોમિની તરીકે હતું, પણ તેમનાં અવસાન પછી મારા પપ્પાએ નોમિનીમાં નામ બદલ્યું નહીં.

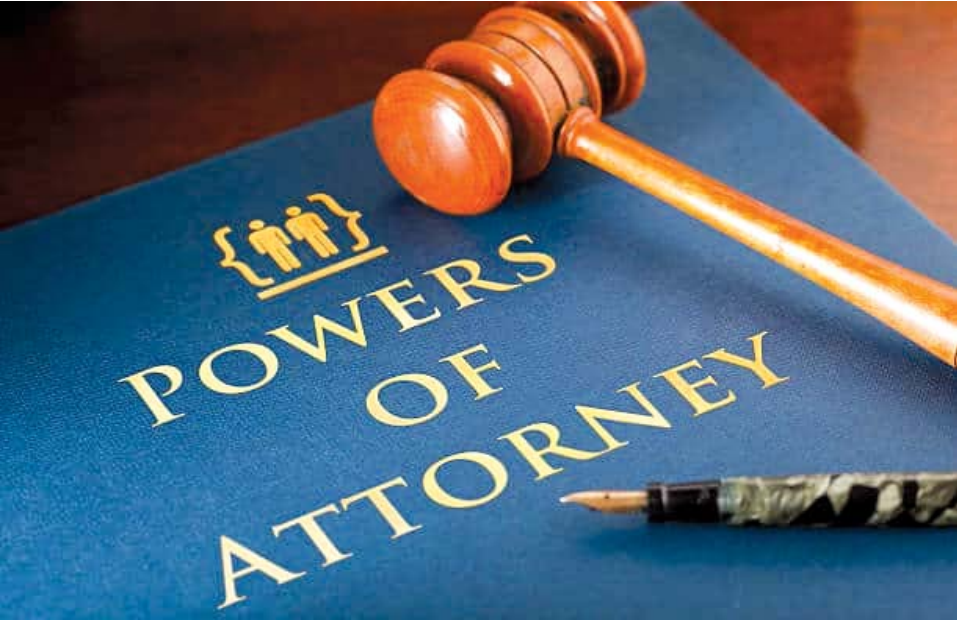
આવીએ. આપણે જાણી ગયા છીએ કે સંપત્તિ ધરાવનાર માણસના મરણ પછી તેની સંપત્તિ કોને આપવી એ જણાવતો દસ્તાવેજ એટલે વસિયતનામું. વસિયતનામું બનાવવાનું ઘણું સહેલું છે. સાદા કાગળ પર પણ એ લખી શકાય. કાયદો હાથે લખેલા વસિયતનામાનો સ્વીકાર કરે છે. ખરું પૂછો તો ક્યારેક હાથે લખેલા વસિયતનામા પર વિશ્વાસ મૂકવાનું વધારે સહેલું હોય છે. તેને ‘હોલોગ્રામ વિલ’ કહેવાય છે. વસિયતનામું સ્ટેમ્પ પેપર પર બનાવવું જરૂરી નથી. પોતાની પાસેની તમામ એસેટ્સની યાદી બનાવવી જોઈએ અને એમાંથી કઈ એસેટ કોને આપવાની

છે એ સ્પષ્ટપણે લખવું જોઈએ. વસિયતનામું બનાવ્યા વગર મૃત્યુ પામેલી વ્યક્તિની સંપત્તિનું વિભાજન ઈન્ડિયન સક્સેસન એક્ટસ હિન્દુ લો, મુસ્લિમ લો વગેરેની જોગવાઈઓ પ્રમાણે થાય છે. સંપત્તિ જેને મળવી જોઈએ તેને જ મળે એવું ઈચ્છતા હો તો નોમિનેશન અને વસિયતનામું એ બન્ને કરાવી લેવાં જોઈએ. તેનાથી સંપત્તિનું વિભાજન સહેલાઈથી થઈ શકે છે. વસિયતનામું બનાવવાથી કંઈ યમરાજ કોઈના ઘરે વહેલા આવી જતા નથી. વસિયતનામું ડેશ વોરન્ટ નથી! વાસ્તવિક જીવનમાં જોવાં મળ્યું છે કે વસિયતનામું કર્યા વગર મૃત્યુ પામેલી વ્યક્તિના સ્વજનોનું જીવન પછીથી આ પૃથ્વી પર જ નરક સમાન બની જાય છે. આથી, વસિયતનામું બનાવવામાં ટીલ કરવી જોઈએ નહીં. મારા એક ફાઈનાન્શિયલ પ્લાનર મિત્રે એક કોન્ફરન્સ દરમિયાન મારી સાથેની વાતચીતમાં કહ્યું, ‘ગૌરવ, આજે હું મારા એક ક્લાયન્ટનું વસિયતનામું વાંચી રહ્યો હતો. એ રાજવી ઘરાણાના છે અને તેમની પાસે પુષ્કળ રિયલ એસ્ટેટ અને દર-દાગીના છે. તેમનું જટિલ વસિયતનામું બનાવવું તેનાં કરતાં તો કોઈ સંપત્તિ ન હોય એ જ સારું.’ આના પરથી કહી શકાય કે વસિયતનામું જરાપણ જટિલ કે અસ્પષ્ટ હોવું જોઈએ નહીં. ગૂંચલાભર્યું વસિયતનામું એ દર્શાવે છે કે વ્યક્તિ મરણ પછી પણ પોતાની આસક્તિ છોડવા માગતી નથી. માણસે મરણ પહેલાં જ અસલામતી દૂર કરી દેવી જોઈએ. હવે પછી અર્થતંત્રના WPI (હોલસેલ પ્રાઈસ ઈન્ડેક્સ)ની ચર્ચા કરતાં પહેલાં My WPI- My Wealth Passing Instrumentsની વાત કરજો. મોંઘવારીનો ઈન્ડેક્સ ઊંચો જાય કે નીચો જાય, આપણે પછીની પેઢીને સંપત્તિ સોંપીને જવું જરૂરી છે. સંપત્તિની સોંપણીનું સાધન એટલે કે વેલ્થ પાસિંગ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ એટલે વસિયતનામું. સમીક્ષા તથા દેખરેખ આ જગતમાં જો કંઈ કાયમ હોય તો એ પરિવર્તન છે. આથી જ આપણે આપણા નાણાકીય આયોજનમાં બદલાતા સમય પ્રમાણે પરિવર્તન-ફેરફાર લાવવું જરૂરી છે. એમ કરવાથી આપણે લક્ષ્ય તરફ જવાનો રસ્તો છોડીને આડા ફંટાતાં બચી જઈએ છીએ. એટલું જ નહીં, આપણાં લક્ષ્યો પણ બદલાઈ ગયાં હોય તો નવાં લક્ષ્યો પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ. ■

આપવામાં આવેલા પાવર કરતાં એજન્ટ વધુ અધિકારનો ઉપયોગ કરી શકે નહીં...

આપણે હાલ પાવર ઑફ એટર્ની વિશે વાત કરી રહ્યા છીએ. પોતાના તથા પરિવારજનોના હિતનું રક્ષણ કરવા માટે આ દસ્તાવેજ કેટલો મહત્વપૂર્ણ છે એ આપણે જોયું. આજે આપણે એને લગતી કેટલીક કાનૂની જરૂરિયાતો વિશે તથા એટર્નીનાં અધિકારો અને મર્યાદાઓ વિશે વાત કરીશું. પાવર ઑફ એટર્નીને લગતી કાનૂની જરૂરિયાત: પાવર ઑફ એટર્ની કરતી વખતે કેટલીક કાનૂની જરૂરિયાતોનું પાલન કરવું જરૂરી છે. કોઈપણ વ્યક્તિ પાવર ઑફ એટર્ની કોઈપણ વ્યક્તિને આપી શકતી નથી. જે વ્યક્તિ કોઈની સાથે કોન્ટ્રાક્ટ કરવા માટે કાનૂની દ્રષ્ટિએ સક્ષમ હોય એ જ વ્યક્તિ બીજી વ્યક્તિને પાવર ઑફ એટર્ની આપી શકે છે. અહીં ઇન્ડિયન કોન્ટ્રાક્ટ એક્ટ, ૧૮૭૨ની કલમ ૧૧લાગુ પડે છે. એ કલમ મુજબ જે વ્યક્તિની ઉંમર ૧૮ વર્ષ કરતાં વધારે હોય, જે વ્યક્તિ સાબૂત મગજ ધરાવતી અને અન્ય કોઈ કાયદાએ જેમને અપાત્ર ગણાવી નથી એ વ્યક્તિ કોન્ટ્રેક્ટ કરવા સક્ષમ ગણાય છે. એજન્ટ ઇન ફેક્ટના અધિકારો ૧) એજન્ટ પાવર ઑફ એટર્નીમાં લખ્યું હોય એ નિર્દેશ અનુસાર પગલાં ભરી શકે છે અને પ્રિન્સિપાલના ઉત્તમ હિતમાં કાર્ય કરી શકે છે. ૨) પ્રિન્સિપાલ વતી કાનૂની પગલાં ભરવાનો અધિકાર તથા તમામ આવશ્યક કાનૂની દસ્તાવેજ

ઉપર સહીકરવાનો અધિકાર એજન્ટ ધરાવે છે. એ પાવર ઑફ એટર્નીને લગતા તમામ મુદ્દા સંભાળવાનો, એના સંદર્ભે બાંધછોડ કરવાનો, એનો ઉકેલ લાવવાનો અને આવશ્યક ફેરફાર કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે. ૩) પ્રિન્સિપાલના વ્યક્તિગત વ્યવહારો બિઝનેસના કામકાજો તથા આર્થિક બાબતોમાં નિર્ણય લેવાનો અધિકાર એજન્ટ ધરાવે છે, જે માં

પ્રિન્સિપાલ માટે ભાડું ચૂકવવું, ઘરકામ માટે મજૂરોની નિમણૂક કરવી, પ્રિન્સિપાલ વતી રજૂઆત કરવા માટે વકીલ નિમણૂક કરવી, વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. ૪) એજન્ટ કોઈપણ કોન્ટ્રાક્ટ એગ્રીમેન્ટ કે દસ્તાવેજ પર સહી કરવાનો, એ દસ્તાવેજ બનાવવાનો તથા ડિલિવર કરવાનો પણ અધિકાર ધરાવે છે. એ કોઈ કોન્ટ્રાક્ટ કે એગ્રીમેન્ટની પહોંચ

આપવાનો અધિકાર પણ ધરાવે છે. એટર્ની ઈન ફેક્ટની મર્યાદા ૧) જેમને પાવર ઑફ એટર્ની આપવામાં આવી હોય એ વ્યક્તિ એટલે કે એજન્ટ એમને આપવામાં આવેલા પાવર કરતાં વધુ અધિકારનો ઉપયોગ કરી શકે નહીં. જો પોતાને આપવામાં આવેલા અધિકારની ઉપરવટ એજન્ટ જાય તો તેના તમામ પરિણામ માટે એ પોતે અંગત રીતે જવાબદાર ગણાય છે. પ્રિન્સિપાલના ઉત્તમ હિતમાં ના હોય એવી કોઈ પ્રવૃત્તિ એજન્ટ કરી શકતા નથી. ૨) એજન્ટ પોતાની મન મરજી મુજબ કામ કરી શકે નહીં. વળી પોતાને આપવામાં આવેલા અધિકાર એ બીજા કોઈ એજન્ટને ટ્રાન્સફર કરી શકે નહીં. ૩) એજન્ટ પોતાના પ્રિન્સિપાલના અવસાન બાદ કોઈપણ સંબંધે નિર્ણય લઈ શકે નહીં. પ્રિન્સિપાલના અવસાન પછી તમામ નિયંત્રણ એક્ઝિક્યુટિવ ઑફ એસ્ટેટના હાથમાં આવે છે. એજન્ટ પ્રિન્સિપાલના વસિયતનામામાં તથા એસ્ટેટ પ્લાનિંગને લગતી બાબતોમાં અન્ય કોઈપણ કાનૂની દસ્તાવેજોમાં ફેરફાર કરી શકતા નથી અથવા એને રદ કરી શકતા નથી. જો એ એવું કંઈ પણ કરે તો એમની સામે દગાફટકા માટે અને દુર્લક્ષ માટે જવાબદાર ગણાવામાં આવી શકે છે ૪) એજન્ટ પોતાના પ્રિન્સિપાલના પૈસાનો ઉપયોગ પોતાની મિલકત તરીકે કરી શકે નહીં. જો

પ્રિન્સિપાલ અને એજન્ટ પાવર ઑફ એટર્ની બનાવતાં પહેલાં આપસમાં મિલકત ધરાવતા હોય તો એજન્ટ પોતાની પ્રોપર્ટીને પ્રિન્સિપાલની પ્રોપર્ટી સાથે ભેળવી શકતા નથી. પાવર ઑફ એટર્ની (સંબંધી ધ્યાનમાં રાખવાના અગત્યના મુદ્દા ૧) તમામ નાણાકીય નિર્ણયોની વ્યવહારોની પાવર ઑફ એટર્નીના બુક્કસ અને રેકર્ડ્સમાં ચોક્કસાઈભરી નોંધ કરવામાં આવવી જોઈએ. ચોક્કસાઈભરી નોંધનો અર્થ એ છે કે ફક્ત આવકની નહીં, પરંતુ આવક અને જાવકના તમામ વ્યવહારોની સંપૂર્ણ વિગતવાર નોંધ કરવામાં આવવી જોઈએ. ૨) આરોગ્યની દેખભાળનો સવાલ છે ત્યાં સુધી એજન્ટ પ્રિન્સિપાલના આરોગ્યની દેખરેખ માટે જવાબદારીભરી રીતે પોતાનું કર્તવ્ય નિભાવવું જોઈએ. પ્રિન્સિપાલ અને એજન્ટ ભલે અલગ અલગ મત ધરાવતા હોય અને નૈતિક દ્રષ્ટિએ બંનેના વિચારો અલગ હોય, તો પણ એજન્ટ પ્રિન્સિપાલની ઈચ્છાઓ અને ઇરાદાઓને ધ્યાનમાં રાખીને જ કામ કરવાનું હોય છે ૩) પાવર ઑફ એટર્નીને લગતી કોઈપણ કલમ સંબંધે અથવા ભાષાની બાબતે કોઈ અસ્પષ્ટતા કે મૂંઝવણ હોય તો હંમેશાં કાનૂની પ્રોફેશનલની સલાહ લેવી જોઈએ. ૪) એજન્ટે હિતોનો ટકરાવ થાય એવી કોઈ પ્રવૃત્તિ કરવી જોઈએ નહીં. પાવર ઑફ એટર્ની કર્યા બાદ એનું કોઈ નકારાત્મક પરિણામ આવે નહીં એ માટે ઉપરોક્ત મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે. હવે પછી આપણે બિન રહીશ ભારતીયો માટે પાવર ઑફ એટર્ની કેવી રીતે ઉપયોગી થાય છે એના વિશે અને પાવર ઑફ એટર્ની કેવી રીતે રદ કરી શકાય છે એના વિશે વાત કરીશું. ■

શું છે આ ‘રેય’ સિન્ડ્રોમ?

આપણે ગયા અઠવાડિયાની કોલમમાં પીડાશામક દવાઓ વિશે વાત કરી ત્યારે એક રોગનો અછડતો ઉલ્લેખ કર્યો હતો જે બાળકોને થાય છે. તે છે, ‘રેય’ સિન્ડ્રોમ (Reye Syndrom). તેના વિશે આપણે વધુ જાણવું જોઈએ, જેથી બાળકોને દવા આપતી વખતે બાળકની વિશેષ કાળજી લઇ શકાય.

શું છે રેય સિન્ડ્રોમ?

રેય સિન્ડ્રોમ એ એક દુર્લભ રોગ છે, જે શરીરના ઘણા ભાગોને અસર કરે છે – જેમાં મગજ, લોહી અને લીવરનો સમાવેશ થાય છે. રેય સિન્ડ્રોમ ધરાવતા લોકોમાં ઘણીવાર લોહીમાં શર્કરાનું પ્રમાણ ઓછું હોય છે અને લોહીમાં એમોનિયા અને એસિડિટીનું પ્રમાણ વધુ હોય છે. આનાથી મગજમાં અચાનક ગંભીર સોજો આવે છે.

જ્યારે તમારું લીવર તમારા લોહીમાંથી એમોનિયા ફિલ્ટર કરી શકતું નથી ત્યારે આ રોગ થાય છે. વાયરલ ચેપ અથવા બીમારી માટે એસ્પિરિન લેતા બાળકોમાં આ સૌથી સામાન્ય સમસ્યા છે. આ સ્થિતિ સામાન્ય રીતે વાયરલ બીમારીની શરૂઆત પછી એક અઠવાડિયાની અંદર વિકસે છે પરંતુ તે ૧૨ કલાકથી ૩ અઠવાડિયાની વચ્ચે ગમે ત્યારે ઉદ્ભવી શકે છે.

રેય સિન્ડ્રોમનાં લક્ષણ

રેય સિન્ડ્રોમનાં લક્ષણ પાંચ તબક્કામાં સામે આવે છે. સ્ટેજ ૧નાં લક્ષણ: વારંવાર તીવ્ર, ઊલટી થવી, સુસ્તી અથવા સામાન્ય કરતાં વધુ ઊંઘ આવવી. સ્ટેજ ૨નાં લક્ષણ: દિશાહીનતા, ચિત્તભ્રમ અથવા

લડાઈની ભાવના, સામાન્ય કરતાં વધુ મજબૂત પ્રતિક્રિયાઓ (હાયપરરેફ્લેક્સિયા) અને બેબિન્સ્કી રીફ્લેક્સ દર્શાવવી, વિસ્તૃત આંખની કીકીઓ, હાયપરવેન્ટિલેશન, હૃદયના ઝડપી ઘબકારા (ટાકીકારિયા) સ્ટેજ ૩નાં લક્ષણ: કોમા, ડિ-કોર્ટિકેટ પોશ્વર (અને મગજની ઊંચાને કારણે તમારું શરીર જે મુદ્રા લે છે)

સ્ટેજ ૪ નાં લક્ષણ:

ડિસેરેબ્રેટરી પોશ્વરિંગ સાથે ઊંડી કોમાની સ્થિતિ, પ્રકાશ પ્રત્યે ન્યૂનતમ અથવા કોઈ પ્રતિભાવ ન હોય તેવી પહોળી આંખો. સ્ટેજ ૫નાં લક્ષણ: હુમલા, લકવો અને મસલ સ્ટ્રેચ રીફ્લેક્સનો અભાવ, પ્રતિક્રિયા વિનાની કીકીઓ, શ્વસનની તકલીફ અને મૃત્યુ.

સો જાનું- દબાણ મગજને નુકસાન પહોંચાડે છે.

રેય સિન્ડ્રોમનું નિદાન કેવી રીતે થાય?

તબીબો રેય સિન્ડ્રોમનું નિદાન કરવા વિવિધ શારીરિક અને ન્યુરોલોજીકલ પરીક્ષણોનો ઉપયોગ કરીને કરી શકે છે. સંભવિત પરીક્ષણોમાં શામેલ છે:

એમોનિયા સ્તર અથવા પ્રોથ્રોમ્બિન સમય (ગંઠન સમય) તપાસવા માટે રક્ત પરીક્ષણો, મગજ ઇમેજિંગ સીટી સ્કેન અથવા એમઆરઆઈ, અન્ય સ્થિતિઓને નકારી કાઢવા માટે સ્પાઇનલ ટેપ (લમ્બર પંચર), લીવર બાયોપ્સી (લીવર નુકસાન તપાસવા માટે)

શું આ સિન્ડ્રોમ અટકાવી શકાય?

હા, રેય સિન્ડ્રોમ અટકાવી શકાય છે. તેને રોકવાનો સૌથી અસરકારક રસ્તો એ છે કે બાળકોને એસ્પિરિન ન આપવી જ્યાં સુધી બાળરોગ ચિકિત્સક અથવા તબીબ તેની ભલામણ ન કરે. એક મહત્વની વાત એ છે કે ઘણી બધી ઓવર-ધ-કાઉન્ટર દવાઓમાં એસ્પિરિનનો સમાવેશ થાય છે. તેથી દવાના લેબલ વાંચવા ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે. ઘણી ઓવર-ધ-કાઉન્ટર (OTC) દવાઓમાં સેલિસીલેટ્સ હોય છે, જેમાં બિસ્મથ સબસેલિસીલેટ (દાખલા તરીકે, પેપ્ટો-બિસ્મોલ)નો સમાવેશ થાય છે. આવી દવાઓ નિષ્ણાત તબીબની સલાહ વિના ન લેવી જોઈએ. ■

પ્રકરણ-૪૨

આરે પોલીસ સ્ટેશનના પહેલા માળે આવેલી કેબિનમાં ઈન્સ્પેક્ટર ચંદ્રેશ ગોહિલ ખુરશી પર આરામથી લંબાવીને બેઠો હતો. ડીસીપીની હાજરીમાં ડૉ. પાઠકની પૂછપરછ કઈ રીતે થશે? કોઈ પ્રકારની સખતાઈ બતાવશે નહીં તો ડૉક્ટર મોઢું કઈ રીતે ખોલશે? આવા અનેક વિચારોને કારણે રાતે ગોહિલને સરખી ઊંઘ આવી નહોતી. બેઠ પર પડમાં ફેરવીને કેટાળેલો ગોહિલ વહેલી સવારે જ આરે આવી ગયો હોવાથી અત્યારે તે કેબિનમાં એકલો હતો.

આરેમાં બનેલી ઘટમાળ અને તપાસમાં થયેલા એક પછી એક ખુલાસા વિશે તે વિચારી રહ્યો હતો. હેલિકૉપ્ટર તૂટી પડ્યું એ સ્થળેથી મંજરીનું શબ મળ્યાથી શરૂ થયેલા આ કેસે કેટલાય વર્ગાંક લીધા હતા. જમીનમાં દાટેલાં શબ કાઢવામાં આવ્યાં, જેમાંથી એક શબ ડ્રસ તસ્કર સલ્લુનું હતું. ત્યારે આખું પ્રકરણ ડ્રસ તસ્કરી તરફ વળ્યું હતું.

ડ્રસ લેબોરેટરી મળી ત્યારે એવું માનવામાં આવતું હતું કે ડ્રસને કારણે આ લોકોની હત્યા થઈ હતી, પરંતુ લાશમાંથી ગુપ્ત અવયવોનું શું? આ મુદ્દો તપાસને બીજા માર્ગે દોરી ગયો હતો. એમાં કૂપર હોસ્પિટલના ડૉ. ભાવિક માજીવડેએ અવયવોની તસ્કરી તરફ આંગળી ચીંધતાં નવો ફણગો ફૂટ્યો. એકને નવજીવન આપવા બીજાના અવયવ કાઢીને મારી નાખવાનો પિશાચી ઘંધો આરેમાં ધમધમતો હતો?

અવયવ ચોરીનો વેપાર ચલાવવા આ લોકોએ ન જાણે કેટલા લોકોના જીવ લીધા હશે? જમીનમાંથી મળેલી લાશોમાંથી મંજરી, સલ્લુ અને અંજુની ઓળખ થઈ, પણ બાકીનાં ચાર શબ તો ઘણીધોરી વિનાના પડ્યાં છે! તેમની ઓળખ કઈ રીતે થશે?

ઓર્ગન ટ્રાન્સપ્લાન્ટના મૂળમાં છે મેડિકલ રેકૉર્ડ. બધા પ્રકારનાં તબીબી પરીક્ષણો જરૂરી છે. આ પરીક્ષણોને આધારે ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થશે કે નહીં એ નક્કી થાય છે... તો મૃતકોનો મેડિકલ રેકૉર્ડ આ પિશાચી વૃત્તિના અપરાધીઓ પાસે આવ્યા ક્યાંથી?

ડૉ. માજીવડે કહેતા હતા, આસપાસમાં જ ક્યાંક આ અમાનવીય કૃત્ય થતું હશે! તો શું જંગલના રહેવાસીઓ આ કાંડમાં સંડોવાયેલા છે?

ડૉ. માજીવડેની વાતો ચાદ આવતાં ગોહિલ વીતેલા સમયના વિચારમાંથી વર્તમાનમાં આવ્યો. કેસને લગતા દસ્તાવેજો પર નજર ફેરવતાં તેણે વિચાર્યું: ‘આટલી સરળતાથી અવયવ ચોરીનો કાંડ ચાલતો હતો... એટલે કે જેટલા શકમંદો નજરમાં છે તેમની પણ ઉપર કોઈ માસ્ટરમાઈન્ડ હોવો જોઈએ!’

‘સર... ડૉક્ટર પાઠક આવ્યા છે!’

કોન્સ્ટેબલ નામદેવ દળવીએ વગર પરવાનગીએ કેબિનમાં આવીને કહ્યું ત્યારે ગોહિલે વિચારોને એક તરફ હડસેલી દીધા. દીવાલ પરની ઘડિયાળમાં જોયું તો દસ વાગ્યા હતા. વિચારોમાં ને વિચારોમાં ખાસસો સમય પસાર થઈ ગયો હતો. તેની ટીમના બધા અધિકારીઓ પણ આવી ગયા હતા.

‘ક્યાં છે?’ ગોહિલે પૂછ્યું.

‘પોલીસ સ્ટેશનના ગેટ પાસે!’

‘કેમ? અહીં બોલાવી લે...’ ગોહિલને આશ્ચર્ય થયું.

‘ડીસીપી સરની રાહ જુએ છે... કહે છે કે તેમની સાથે આવીશ!’

‘કીક છે... યલ, હું આવું છું!’ કહીને ગોહિલ ખુરશીમાંથી ઊભો થયો.

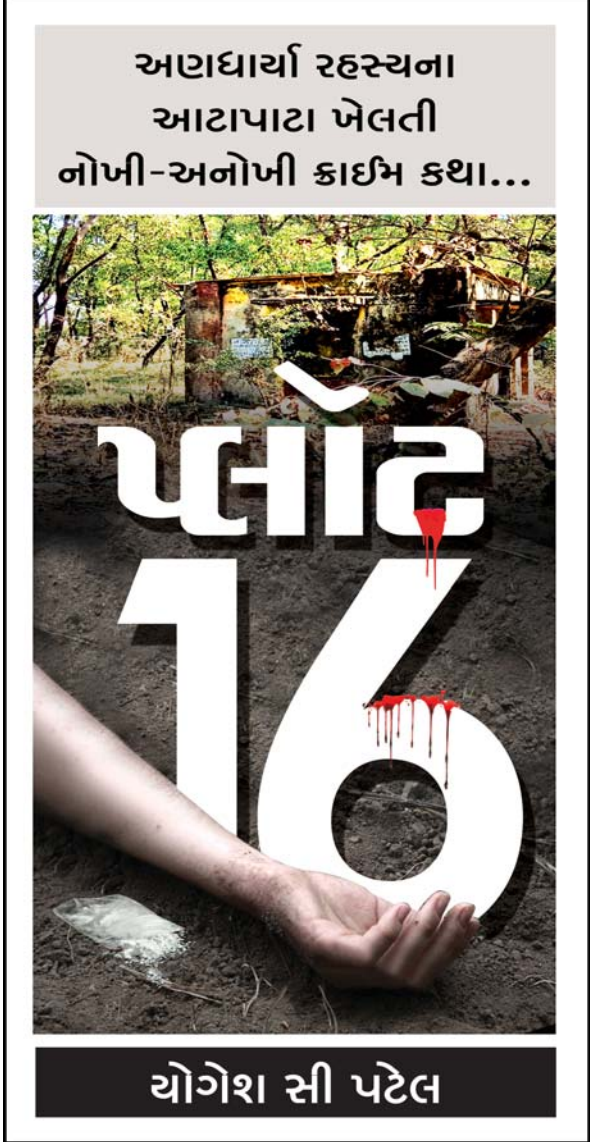
‘ડૉક્ટર પાઠક સાથે ડૉક્ટર હિરેમઠ પણ છે, સર!’ મૂછ પંપાળતાં દળવીએ જાણકારી આપી.

‘ઓહ... એટલે કે પૂરું કવચ તૈયાર કરીને રણમેદાનમાં ઊતર્યો છે આ ડૉક્ટર. ચાલાક છે... લાગે છે, હું ધારતો હતો એટલો ઈઝી ટાઈગેટ નથી!’ ગોહિલે વિચાર કરીને કહ્યું.

દળવી સાથે ગોહિલ પોલીસ સ્ટેશનના ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર આવ્યો ત્યારે લૉકઅપ તરફથી બરાડા પાડવાનો અને પીડાથી ફણસવાનો અવાજ આવતો હતો.

‘શું ચાલે છે ત્યાં?’ ગોહિલે દળવી તરફ જોતાં પૂછ્યું.

‘સર... શોએબ અને ઝમીલને શિંદેસાહેબ ધોઈ રહ્યા છે!’ દળવીએ કહ્યું.
‘કેમ?’

‘કામતસાહેબ ટીમ લઈને એમ્બ્યુલન્સની શોધમાં ભાવંદર ગયા છે, પણ ઝમીલે ખોટી માહિતી આપી નથીને એની ખાતરી શિંદેસાહેબ કરી રહ્યા છે!’ વાત કરતાં ગોહિલ અને દળવી પોલીસ સ્ટેશનને દરવાજે આવ્યા.
‘ડૉક્ટરસાહેબ... અંદર તો આવો!’

ગોહિલે બન્ને ડૉક્ટરને બોલાવ્યા, પણ તે અવઢવમાં હોવાનું લાગતું હતું.

‘ચિંતા ન કરો... ડીસીપી સર આવ્યા પછી જ વાતચીત શરૂ કરીશું!’

ગોહિલે ઇરાદાપૂર્વક કહ્યું.

ડૉ. પાઠક અને ડૉ. હિરેમઠ પોલીસ સ્ટેશનમાં પ્રવેશ્યા ત્યારે ફરી લૉકઅપમાંથી શોએબ અને ઝમીલની ચીસાચીસ સંભળાવા લાગી. શિંદે અને બંડગર ગાળો ભાંડીને ફટકારતા હોવાનો અવાજ સ્પષ્ટ સંભળાતો હતો.

‘એ અમારું ઑપરેશન થિયેટર છે... ખોટું બોલનારા અપરાધીઓની અહીં સારવાર કરવામાં આવે છે. અમારી સારવારથી તો ગૂંપા પણ બોલતા થઈ જાય છે, ડૉક્ટર!’ ગોહિલ જાણે અણસાર આપતો હતો.

સિનિયર ઈન્સ્પેક્ટર અશોક ગાયકવાડની કેબિન તરફ જવાને બદલે ગોહિલ બન્ને ડૉક્ટરને લૉકઅપ રૂમ પાસે લઈ ગયો. લૉકઅપમાં શોએબ અને ઝમીલ મુઠદાલ પડ્યા હતા, જ્યારે શિંદે અને બંડગર પસીને રેબઝેબ હતા. બન્નેનો અવતાર જોઈ ડૉ. પાઠકના પગ ઊમગમવા લાગ્યા.

‘તમારા ઑપરેશન થિયેટરમાં દરદી બેભાન હોય છે એટલે ઑપરેશન

વખતે શાંતિ હોય છે, પણ અમારા ઑપરેશન સમયે દરદી ભાનમાં હોય છે ને તેના મોમાંથી ચીસ નીકળતી જાય છે. પછી દરદી બેભાન થઈ જાય ત્યારે ઑપરેશન પૂરું થાય છે!’ ગોહિલે ડૉ. પાઠકના મનમાં ડર ઊભો કરી દીધો.

‘એક સારી વાત છે, ડૉક્ટર... કે પોલીસ સ્ટેશનમાંથી નીકળેલી ચીસ અને મદદનો પોકાર સાંભળીને પણ લોકો તેની નોંધ લેતા નથી...’ ડૉ. પાઠક અંદરથી ઘ્રુજારી અનુભવતા હતા.

‘આ બન્નેને તમે ઓળખો છો? ડ્રસ તસ્કર સલ્લુના સાથી છે!’

ગોહિલે પૂછ્યું એટલે બન્ને ડૉક્ટરે નામાં જવાબ આપ્યો. એટલામાં ડીસીપી સુનીલ જોશી આવ્યાની જાણ થતાં ગોહિલ ડૉક્ટરો સાથે ગાયકવાડની કેબિન તરફ વળ્યો. જોશી સાથે ડૉ. સંયમ ઈમાનદારને જોઈ ગોહિલને નવાઈ લાગી. આવું જ અચરજ ગાયકવાડને પણ હતું એટલે જોશીએ ખુલાસો કર્યો.

‘યુનિયન તરફથી ડૉક્ટર ઈમાનદારે મારી સાથે આવવાનો આગ્રહ કર્યો એટલે તેમને પણ લેતો આવ્યો!’

‘હા... તો ઑફિસર, ક્યા પુરાવાને અધારે તમે ડૉક્ટર પાઠકને અહીં બોલાવ્યા છે?’ ડૉ. ઈમાનદારે શરૂ કર્યું.

‘પૂછપરછ માટે બોલાવવા પુરાવાની જરૂર નથી હોતી!’ ગોહિલે મમરો મૂક્યો.

‘ગોહિલ... શું કહેવા માગે છે?’ જોશી બોલ્યા.

‘સર... આ લોકો શરૂઆતથી પુરાવાની બુમરાણ મચાવે છે એટલે કહેવું પડ્યું. બરાબરને, ડૉક્ટરસાહેબ!’ ગોહિલે ડૉ. હિરેમઠ સામે જોતાં કહ્યું.

‘મેં શું કર્યું?’ ડૉ. હિરેમઠે પૂછ્યું.

‘હું ક્યાં કહું છું કે તમે કંઈ કર્યું છે, પણ યુનિયનમાં તમે જ ગયા હતાને?’

‘તો... હવે બદલો લેશો?’

‘બદલો શેનો... અત્યારે તો તમે જાતે જ આવ્યા છો.’ ડૉ. હિરેમઠ સમજી ગયા કે ગોહિલ તેમને સંભળાવી રહ્યો હતો.

અમારા ઑપરેશન સમયે દરદી ભાનમાં હોય છે ને તેના મોમાંથી ચીસ નીકળતી જાય છે... પછી દરદી બેભાન થઈ જાય ત્યારે ઑપરેશન પૂરું થાય છે!

‘મુદ્રાની વાત કરો, ઑફિસર!’ ડૉ. હિરેમઠે કહ્યું.

‘ડ્રસ તસ્કર સલ્લુને ઑપરેશન માટે આર્થિક સહાય માટેના ભલામણ પત્રની વ્યવસ્થા તમે કરાવી હતીને? શા માટે?’ ગોહિલે પ્રશ્ન કર્યો.

‘આ કોઈ પુરાવો નથી. એ તો જરૂરિયાતમંદ દરદી માટે અમે મદદનો હાથ લંબાવતા જ હોઈએ છીએ!’ ડૉ. ઈમાનદારે જવાબ ટાળવા કહ્યું.

‘હા, પણ પછી એ દરદીની લાશ જમીનમાં દાટેલી નથી મળતીને?’ ગોહિલે ડૉ. ઈમાનદારની બોલતી બંધ કરી.

‘તમે સલ્લુને કઈ રીતે ઓળખો છો?’ હવે ડીસીપી જોશીએ પૂછ્યું.

‘હું સલ્લુને નથી ઓળખતો... અને ડૉક્ટર મંદિરાએ આર્થિક સહાયની વિનંતી કરી હતી.’

‘એટલે કે ડૉક્ટર મંદિરા પણ આ કાંડમાં સંડોવાયેલાં છે?’ જોશીએ ફરી પ્રશ્ન કર્યો.

‘મને નથી ખબર!’

‘ડૉક્ટર મંદિરાએ આર્થિક મદદ માટે ચૌધરીને કૉલ કરવા કહ્યું હતું?’

ગોહિલે પૂછ્યું, પણ ડૉ. પાઠકે કોઈ જવાબ ન આપ્યો. તેમના મોનથી ગોહિલના મગજનો પારો છટકવા લાગ્યો, પણ ડીસીપીની હાજરીને કારણે તે કંઈ કરી શકતો નહોતો.

‘તમે વિધાનસભ્ય જાંબુળકરના પીએ ચૌધરીને જ શા માટે મદદ માટે કૉલ કર્યો હતો?’ એ જ પ્રશ્ન અલગ રીતે ગાયકવાડે પૂછ્યો.

ડૉ. પાઠક ચૂપ જ રહ્યા એટલે ગોહિલે ગુસ્સો દબાવીને થોડા ઊંચા અવાજે કહ્યું: ‘ડૉક્ટરસાહેબ... ચૂપ રહેવાથી સમસ્યાનું સમાધાન નહીં થાય અને તમે બચી પણ નહીં શકો. ઊલટું, આ બધા કાંડ તમારા માથે થોપી જિંદગીભર જેલમાં સડાવીશું!’

ગોહિલનો અંદાજો સાચો હતો. ડૉ. પાઠક પોલીસની આકરી પૂછપરછ સામે ટકી શકે એમ નહોતા એટલે ગોહિલની માત્ર હલકી ધમકીથી જ થથરી ગયા.

‘સર... ડૉક્ટરસાહેબને અમારે હવાલે કરી દો. બધું એમણે જ કર્યું છે, એવું એક કલાકમાં અમે કમ્બલ કરાવી લઈશું. શિંદે અને બંડગર પોસ્ટમોર્ટમમાં માહેર છે એ ડૉક્ટર પાઠકે હમણાં જ જોયું છે!’ ડરાવવા ખાતર ચેતવણી

આપી ગાયકવાડ ખુરશી પરથી ઊભા થયા એટલે ડૉ. પાઠક હિંમત હાર્યા.

‘ડૉક્ટર ભંડારી!’

‘હેં! શું?’

‘ડૉક્ટર ભંડારીએ લેટર માટે ચૌધરીને કૉલ કરવાનું કહ્યું હતું!’

ડૉ. પાઠકે રહસ્ય ખોલતાં બધા એકબીજાનાં મોઢાં જોવા લાગ્યા.

‘ડૉક્ટર ભંડારી પણ આ કાંડમાં સામેલ છે?’ જોશીએ પૂછ્યું.

‘મને લાગે છે કે ડૉક્ટર પાઠક ડરના માર્યા એલફેલ બોલી રહ્યા છે!’

ડૉ. ઈમાનદારે બચાવ કર્યો.

‘હા... ડૉક્ટર ભંડારી ઇજજતદાર વ્યક્તિ છે. ગરીબોની મદદ માટે ટ્રસ્ટ પણ ચલાવે છે. એ આવાં હીન કાર્યો કરી ન કરે!’ ડૉ. હિરેમઠ પણ બચાવમાં આગળ આવ્યા.

‘ડૉક્ટર પાઠક... તમારા જવાબની રાહ જોવાઈ રહી છે!’ ગોહિલે કહ્યું.

‘લેટર માટે ચૌધરી સાથે વાત કરવાનું ડૉક્ટર ભંડારીએ મને કહ્યું હતું... બાકી હું કંઈ નથી જાણતો!’ ડૉ. પાઠક તૂટક તૂટક બોલી રહ્યા હતા.

‘ડ્રસ અને લાશ મળવાના કાંડમાં ડૉક્ટર કઈ રીતે સંડોવાયેલા છે?’ ડૉ. પાઠકે ફરી ચુપકીટી સેવી.

‘અચ્છા... તો આ કાંડમાં તમારી સંડોવણી કેટલી?’ ગાયકવાડે પૂછ્યું.

‘મને લાગે છે કે તમે જબરદસ્તી ડૉક્ટર પાઠકને આ કાંડમાં સપડાવી રહ્યા છો!’ ડૉ. ઈમાનદાર ફરી વચ્ચે બોલ્યા.

‘અમે કોઈને સંડોવતા નથી, પણ સંડોવાયેલી વ્યક્તિને છોડતા પણ નથી!’ કહીને ગોહિલે કદમને ફોન કર્યો.

કદમ ગણતરીની મિનિટમાં જ વિરાજ મોરેને ગાયકવાડની કેબિનમાં લઈ આવ્યો.

‘આને તો ઓળખો જ છોને, ડૉક્ટર પાઠક!’ ગોહિલે કહ્યું એટલે ડૉ.

પાઠકે પાછળ ફરીને જોયું.

‘બધા જ ઓળખે છે. મારી લેબનો ટેક્નિશિયન છે, પણ એને શા માટે લાવ્યા?’

‘ગઈ કાલ સાંજથી એ અહીં જ છે!’

‘હ્હોટ? એટલે જ એનો મોબાઈલ સ્વિચ ઑફફ આવતો હતો!’

‘હા... અમે બંધ કરાવી દીધો છે!’ ગોહિલે જણાવ્યું.

‘કેમ? એણે શું કર્યું છે?’

‘ડૉક્ટરસાહેબ... એના નામ પર એક એમ્બ્યુલન્સ રિજસ્ટર્ડ છે...’

ગોહિલ બોલતી વખતે ડૉ. પાઠકના ચહેરાના બદલાતા હાવભાવ નીરમી રહ્યો હતો.

‘એ એમ્બ્યુલન્સનો ઉપયોગ ગેરકાયદે કામોમાં થયો છે!’ સાંભળીને ડૉ. પાઠકનું મોં પડી ગયું. એકન્ડિશન કેબિનમાં પણ તેમને પરસેવો વળવા લાગ્યો અને એ બેચેની અનુભવવા લાગ્યા.

‘શબમાં ડ્રસ ભરવામાં આવતું અને પછી તેની હેરફેર આ એમ્બ્યુલન્સમાં કરાતી હતી!’ ગોહિલ બોલ્યે જતો હતો.

‘એ એમ્બ્યુલન્સને ડ્રસ તસ્કર સલ્લુના સાથીએ ઓળખી કાઢી છે, જેને તમે અત્યારે લૉકઅપમાં જોવો.’ ગોહિલની દરેક વાતે ડૉ. પાઠક ઢીલા પડી રહ્યા હતા.

‘અમે એમ્બ્યુલન્સની વિગતો કઢાવીને મોરે સુધી પહોંચ્યા છીએ. હવે એનું કહેવું છે કે એ એમ્બ્યુલન્સ તમે ખરીદી હતી... અને તમારી સૂચનાથી બહારનાં કામો માટે મોકલાતી હતી!’

ગોહિલે ઉમેર્યું: ‘મોરેના નામે એમ્બ્યુલન્સ ખરીદવાનું ખરું કારણ જણાવશો કે પછી...’

‘આ વમળમાં તમે ફસાઈ ગયા છો, ડૉક્ટર... સાચું બોલો, નહીંતર આ લોકો ઓકાવશે!’ જોશીનો અવાજ ડૉ. પાઠકનું કાળજું કંપાવી નાખનારો હતો.

આખરે ડૉ. પાઠક ભાંગી પડ્યા. હવે બચવાનો કોઈ માર્ગ ન હોવાનું જણાતાં તેમણે કમ્બલાત કરી...

‘હા... મારું નામ સામે ન આવે તે માટે એમ્બ્યુલન્સ મોરેના નામે રજિસ્ટર્ડ કરાવી હતી, પણ કાંડનો સૂત્રધાર હું નથી!’

‘તો કોણ છે?’

‘ડૉક્ટર વિશાસ ભંડારી!’

(ક્રમશઃ)■

ભાષા વૈભવ...

ગુજરાતી - અંગ્રેજી શબ્દોની જોડી જમાવો	
A	B
ખાંચો	HELPER
ખાંધિયો	CORNER
ખાક	COT
ખાટલો	MINE
ખાણ	ASH

ચતુર આપો જવાબ	અર્થ જણાવો
‘મળશે કદીક ધાર્યું ધામ’ પંક્તિમાં ‘ધામ’ શબ્દનો અર્થ જણાવો.	
અ) કેકાણું બ) ધારણા ક) લક્ષ્ય ડ) બક્ષિસ	

ગુજરાત મોરી મોરી રે
કોઈ વ્યક્તિ EQUINOPHOBIA થી પીડાય છે એવું કહેવામાં આવે તો એનો સંબંધ શેની સાથે હોય એ કહી શકશો?
અ) ગણિત   બ) ઈકવેટર   ક) ઘોડો   ડ) પાણી

માઈન્ડ ગેમ	ફળ તરીકે તેમ જ વિવિધ ખાદ્ય પદાર્થો બનાવવામાં ઉપયોગી સાબિત થતા કેળાનું ઉત્પાદન સૌથી વધુ કયા દેશમાં થાય છે એ જાણો છો?	અ) ઈરાન બ) ઈન્ડોનેશિયા ક) ભારત ડ) ઈરાક

ગયા મંગળવારના જવાબ		
ભાષા વૈભવ		ઓળખાણ પડી? બિહાર
A	B	
ખંજરી	TAMBOURINE	
ખંજર	DAGGER	ગુજરાત મોરી મોરી રે સપના
ખંજવાળ	ITCHING	
ખડ	WEED	
ખડક	ROCK	ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો આરાધના
	માઈન્ડ ગેમ ચીન	

માતૃભાષાની મહેક
અન્ન આહારે અને ઘી વ્યવહારે એટલે ખોરાક ખવાય તેટલો ખાવો પણ ઘી વિચાર કરી ખાવું. ઘટતું હોય તેમ કામ કરવું. અન્ન તેનું પુણ્ય ને રાંધનારીને ધુમાડો એટલે જેની વસ્તુ હોય તેને જ તેનો લાભ મળે, બીજાએ તો ફક્ત મહેનત કરવાની હોય. જેનું વરે તેના જ જશ ગવાય. અન્ન તેવો ઓડકાર એટલે જેવું કામ તેવું ફળ, કરે તેવું પામે ને વાવે તેવું લાણે.

દર્શાદ	
<i>હે દીવા! તને પ્રણામ</i>	
<i>અંધારામાં કરતો તું તો સૂર્ય-ચન્દ્રનું કામ</i>	
<i>—રમેશ પારેખ</i>	

માઈન્ડ ગેમ	ફળ તરીકે તેમ જ વિવિધ ખાદ્ય પદાર્થો બનાવવામાં ઉપયોગી સાબિત થતા કેળાનું ઉત્પાદન સૌથી વધુ કયા દેશમાં થાય છે એ જાણો છો?	અ) ઈરાન બ) ઈન્ડોનેશિયા ક) ભારત ડ) ઈરાક

ફનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) મુલરાજ કપૂર (૨) શ્રીમતી ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૩) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૪) સુભાષ મોમાયા (૫) તાહેર ઔરંગાબાદવાલા (૬) શીરીન ઔરંગાબાદવાલા (૭) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૮) નીતા દેસાઈ (૯) ભારતી બુચ (૧૦) શ્રદ્ધા આશર (૧૧) હર્ષા મહેતા (૧૨) વિપીન શાહ (૧૩) પુષ્પા પટેલ (૧૪) નૂતન વિપીન શાહ (૧૫) લજિતા ખોના (૧૬) અમીશી બંગાળી (૧૭) જ્યોતિ ખાંડવાલા (૧૮) મીનળ કાપડિયા (૧૯) મહેશ સંઘવી (૨૦) વિણા સંપટ (૨૧) દેવેન્દ્ર સંપટ (૨૨) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રોફ (૨૩) મહેશ દોશી (૨૪) મહેન્દ્ર લોઢાવિયા (૨૫) જયોત્સ્ના ગાંધી (૨૬) ઈનાશ્રીબેન દલાલ (૨૭) હિનાબેન દલાલ (૨૮) રમેશભાઈ દલાલ (૨૯) ડાયના સંતોકે (૩૦) મનીષા શેઠ (૩૧) ફાદુમાની શેઠ (૩૨) અલકા વાણી (૩૩) ભરત કજરિયા (૩૪) જયવંત પદમશી ચિખલ (૩૫) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૩૬) ખુશરૂ કાપડિયા (૩૭) કિરીટ છેડા (૩૮) નિતીન જયંતિલાલ બજરિયા (૩૯) રશીક જુથાણી - ટોરંટો - કેનેડા (૪૦) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૪૧) ડૉ. પ્રકાશ કટકિયા (૪૨) ધીરેન્દ્ર મુલરાજ (૪૩) ગીતા ઉદેશી (૪૪) પ્રતિમા પમાણી (૪૫) ભામિની સંપટ

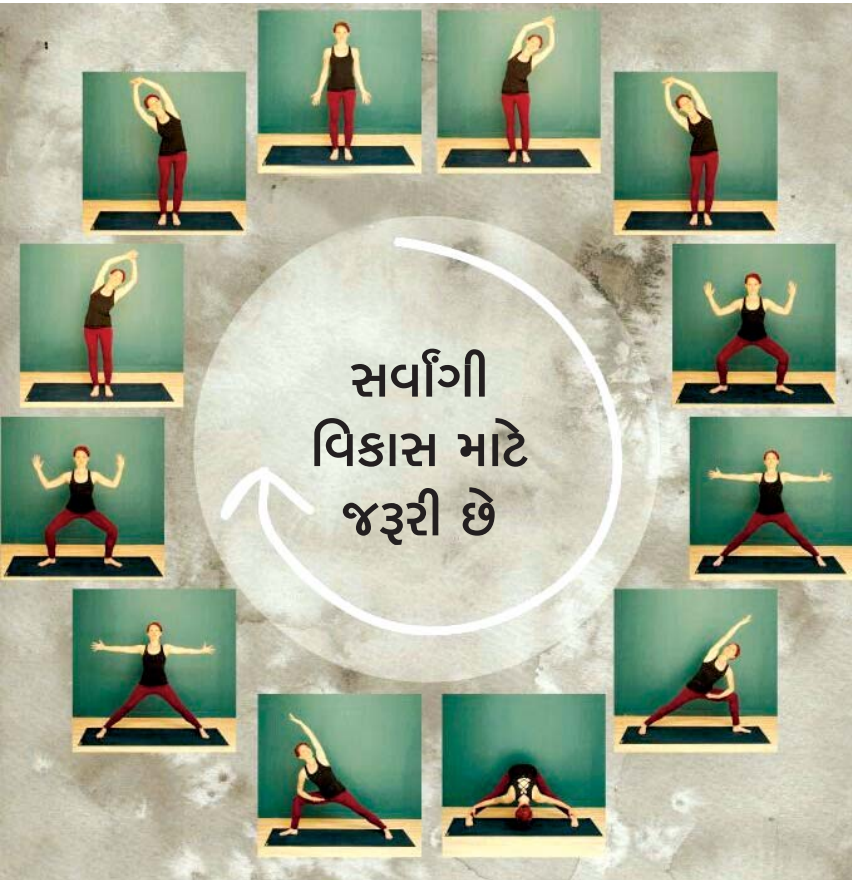
feedback@bombaysamachar.com

આહારથી આરોગ્ય સુધી
ડૉ. હર્ષા છાડવા

ભારતીય યોગ વિદ્યા એ કોઇ સામાન્ય વિદ્યા નથી. યોગ વિદ્યાનો ઉલ્લેખ વૈદિક સાહિત્ય, ઉપનિષદો, રામાયણ અને મહાભારત જેવા ગ્રંથોમાં જોવા મળે છે. આપણા દેશમાં ઘણી સદીઓથી આનું ઉચ્ચતમ અને મહત્વનું સ્થાન છે. હાલમાં વૈશ્વિક સ્તરે પણ આનું મૂલ્યાંકન ખૂબ જ ઉચ્ચ સ્તરે થયું છે. કહેવાય છે કે આદિયોગી શિવ એ સપ્તઋષિઓને યોગની કળામાં નિપુણ બનાવ્યા. ત્યાર પછી પતંજલિ યોગનાં યોગસૂત્રોના માધ્યમથી તેને વ્યવસ્થિત રૂપ આપ્યું. વૈદિક કાળમાં ગુરુકુળ યોગનો અભ્યાસ શિખવવામાં આવતો. સ્વામી વિવેકાનંદે એ ધર્મસંસદમાં ઐતિહાસિક ભાષણ જે શિક્ષણોમાં આપ્યું ત્યારે તેમણે યોગવિદ્યાનો ઉલ્લેખ કરીને વિશ્વને યોગથી પરિચિત કરાવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે યોગ માનવ સ્વાસ્થ્ય અને કલ્યાણની દિશામાં એક સંપૂર્ણ સાધન છે.

યોગથી મનુષ્યમાં સ્થિરતા, ધીરતા અને અનુશાસન બની રહે છે. વ્યક્તિના શારીરિક , માનસિક અને સામાજિક વિકાસનો સ્તર ઉચ્ચવર્ગીય બને છે. આધ્યાત્મિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવા આ એક સાધનાના રૂપમાં વર્ણિત છે. હાલના સમયમાં આર્થિક ઉપાજનનું પણ મહત્વનું માધ્યમ છે. યોગથી ઉન્નતિ સરળ અને સહજ બની રહે છે. તેનો ઉલ્લેખ ઋગ્વેદમાં વર્ણિત છે. પતંજલિએ વર્ણવ્યું કે વૈદિકકાળમાં એકાગ્રતાનો વિકાસ અને સાંસારિક કડઠાઈઓને પાર કરવા યોગનો અભ્યાસ કેવી રીતે થતો હતો, જેથી તેઓ યોગના પિતામહ તરીકે ઓળખાયા. મહર્ષિ પતંજલિએ અષ્ટાંગયોગનો વિસ્તાર માર્ગ બતાવ્યો છે, જે યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિ.

હાલના સમયમાં યોગિક ક્રિયામાં આસન અને પ્રાણાયામનું મહત્ત્વ છે. શારીરિક

આસનો પર વધુ ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે, જે પ્રકારનાં અંગો વળાંક કે સ્થિતિ છે તે પ્રમાણે તેના નામો છે. લગભગ ચોયશીસો આસનો છે. શારીરિક વ્યાધિ એટલે કે બીમારીઓથી દૂર રહેવા માટે શારીરિક આસનોનું મહત્ત્વ ખૂબ જ મોટા પાયે છે તે વિશ્વને જણાયું. માનસિક શાંતિ અને શરીર લચીલું બની રહે છે.

લગભગ બધાં જ આસનોના નામ છે તેમાં સૂર્ય નમસ્કાર ખૂબ પ્રચલિત છે. જેમ સૂર્ય નમસ્કારમાં બાર આસનો છે તેમ ચંદ્ર નમસ્કાર પર આસન છે, જેમાં ચૌદ પ્રકારના આસન

છે. આ એક સૌમ્ય યોગ પ્રવાહ છે. આનો ઉલ્લેખ બહુ વધારે થતો નથી તેથી લોકો એનાથી અજાણ છે. જેટલું મહત્ત્વ સૂર્ય નમસ્કારનું છે તેટલું જ મહત્ત્વ ચંદ્ર નમસ્કાર નું છે. આ યોગથી મન શાંત બને છે, અવસાદથી છુટકારો મળે છે, શરીર લચીલું બને છે. સાંજના સમયમાં આ આસન કરવામાં આવે છે. બધા જ આ આસન કરી શકે છે. બેથી ત્રણ વખત કરવાથી તે સહજ રીતે આવડી જાય છે. આ આસનો સરળ છે. ચંદ્ર નમસ્કાર સ્ત્રીઓ માટે ખૂબ જ ઉપયોગી છે. સ્ત્રીઓને માનસિક રીતે ખૂબ

શાંતિ આપનાર છે. શરીર પણ લચીલું હંમેશાં બની રહે છે. કેમિકલ યુક્ત ખોરાક, જેકફૂડથી શરીરનું સ્વાસ્થ્ય બગડે છે. આ છોડીને આ આસનનો પ્રયોગ એ શરીર માટે લાભદાયક પુરવાર થયો છે.

સ્ત્રીઓની વ્યાધિમાં એટલે કે પી.સી.ઓ.ડી. જેવી વ્યાધિ સરળતાથી સારી થઈ જાય છે. જાંઘો પર કે પેટ પર જામેલી ચરબી કે અકકડપણું દૂર થઈ જાય છે. પેટના મસલ્સ મજબૂત બની જાય છે. ગોંડણાના દુખાવા કે બળતરા થતી નથી. સ્ત્રીઓના જનન અંગો ખૂબ જ મજબૂત થાય છે. જે સ્ત્રીને ગર્ભ રહેતો નથી. તેઓએ આ ચંદ્ર નમસ્કાર જરૂરથી કરવો. ગર્ભાકાળ દરમિયાન પણ આ આસન કરી શકાય છે. ડિલિવરી પછી પેટ ફુલવું કે જાંઘો પર ચરબી વધી જાય ત્યારે આ આસન સારું પરિણામ આપે છે. હાલમાં એન્ડ્રોમેટ્રિયલ સમસ્યા સ્ત્રીઓમાં વધુ દેખાય છે. આ આસનો રામબાણનું કામ કરે છે. મેનોપોઝની સમસ્યા પણ સહજ રીતે ચાલી જાય છે.

કબજિયાતના કારણે ગેસની સમસ્યા તેમ જ સ્પોન્ડિલાઇટિસની સમસ્યામાં પણ સારું પરિણામ મળે છે. હાથનાં આસનોના કારણે ગળાની આસપાસનો દુઃખાવો મટી જાય છે. એસિડિટીની વ્યાધિમાં આ આસનો ફાવટ મુજબ કરવા જોઈએ. શરીરમાં થતી બળતરા કે પગની પાનીની બળતરા શાંત કરવા આ આસનો ત્રણથી ચાર વખત કરવા જોઈએ. શરીરમાં ઊર્જાનો સંચાર થાય છે. આ આસન ચક્રની જેમ છે જે જમણી બાજુથી ચાલુ થાય અને ડાબી બાજુએ પૂરું થાય છે. ચંદ્ર જેવી શાંત ઊર્જા મળે છે.

આ ચંદ્ર નમસ્કાર આસનથી શ્વસન ક્રિયા, પાચનક્રિયા, માનસિક શાંતિ, શરીરમાં લચીલાપણું મળે છે. શરીરનું સંતુલિત સંચાર થાય છે. સાંજના સમયે ઠંડક હોય છે. ચંદ્ર નમસ્કાર એ શાંત ઊર્જા આપે છે. ■

feedback@bombaysamachar.com

તંદુરસ્તી-મનદુરસ્તી
ભાણદેવ

અંતરંગ યોગ

૧. પ્રસ્તાવ:
પ્રત્યેક અધ્યાત્મપથ બે પ્રધાન વિભાગમાં વહેંચાયેલો હોય છે. આ બે વિભાગ છે - બહિરંગ (exoteric) અને અંતરંગ (esoteric). આ જ રીતે યોગપથ બે વિશાળ વિભાગમાં વહેંચાયેલો છે - બહિરંગ યોગ અને અંતરંગયોગ. રાજયોગના આઠ અંગો છે. તેમાંના પ્રથમ પાંચને અર્થાત્ યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ અને પ્રત્યાહારને બહિરંગ યોગ અને ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિને અંતરંગ યોગ કહેવામાં આવે છે. હકયોગમાં આસન, પ્રાણાયામ અને મુદ્રાને બહિરંગ યોગ અને સમાધિને અંતરંગ યોગ ગણવામાં આવે છે.

આપણે બહિરંગ યોગ વિશે પર્યાપ્ત વિચાર કર્યો છે. હવે અહીં આપણે અંતરંગ યોગ વિશે વિચાર કરશું. અહીં આપણે ભગવાન પતંજલિ દ્વારા દર્શાવેલ અષ્ટાંગ યોગ અર્થાત્ રાજયોગને દૃષ્ટિ સમક્ષ રાખીને અંતરંગ યોગનો વિચાર કરીએ છીએ.

એક રીતે જોઈએ તો અષ્ટાંગ યોગ વસ્તુતઃ સાધકના વ્યક્તિત્વનાં ભિન્નભિન્ન પાસાંઓમાં થતી નિરોધની જ સાધના છે. યમ-નિયમમાં વર્તનનો નિરોધ છે. આસનમાં શારીરિક ભૂમિકાનો વિરોધ છે. પ્રાણાયામમાં શ્વાસ અને પ્રાણનો નિરોધ છે. પ્રત્યાહારમાં ઈન્દ્રિયોનો નિરોધ છે. આમ બહિરંગ યોગના અભ્યાસથી વિકસતો વિરોધ અંતરંગ યોગમાં સૂક્ષ્મ સ્વરૂપ ધારણ કરે છે. અંતરંગ યોગમાં ચિત્તવૃત્તિનો નિરોધ સિદ્ધ થાય છે, જેનાથી સાધક સમાધિ અવસ્થામાં પ્રવેશ કરે છે.

યોગ સાધનામાં અનેકાગ્રતામાંથી એકાગ્રતામાં આગળ વધે છે. બહિરંગ યોગના અભ્યાસથી એકાગ્રતામાં બાધારૂપ પરિબળો પર સંયમ સિદ્ધ થાય છે. યમનિયમના અભ્યાસથી આવેગો અને ઈચ્છાઓ પર સંયમ આવે છે. આસનના અભ્યાસથી સ્થૂળ શરીરમાં ઊભી થતી બાધાઓ દૂર થાય છે. શરીરનો યથાર્થ સંયમ સિદ્ધ થાય છે.

પ્રાણાયામના અભ્યાસથી પ્રાણમય શરીરમાં ઊભી થતી બાધાઓનું નિરસન થાય છે. પ્રત્યાહારની સાધનાની ઈન્દ્રિયોની વિષયોમાંથી નિવૃત્તિ થાય છે.

આમ બહિરંગ યોગના પર્યાપ્ત અભ્યાસ વિના અંતરંગ યોગમાં પ્રવેશ થતો નથી અને પ્રવેશ થાય તો તેમાં ટકી શકાતું નથી કે આગળ વધી શકાતું નથી. અષ્ટાંગ યોગનાં આઠે અંગોમાં ક્રમિક વિકાસનો સંબંધ છે. આમ હોવાથી પ્રારંભનાં અંગોના પર્યાપ્ત અભ્યાસ વિના આગળના અંગોમાં નિશ્ચયાત્મક વિકાસ સાધી શકાતો નથી.

ઘણા સાધકો વર્ષોથી ધ્યાનનો અભ્યાસ કરતાં હોય પરંતુ તેમનો તેમાં ખાસ વિકાસ થયેલો જોવા મળતો નથી. આમ થવાનું કારણ એ હોય છે કે તેમણે બહિરંગ યોગનો પર્યાપ્ત અભ્યાસ કર્યો નથી, અંતરંગ યોગની પર્યાપ્ત તૈયારી કરી નથી.

બીજી એક હકીકત પણ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. યોગિક દૃષ્ટિબંધીથી જોઈએ તો બહિરંગ યોગના પર્યાપ્ત અભ્યાસ વિના અંતરંગ યોગમાં પ્રવેશ શરીર તથા મન માટે જોખમી પુરવાર થઈ શકે છે.

હવે આપણે અષ્ટાંગ યોગના વિચાર કરીએ. અષ્ટાંગ યોગનાં અંતિમ ત્રણ અંગો અર્થાત્ ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિને અંતરંગ યોગ ગણવામાં આવે છે.

૨. ધારણા-ધ્યાન-સમાધિ:
(૧) ધારણા :
ધારણા અંતરંગ યોગનું પ્રથમ સોપાન છે.

ધારણા અંતરંગયોગનું પ્રથમ સોપાન...

દેશબન્ધશ્ચિત્તસ્ય ધારણા । - યો. સ્. , ૩-૧
‘ધારણા એટલે ચિત્તનું કોઈ એક દેશવિશેષમાં સ્થિર રહેવું.’ બહિરંગ યોગના પ્રચાપ્ત અભ્યાસથી શુદ્ધ થયેલું ચિત્ત કોઈ એક સ્થાનમાં એકાગ્ર થાય તેને ‘ધારણા’ કહેવામાં આવે છે. આધુનિક મનોવિજ્ઞાનનો એવો મત છે કે મન કોઈ એક વિષય પર થોડી ઘણોથી વધુ વખત સ્થિર રહી શકે જ નહીં. મન એક સતત પરિવર્તનશીલ ગતિ છે. મન એક પ્રવાહ છે. વળી આધુનિક મનોવિજ્ઞાન કહે છે કે એક જ વિષય પર એકાગ્ર લાગતું મન વાસ્તવમાં તે વિષયનાં ભિન્ન ભિન્ન અંગો કે પાસાંઓ પર બદલાતું રહે છે. વરંતુ યોગિક મનોવિજ્ઞાન માને છે કે યોગાભ્યાસથી પરિશુદ્ધ થયેલું ચિત્ત બહુ લાંબા સમય સુધી એક જ વિષય પર એકાગ્ર રહી શકે છે. બંનેના મતમાં ભિન્નતાનું કારણ એ છે કે આધુનિક મનોવિજ્ઞાન સાધારમ મન વિશે કહે છે અને યોગિક મનોવિજ્ઞાન યોગીના ચિત્ત વિશે કહે છે. યોગના મત પ્રમાણે પરિશુદ્ધ ચિત્તનું એક જ વિષયમાં લાંબા સમય સુધી એકાગ્ર થવું શક્ય છે. તેથી યોગિક મત પ્રમાણે ધારણા અને ધ્યાન, સમાધિ આદિ આગળનાં યોગાંગ પણ શક્ય છે.

ધારણાના વિષયો પાંચ સ્વરૂપના હોય છે:
(I) બાહ્યવિષયો - મૂર્તિ, ચિત્ર, ઓમ્કાર વગેરે.
(II) મનોમય - ઉપરોક્ત વિષયો મનોમય સ્વરૂપ ધારણ કરે છે.
(III) શરીરનાં અંગો - નાસાગ્ર, ભ્રૂમધ્ય વગેરે.
(IV) શરીરાન્તર્વર્તી - હૃદય, આજ્ઞાચક્ર વગેરે.
(V) અતીન્દ્રિય અનુભવો - નાદશ્રવણ, જ્યોતિદર્શન, દિવ્યસ્પર્શ વગેરે.
ધારણામાં એકાગ્રતા હોય છે. આમ છતાં આ એકાગ્રતા ધ્યાન કે સમાધિ જેટલી ઊંડી કે સંપૂર્ણ હોતી નથી. ધારણામાં ચિત્તની સૂક્ષ્મ ગતિ કોઈક અંશે ચાલુ રહે છે. સાધકનો પ્રયત્ન સતત આ ગતિમાંથી મુક્ત રહીને એકાગ્ર રહેવાનો હોય છે. ધારણા બે પ્રકારની હોય છે - કરેલી ધારણા અને થયેલી ધારણા. કરેલી ધારણામાં સાધક કોઈ વિષય પસંદ કરે છે અને તેની એકાગ્રતા કરે છે. ધારણા તેનો સંકલ્પ છે, તેનો પ્રયત્ન છે. થયેલી ધારણા કરવામાં નથી આવતી પણ થાય છે. સાધક કશુંક અનુભવે છે. પ્રાણાયામ, જપ આદિ સાધનાથી સાધકને નવોશ્રવણ, જ્યોતિદર્શન, શરીરાન્તર્વર્તી ભાગોમાં સ્પર્શતી સંવેદના કે એવો કોઈ અનુભવ થાય છે. આમ બને ત્યારે સાધકનું ચિત્ત આપોઆપ જ તેમાં રહે છે. ધારણા કરવી પડતી નથી, પણ ધારણા થાય છે. કરેલી ધારણા કરતાં થયેલી

ધારણા ચડિયાતી છે.

ભગવત્પ્રેમને પરિણામે ભક્તની ભગવદ્વિગ્રહ પર જે ધારણા થાય છે તે પણ થયેલી ધારણા છે અને તેથી ઉત્તમ ધારણા છે.

(૨) ધ્યાન :
તત્ર પ્રત્યયૈકતાનતા ધ્યાનમ્ । - યો. સ્. , ૩-૨
‘તે જ વિષયમાં પ્રત્યયનું એકધારાપણું એટલે ધ્યાન.’ ધારણા માટે પસંદ કરેલા વિષયમાં ચિત્તની ગતિ એકધારી વધ્યા કરે તે અવસ્થાને ધ્યાન કહે છે. આ સૂત્રનો અર્થ સમજવા માટે ‘પ્રત્યય’ શબ્દનો અર્થ સમજવો આવશ્યક છે. અહીં ‘પ્રત્યય’ શબ્દ પારિભાષિક છે. કોઈ પણ વિષયનું જ્ઞાનેન્દ્રિય દ્વારા આકલન થતાં ચિત્તમાં તદ્વિષયક વ્યાપાર થાય છે, તેને ‘પ્રત્યય’ કહે છે. ધારણામાં આ પ્રત્યયની ધારા અખંડ નથી. અન્ય વિષયના પ્રત્યયો ચિત્તમાં કોઈક અંશે બાધારૂપ બને છે. અલબત્ત, ધારણામાં પણ ચિત્ત મહદ્અંશે તો એક જ વિષયમાં બંધાયેલું રહે છે, પરંતુ તેમાં પ્રત્યયની એકતાનતા સિદ્ધ થઈ હોતી નથી. જ્યારે પ્રત્યયની ધારા તૈલધારાવત્ અખંડ એક જ વિષયમાં વહેવા માંડે ત્યારે તે અવસ્થાને ‘ધ્યાન’ કહેવામાં આવે છે. ધારણામાં સાધક એક જ પસંદ કરેલ વિષયમાં જ પ્રત્યયની અખંડ ધારા વધ્યા કરે તે માટે પ્રયત્નશીલ છે, ધારણામાં તે સિદ્ધ થાય છે. ધારણા જ વિકસીને ધ્યાન બને છે.

(૩) સમાધિ :
તદેવાર્થમાત્રનિર્ભાસં સ્વરુપશૂન્યમિવ સમાધિઃ ।
- યો. સ્. , ૩-૩
‘તે જ ધ્યાનમાં જ્યારે ધ્યેયમાત્રનો જ ભાસ થાય અને પોતાનું ભાન શૂન્ય જેવું થઈ જાય ત્યારે તે અવસ્થાને ‘સમાધિ’ કહે છે.’

આ દૃશ્યમાન જગતની પાછળ જે પરમ સત્ય રહેલ છે, તેમાં પ્રવેશ કરવાનું દ્વાર સમાધિ છે. સમાધિથી સાધકનો ચતુર્થ પરિમાણમાં પ્રવેશ થાય છે. સમાધિ અગિયારમી દિશાનું મહાદ્વાર છે.

પરમ સત્ય અને આ દૃશ્યમાન જગત વચ્ચે એક દીવાલ છે. આ દીવાલ એટલે અંગત અહંકારી ચેતના. અહંકાર જ આ દીવાલ ઊભી કરે છે, જ્યારે આ પડદો હટી જાય છે, ત્યારે સાધક સત્ય ચેતનામાં પ્રવેશ કરે છે. આ અંગત અહંકારી ચેતના સત્યદર્શનમાં કેવી રીતે બાધારૂપ બને છે અને તે બાધા દૂર થતાં શું થાય છે, તે સમજવા માટે આપણે પ્રયત્ન કરીએ.
(ક્રમશઃ)■

feedback@bombaysamachar.com

મોજની ખોજ
સુભાષ ઠાકર

બોલો, પોતે બનાવેલી જેલમાં પોતે જ પુરાયો...

‘ચંબુડા, ખુદ દુઃખને તારા ઘરમાં આવતા દૂર દૂર સુધી ડર લાગે એટલું અઢળક સુખ પ્રભુએ આપ્યું છે છતાં કેમ ઊતરી ગયેલી કઢી જેવું મોઢું કરીને બેઠો છે?’ મેં પૂછ્યું

‘અલ્યા. આમ જ ચાલ્યું તો ઊતરી ગયેલી કઢી જ નઈ પણ ઊતરી ગયેલી દાળદોકળી, ઊતરી ગયેલી ખાંડવી રોટલી મગ-ચોળા (કેટલું ઉતારું)જેવું થઇ જશે’ આટલું બોલતા તો ચંબુનો ચહેરો બારણામાં આંગળી ભેરવાઈ ગઈ હોય એવો થઇ ગયો.

‘ઠાકર, રોઈ રોઈ કોને રે સંભળાવું મારા દિલડાની વાતો...’

‘મને... એવા તો કેવા દુઃખના ડુંગર તૂટી પડ્યા...’

‘ડુંગર? અરે ડુંગર નઈ ટોપા, પહાડના પહાડ તૂટી પડ્યા છે, ન રહેવાય, ન કહેવાય, ન સહેવાય આવું અકલ્પનીય દુખ પ્રભુ કોઈને ન આપે... સાંભળ, શરીરમાં ખૂ...ખૂ...ખૂ ઉધરસ અને ઝાડા એક સાથે ઉપાડો લે ત્યારે ખબર પડે કે ખૂ...ખૂ...ખૂ દુઃખ કોને કહેવાય. મને બંને સાથે ખૂ...ખૂ...ખૂ.’

ચંબુએ દુઃખની દાસ્તાન રજૂ કરી.
‘વાઉ ....હટ્સ યુનિક. ઉધરસ વિથ ઝાડા ટુ ઇન.’
‘યુનિકની હમણાં કંઈ એ.... સગા સૌ સ્વાર્થના. કોઈનો સાથ નથી.’ ચંબુના ચહેરા પર ખારેક જેવી કરચલી પથરાઈ ગઈ.
‘પણ આમાં તો કોણ સાથ આપે? તારી સાથે ઉધરસ ખાય? તારી ઉધરસમાં કોને રસ હોય? તું ટોચલેટ બાજુ ઊપડે તો તારી પાછળ ‘અકેલે અકેલે કહાં જા રહે હો હમે સાથે લેલો જહાં...’ ગાવા લાગે? ચંબુ, તું ગમે તેટલા બરડા પાડી ગાય ‘એક અકેલા થક જાચેગા મિલકર બોજ ઉકાના’ તો પણ આવી બીમારીમાં યુદ્ધ જાતે જ લડવા પડે. આમાં કોણ મદદ કરે?’

‘હું છું ને’ રસોડામાંથી ચંપા પ્રગટ થઇ ને ચાલતી ગાડીએ ચડી બેઠી,

‘અરે ઠાકરભાઈ, એને પેટ ચોળીને શૂળ ઊભું કર્યું છે’
‘જુઓ ભાભી, એ તો ઘાયલકી ગત ઘાયલ જાને. તેને ઉધરસ ખાતી વખતે પેટને કેટલું સંભાળવું પડશે એ તો રામબાણ વાચ્યા હોય એ જાણે.’

‘અરે રામબાણ વાગે કે રાવણબાણ. પણ તે કયાં ભોગવે છે. બધું અહીંનું અહીં છે’ ચંપા વિકરી : ‘પૂછો એને આમ થવાનું કારણ. ભેદ ચે હૈ કી એ ભોજનમાં ચણાના લોટના ભજિયા આઇસક્રીમમાં બોળી ખાય તો ઉધરસ કે ઝાડા ન થાય તો શું બ્રેન હેમરેજ થાય? સ્વાઈન ફ્લુ થાય? વૂંટણમાં સણકા ઊપડે? ગાલ પર ગુમડા પ્રગટે? ભજિયા ને આઈસક્રીમ સાથે પેટમાં ગયા પછી બંને પોતપોતાની રીતે પરચો દેખાડે. સાચું કંઈ? એનું વારંવાર ટોચલેટ જવાનું અમારાથી ટોલરેટ થતું નથી.’

‘કબૂલ મારી મા’ ચંબુ હાથ ઝોડતા બોલ્યો : ‘પણ આ બધું આપ્યુ કોણે? તે જ તો આપ્યું’
‘અરે, હું તો ઝેર આપું તો શું પી જઈશ? અરે ઠાકરભાઈ, હમણાં બેસતા વર્ષે તો પિસ્તાલીસ મરચાના ભજિયા, સિતેર બટેટાવાડા, એક કિલો કાંદાના ભજિયા તો બાઇટિંગમાં ખાધા પછી બોલ્યો ‘હવે ખરેખર ભૂખ ઉઘડશે’ હું અંદરથી હચમચી ગઈ. ત્યાં તો ૫૦૦ ગ્રામ મેથીના ગોટા આઇસક્રીમના લાટામાં બોળી-બોળી ખાઈ ગયો. મેં સમજાવ્યો ‘બકા, આ સ્ટાઈટ છે એન્ડ સુધી ન ખવાય, પણ પેલા હવનમાં ‘સ્વાહા...સ્વાહા કરી જવ-તલ હોમાતા હોય એમ ‘ઓઈયા ઓઈયા કરતા બધુ પેટમાં પધરાવતો ગયો. મેં કાનમાં કીધું ‘આપણે ખાવા આવ્યા છીએ ખાતર પાડવા નઈ’ ઈચ્છર જાણે આ બધું પેટના કયા ખૂણામાં આ બધું જતું હશે. ત્યાં તો મુખ વાસ ન મારે એટલે મુખવાસમાં દસ એલચી સાથે પચાસ ગ્રામ હરેરની ફાંકી ફાંકી ગયો... જવા દો ઠાકરભાઈ, આખો ઘાણ જ ખરાબ છે.’

મૂળથી જ આ માલ ફેક્ટરીમાંથી જ બુદ્ધિની નુકસાની બહાર પડ્યો છે. જીભ તો સ્વાદની લાલચૂડીપણ સજા પેટને આપવાની? તેની આ અઢી ઈંચની જીભ સાડાપાંચ ફૂટના શરીરની પથારી ને ગોદડા બધું ફેરવી નાખે છે. મારા મા-બાપે ભીડાવી દીધી ત્યારે ખબર ન પડી કે આ ગગાને નથી સંસારના મેયિંગની ખબર કે નથી ખાવાના મેયિંગની ખબર. બધા માટે પતિ કદાચ પરમેશ્વર બનીને આવતો હશે પણ મારા તો પ્રેતાત્મા બનીને આવ્યો છે, એક સફરજન વૃક્ષ પરથી ભાઈ ન્યુટનના માથા પર પડ્યું ને ગુરૂત્વાકર્ષણનો નિયમ શોધ્યો પણ મારા તો એવરત-જેવરત, સોળ સોમવાર, વડસાવીત્રીના વ્રત કેટલું બધું માથે પડ્યું. ને મળ્યું શું? તો આ ગગો...! આ તો વિધવા બનવાના ડરથી અને વડીલોએ આપેલા આશીર્વાદ ફેલ ન જાય એટલે આડુંઅવળું પગલું ભરતી નથી બાકી હમણાં છૂટાછેડા આપી સંસારની બાજી ફીટાઉસ કરી દઉં...’

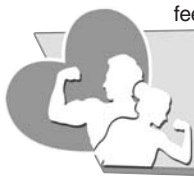
‘તો કરને. કોણે રોકી?’ ચંબુ ભડક્યો ‘આવું બોલીને તે મને કેટલીવાર લલચાવ્યો છે પણ બોલેલું તું પાળતી નથી યુ આર થિટર એન્ડ વચનભંગી.’

‘કેમ? સત્ય જીવરાતું નથીને?’ ચંપા બોલી : ‘ઠાકરભાઈ હમણાં ડોક્ટર પાસે દવા લીધા પછી પૂછ્યું ‘આની આડઅસર તો નઈ થાયને? પણ પૂછો એને કે માવા-ગૂટકા ખાતા પહેલાં પાનના ગલ્લાવાળાને આની આડઅસર વિષે પૂછ્યું? ચંબુ, કેમ હવે બોબડી બંધ થઇ ગઈ.’
ઠાકરજી કરોળિયા ખાળું બનાવે તો કરોળિયા સિવાય બધા જીવજંતુ ફસાય પણ આ માણસની બનાવેલી જાળમાં પોતેજ ફસાય છે. પોતે બનાવેલી જેલમાં પોતે જ પુરાય છે...’

એટલામાં ચંબુએ ટોચલેટ તરફ પ્રયાણ કર્યું. ‘ઓફિસમાં લેટ પડો એ ચાલે પણ ટોચલેટમાં લેટ પડ્યા તો...’
શું કહો છો?

feedback@bombaysamachar.com

સ્વાસ્થ્ય સુધા

શ્રીલેખા યાજ્ઞિક

સ્વાદિષ્ટ તથા સ્વાસ્થ્યવર્ધક છે બિહારી વ્યંજન લિટ્ટી-ચોખા

સ્વાદ-રસિયાઓને દિવાળીના દિવસોમાં મનભરીને મીઠાઈ-ફરસાણની મોજ માણવાનો આનંદ અનેરો આવે છે. લાભપાંચમ બાદ છઠ્ઠપૂજાનું આકર્ષણ સદાય બિહાર-ઉત્તર પ્રદેશ-મધ્ય પ્રદેશમાં જોવા મળે છે. ઊગતાં સૂર્યની આરાધના, ઉપવાસ તથા મંત્ર જાપ દ્વારા વિશિષ્ટ રીતે કરવામાં આવે છે. નદી-કિનારે-દરિયાકિનારે કે તળાવને કિનારે ખાસ ફળ-ફૂલ-દીપ પ્રગટાવીને પૂજનલિધિ કરવામાં આવે છે. ઉપવાસ બાદ અનેક જગ્યાએ સૌપ્રથમ બનતી વાનગી હોય તો તે છે ‘લિટ્ટી-ચોખા’.

કર્ચુ તે સમયે રાજપૂતની સેનાના કેટલાંક સૈનિકો સેના માટે ભોજન બનાવી રહ્યા હતા. ભોજન બનાવી રહેલાં સૈનિકોએ પોતાની હોશિયારીથી લોટના નાના ગોળા બનાવીને કચ્છના રણની રેતીમાં ચોક્કસ સ્થળે ગોઠવી દીધા. રાત્રે જ્યારે સૈનિકો યુદ્ધમાં જીતીને પાછા ફર્યા ત્યારે કચ્છના રણની ગરમ રેતીમાં સ્વાદિષ્ટ લિટ્ટી શેકાઈને તૈયાર થઈ ગઈ હતી. બિહારમાં બલિયાવાસીઓએ ગંગા-સરયૂ નદીને કિનારે રેતીમાં લિટ્ટી બનાવીને શેકવાની શરૂઆત કરી. ધીમે ધીમે ગાથના ગોબરના છાણા બનાવીને તેમાં શેકવાની શરૂઆત થઈ. હાલમાં

લિટ્ટી-ચોખાનો સ્વાદ તથા તેના પૌષ્ટિક ગુણો વિશે જાણકારી મેળવીએ તે પહેલાં તેનો રોચક ઇતિહાસ પણ જાણવા જેવો છે. ‘લિટ્ટી-ચોખા’ને બિહારી વ્યંજનનનો ‘તાજ’ ગણવામાં આવે છે. હવે તો સમયની સાથે બદલાવ આવતાં લિટ્ટી-ચોખાનો સ્વાદ આપને ભારતના વિવિધ રાજ્યોની સાથે દિદહીથી લઈને લંડનમાં સરળતાથી માણવા મળી રહે છે. લિટ્ટી-ચોખાનું સાચું નામ ‘ભડરી-ચોખા’ છે. લિટ્ટી-ચોખાનો આનંદ માણીની વખતે આપને અનેક વખત વિચાર આવે જ, કે આ સ્વાદિષ્ટ વાનગી બનાવવાની શરૂઆત સૌ પ્રથમ ક્યાંથી થઈ હશે. જાણીતા ઇતિહાસકારનું કહેવું છે કે બલિયાના ‘લિટ્ટી-ચોખા’એ તો વિશ્વમાં સ્થાનિક વાનગીનો ડંકો વગાડ્યો છે. બાટી-ચોખા, દાલ-બાટી-ચુરમા જેવી વાનગી ખાવાની પ્રથા ભારતના વિવિધ રાજ્યોમાં જોવા મળે છે. બલિયાના લિટ્ટી-ચોખાની ખાસ વાત એટલે લિટ્ટીની અંદર ચણાના સત્તૂનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. જેમાં વિશિષ્ટ મસાલા જેવા કે અજમો, હીંગ, આદુ-

મરચાં-લસણ, સિંધવ, સરસિયાનું તેલ કે તલના તેલનો ઉપયોગ કરીને ખાસ ભરવાનો મસાલો તૈયાર કરવામાં આવે છે. બાટી બિહાર તથા તેની આસપાસ જોડાયેલાં ઉત્તર પ્રદેશ, ઝારખંડ, નેપાળની સાથે મગધ પ્રદેશની લોકપ્રિય વાનગી ગણાય છે. લિટ્ટી-ચોખા માટે એવું કહેવાય છે કે ‘તે ફક્ત પાકકલાનો આનંદ આપતી વાનગી નથી પરંતુ ભોજપુરી ખાનપાનની ઓળખ ગણાય છે.’ ગ્રામ્ય વિસ્તારની સાદગીની સાથે તેના આતિથ્યનો સંદેશ આ વિશિષ્ટ વ્યંજનમાં છુપાયેલો છે.

લિટ્ટી-ચોખા એક પ્રાચીન વાનગી ગણાય છે. ભગવાન રામે બક્સરના ચરિત્રવનની યાત્રા દરમિયાન મહર્ષિ વિશ્વામિત્રના આશ્રમમાં લિટ્ટી-ચોખાનું ભોજન ગ્રહણ કર્યું હતું. પંચકોસી યાત્રા દરમિયાન પાંચ પવિત્ર સ્થળની પરિક્રમા બાદ અંતિમ દિને ભગવાન રામને નૈવેદ્યમાં લિટ્ટી-ચોખા ધરાવવાની પરંપરા જોવા મળે છે. સૌ પ્રથમ મગધ સામ્રાજ્યના રસોઈ-ઘરમાં બનતી હતી તેવું ઇતિહાસકારો દ્વારા જાણવા

મળે છે. મગધની રાજધાની પાટલિપુત્ર હતી. જે હાલનું પટના ગણાય છે. લિટ્ટીનો ઉપયોગ મુખ્યત્વે સૈનિકો, યાત્રિકો, ખેડૂતો તથા મજૂરવર્ગ માટે ખાસ થતો હતો. વિશિષ્ટ પ્રકારે બનાવવામાં આવતાં હોવાથી તે લાંબો સમય સુધી ઉપયોગમાં લઈ શકાતા હતા. યુદ્ધમાં જતાં વીર સૈનિકોની ભાવતી વાનગી ગણાતી હતી. પહેલાંના સમયમાં ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં લિટ્ટીને ખાસ ગાયના સૂકા છાણામાં શેકવામાં આવતી. સમયની સાથે લિટ્ટીની સાથે સ્વાદમાં વિવિધતા લાવવા માટે ચોખાનો સમાવેશ થવા લાગ્યો. પહેલાંના સમયમાં તો કોઈપણ શાક સાથે આગમાં શેકેલી ગરમાગરમ લિટ્ટીને ઘીમાં બોળીને પીરસવામાં આવતી.

એવી માહિતી જાણવા મળે છે કે એક સમયે મુહમ્મદ ગઝની સૌરાષ્ટ્ર સ્થિત સોમનાથ મંદિરને લૂંટીને પાછો જઈ રહ્યો હતો તે સમયે ગઝનીની સેના દ્વારા હુમલો કરવામાં આવ્યો, અચાનક થયેલાં હુમલાથી જરાપણ ગભરાયા વગર રાજપૂતની સેનાએ તેમની ઉપર વળતું આક્રમણ

લિટ્ટી વિવિધ રીતે બનાવી શકાય છે. જેમ કે પ્રેશર કુકરમાં સિટી-રિંગ કાઢીને, અપખ પાત્રમાં, ઈલેક્ટ્રોનિક ઓવનમાં કે ગ્રીલ મશીનમાં કે કોલસાને પ્રગટાવીને તેની ઉપર બનાવી શકાય છે. અનાજ કે બ્રેડ શેકવાની મોટી ભટ્ટીમાં કે ઈંટોની ભટ્ટીમાં તેને પકાવવાની શરૂઆત કરવામાં આવી. એક સરખી આગ મળતી હોવાથી ભટ્ટીમાં પકાવેલી લિટ્ટીનો સ્વાદ અત્યંત મધુર આવતો હોય છે.

લિટ્ટી-ચોખાને પૌષ્ટિક વાનગી ગણવામાં આવે છે કેમ કે તેમાં કાર્બોહાઈડ્રેટ, પ્રોટીન, ફાઈબર વગેરે સ્વાસ્થ્યવર્ધક ગુણો સમાયેલાં જોવા મળે છે. શુદ્ધ દેશી ઘીમાં ડૂબાવેલી લિટ્ટી તથા તેની સાથે ચટણી, રિંગણને શેકીને તેમાં બટાકા-ટામેટાના મિશ્રણ સાથે તૈયાર કરવામાં આવતું ભડયું એટલે જ ચોખા. તેનો સ્વાદ એકવખત અવશ્ય માણવા જેવો છે. કેમ કે તેમાં વધુ પડતાં તેલનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો નથી. રેસ્તોરાંના ભોજનની સરખામણીમાં તેમાં મર્યાદિત માત્રામાં મસાલાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

લિટ્ટી-ચોખાના સ્વાસ્થ્ય લાભ જાણી લઈએ

ડાયાબિટીસના દર્દીઓ માટે લાભકારી ડાયાબિટીસના દર્દીઓએ લિટ્ટી-ચોખાનો આહારમાં ઉપયોગ વારંવાર કરવો આવશ્યક ગણાય છે. લિટ્ટીમાં સત્તૂના લોટનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. જેમાં કેલ્શિયમ, પ્રોટીન જેવાં મિનરલ્સના ગુણો જોવા મળે છે. પેટની સાથે સંકળાયેલી સર્વે સમસ્યાના નિવારણ માટે જરૂરી ગણાય છે. લિટ્ટીનો ભોજનમાં ઉપયોગ કરવાથી લિવર મજબૂત બને છે. એસિડીટીની તકલીફમાં રાહત મળે છે.	કોલેસ્ટ્રોલને નિયંત્રણમાં રાખવામાં ગુણકારી લિટ્ટી સાથે ખાસ પીરસવામાં આવતું શાક અથવા ચોખા કે જે ભડથાનાં રિંગણને શેકીને કરવામાં આવે છે. જે તેના સ્વાદને વધારવામાં મદદ કરે છે. વળી બ્લડપ્રેશર, ડાયાબિટીસ તેમ જ દિલની સાથે સંકળાયેલી સમસ્યામાં રાહત આપે છે. કેમ કે રિંગણ પોટેશ્ચિયમ, મેગ્નેશ્ચિયમ હૃદયની તંદુરસ્તી જાળવી રાખવામાં મદદ કરે છે.	વજનને નિયંત્રણમાં રાખવામાં લાભકારી સત્તૂના લોટમાંથી બનતી લિટ્ટીને શેકીને તૈયાર કરવામાં આવે છે. રિંગણને શેકીને તેમાં ટામેટાની સાથે ચોખાની મીઠકાશ જળવાઈ રહે તે માટે મર્યાદિત માત્રામાં મસાલાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. જેથી તે એક પ્લેટ ખાવાથી લાંબા સમય સુધી ભૂખ લાગતી નથી. પૌષ્ટિક હોવાની સાથે વારંવાર ખાવાની ઈચ્છાથી બચી શકાય છે. જે લાંબેગાળે વજનને નિયંત્રણમાં રાખવામાં મદદ કરે છે. રિંગણ તથા ટામેટામાં વિટામિન એ તથા વિટામિન સીના પોષક તત્ત્વો સમાયેલાં હોય છે. જે શરીરને માટે શક્તિવર્ધક ગણાય છે.	દીનો ઉપયોગ શરીરને મજબૂત બનાવવામાં ઉપયોગી ગરમાગરમ લિટ્ટીને ઘીમાં બોળીને પીરસવા આવે છે. ઘીમાં ઍન્ટિ-વાયરલ, ઍન્ટિ-ઓક્સિડન્ટ, ઍન્ટિ-ફંગલ ગુણો સમાયેલાં છે. વળી શરીરની તંદુરસ્તી માટે આવશ્યક પોષક ગુણોનો ભંડાર ગણાય છે. લિટ્ટી-ચોખાનું સેવન કરવાથી ઘીની માત્રા સંપૂર્ણ શરીર માટે અગત્યની ગણાય છે. ઘીનો ભોજનમાં સમાવેશ કરવાથી લોહીની સાથે આંતરડામાં જમા થયેલાં કોલેસ્ટ્રોલ ઘટાડવામાં મદદ કરે છે.

.....

feedback@bombaysamachar.com

આરોગ્ય પ્લસ

સંકલન: સ્મૃતિ શાહ-મહેતા

આત્માની બારી એટલે આંખ: આંખનું તેજ કઈ જીતે વધારી શકાય?

આંખને પજવતી કેટલીક તકલીફો વિશે આપણે વાત કરી. એજ રીતે એની જાળવણી વિશે પણ જાણ્યું. હવે આગળ...

આંખનું તેજ વધારવા આપણે આ મુજબ ઉપચાર કરી શકીએ...

- ત્રિફળા ચૂર્ણને રાત્રે પાણીમાં પલાળીને સવારે ગાળીને તે પાણી આંખોમાં છાંટવાથી આંખોનું તેજ ખૂબ વધે છે.
- ૧૦૦ ગ્રામ ત્રિફળા ચૂર્ણ તથા ૧૦૦ ગ્રામ વરિયાળી મેળવી સવાર-સાંજ એક ચમચી પાણી અથવા ઘી સાથે લેવાથી આંખોની દૃષ્ટિ વધે છે.
- લીલા ઘાણાના રસના બે-બે ટીપાં આંખમાં નાખવાથી આંખો સારી થાય છે. ખીલ, ફુલું અને છારી મટે છે.
- શુદ્ધ મધ અને ખાખરાના અર્કનું મિશ્રણ સરખે ભાગે લઈ, બાટલીમાં ભરી રોજ રાતે સૂતી વખતે બે-ત્રણ ટીપાં આંખમાં નાખવાથી સારું લગશે...
- સાકરને પાણીમાં ઘસી તેને સવાર-સાંજ આંખમાં આંજવાથી આંખોનું ફુલું મટે છે, આંખો સ્વચ્છ થાય છે અને તેજ વધે છે.
- રોજ તાજું માખણ કે ઘી ખાવાથી આંખનું તેજ વધે છે.
- જાયફળને પાણીમાં ઘસી પાંપણ તથા આંખની આજુ બાજુ ચોપડવાથી આંખની ચળ કે પાણી પડતું હોય તો મટે છે અને આંખનું તેજ વધે છે.

આંખમાં કચરો

- આંખમાંથી કચરો દૂર કરવાની રીત:
- આંખમાં દૂધનાં પાંચ ટીપાં નાખવાથી કચરો દૂધ સાથે ચોંટીને બહાર નીકળી જશે.
  - નીચું જોઈને આંખોને વારંવાર ઝડપથી પટપટાવવી.
  - આંખોમાં ઠંડા પાણીની છાલકો મારવી.
  - સ્વચ્છ ભીના પાતળા કપડાથી કચરો બહાર કાઢવાનો પ્રયત્ન કરવો.
  - આંખોમાં કચરો, ચૂનો કે આકડાનું દૂધ પડવાથી થતી બળતરામાં આંખમાં

દિવેલ આંજવાથી આરામ થાય છે. દ. આંખમાં ચૂનો કે એસિડ પડ્યો હોય તો આંખની અંદર અને બહારથી ઘી ઘસવાથી શાંતિ થાય છે.

સાવધાની

- આંખમાં કોઈપણ પડયું હોય ત્યારે આંખોને ચોળવી નહીં.
- જો કોન્ટેક્ટ લેન્સ પહેરેલાં હોય ત્યારે આંખોમાં કોઈપણ બહારની વસ્તુ પડે તો તેને તથા કોન્ટેક્ટ લેન્સને બહાર કાઢવાનો પ્રયત્ન ન કરતાં, ચિકિત્સક પાસે જઈ યોગ્ય સારવાર લેવી.
- અતિ તીવ્ર ગતિથી આંખમાં પડેલો કચરો બહુ ઊંડે સુધી ફસાઈ શકે છે,

તેથી તેને પોતાની રીતે કાઢવાનો પ્રયત્ન ન કરતા, ચિકિત્સક પાસે જઈ યોગ્ય સારવાર લેવી.

આંખો ખેંચાવી અને આંખનો દુઃખાવો

- ઠંડા દૂધમાં રૂ ડૂબાડીને આંખો બંધ કરીને આંખની બહાર ઘસવાથી આંખોને ખૂબ જ ઠંડક થાય છે. અને આંખો ખેંચાતી બંધ થાય છે.
- દિવસમાં બેથી ત્રણ વાર એક ગ્રામ બોરિક પાઉડરવાળા હુંફાળા પાણીમાં કપડાને નાખી તેને નીચોવીને આંખો બંધ રાખીને પાંચ મિનિટ શેક કરવાથી આંખો ખેંચાતી અને તેનો દુઃખાવો

- બંધ થાય છે.
- ત્રિફળા ચૂર્ણ, ઘી અને સાકર ત્રણેય ૧-૧ ચમચી ભેગા કરીને લેવા.
  - ચોખું ઘી હથેળી ઉપર લઈ બંધ આંખ ઉપર હળવેથી ઘસવું.
  - ચોખું મધ આંખોમાં આંજવું કે ગુલાબજળનાં ટીપાં નાખવાં.

મોતિયો આવે ત્યારે...

મોતિયાનાં લક્ષણ:

- ધુમ્મસવાળા કાચમાંથી બહાર દેખતા હોઈએ તેવું ધૂંધળું દેખાય.
  - રાત્રે દેખવામાં, વાંચવામાં કે ગાડી ચલાવવામાં મુશ્કેલી અનુભવાય.
- #### મોતિયો આવવાનાં કારણ:
- ડાયાબિટીસ, વધારે બ્લડપ્રેશર, જાડાપણું અને સિગારેટનું વ્યસન હોવાથી આ રોગ થવાની સંભાવના ખૂબ જ વધી જાય છે.
  - વધુ પડતું ઠંડું, ગરમી કે ખાટું ખાવાની આદતથી.
  - ૬૫ વર્ષની ઉંમર પછી તેની સંભાવના વધી જાય છે.
  - અમુક લોકોને વારસાગત પણ થઈ શકે છે.

ઉપચાર

- હળદરના ગાંઠિયાને બાફી નાખવો. ત્યારબાદ તેને એક-બે દિવસ ખૂદલી જગ્યામાં મૂકી સૂકવી નાખવો. રોજ સવારે અને સાંજે ગાંઠિયાને પાણી સાથે ઘસીને તેના ઘસારાના ટીપાં આંખમાં નાખવા. ૧૦ મિનિટ આંખ બંધ રાખી એક કલાક પછી આંખ ધોઈ નાખવી. આ પ્રયોગથી થોડા સમયમાં મોતિયા તેમ જ આંખોની અન્ય બીમારીમાં રાહત થાય છે.
- તુલસીના પચીસ પાન વાટીને ચટણી જેવું બનાવી મોળા દહીં સાથે અથવા મધ સાથે ભેળું કરીને સવારે ખાવું. આ પ્રયોગથી અમુક દિવસોમાં જ ઝામરમાં રાહત થવા લાગે છે.
- મોતિયો અને ઝામર થાય ત્યારે સ્વમૂત્રના અથવા તો ગૌમૂત્રના ટીપાં આંખમાં પડવાથી તે મટી શકે છે.
- દિવસમાં ત્રણવાર દિવેલના બે ટીપાં

આંખોમાં નાખવા કે દિવેલના થોડા ટીપાં હુંફાળા પાણીમાં નાખીને તે પાણી દ્વારા આંખો ધોવી. દિવેલ મોતિયાની બીમારી દૂર કરવા માટે ખૂબ જ અકસરી દવા છે.

૫) એક કપ હુંફાળા દૂધમાં, બે ચમચી બદામનો પાઉંડર, એક ચમચી મધ અને થોડા કાળા મરી ભેગા કરીને રોજ પીવું.

૬) બે-બે ચમચી સૂવા અને ઘાણાનો પાઉંડર અને એક ચમચી ખાંડ ભેગા કરીને રોજ લેવું.

૭) ચંદનને ઘસીને રોજ આંખમાં લગાવવું.

સ્તાંધળાપણું:

- એનાં કારણ:
- વિટામિન-એ ની કમી.
  - ડાયાબિટીસ, ઝામર અને મોતિયા જેવી બીમારીઓથી આ રોગની શક્યતા વધી જાય છે.
  - અમુક લોકોને જન્મજાત ખામી હોઈ શકે છે.

સ્તાંધળાપણાનાં ઉપચાર:

- રોજ એક કપ મોળા દહીંમાં એક ચમચી કાળા મરીનું ચૂર્ણ બરાબર ભેળું કરીને જમવું.
- બે-બે ટીપાં શ્યામતુલસીના પાનનો રસ આંખોમાં રોજ નાખવો.
- રોજ પાંચ ગ્રામ સાકર તથા બેથી પાંચ ગ્રામ જીરને એક ચમચી ઘી સાથે ચાટવું.
- લીંડીપીપરને છાશમાં ઘસીને આંખમાં આંજવી.
- ધોળા મરીને દહીંમાં અથવા મધમાં ઘસીને સવાર-સાંજ આંખમાં આંજવું.
- પાકા ટામેટાંનો રસ સવાર-સાંજ પીવો.
- ટામેટાં, બીટ, મેથીની ભાજી, ખજૂર, આંબળા, સાટોડીના પાન અને ખરખોડીના પાનનો ઉકાળો પીવો.■

ઘોડબંદર રોડ પર ફરી થશે ટ્રાફિકની ગંભીર સમસ્યા

જાહેર બાંધકામ વિભાગ અને થાણે પાલિકા હવે સમારકામ હાથ ધરશે

થાણે: જાહેર બાંધકામ વિભાગ અને થાણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન હવે ઘોડબંદરના ગાયમુખ ઘાટ વિસ્તારમાં સંયુક્ત રીતે સમારકામ કરશે. લગભગ બે અઢવાડિયા પહેલા મીરા ભાયંદર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને ઘોડબંદર રોડ પર સમારકામનું કામ હાથ ધર્યું હતું. ત્યારબાદ હવે થાણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને જાહેર બાંધકામ વિભાગ દ્વારા સમારકામ શરૂ કરવામાં આવવાનું હોવાથી નાગરિકોનો રોષ વધવાની શક્યતા છે. ચોમાસા દરમિયાન વિવિધ અધિકારીઓ દ્વારા રસ્તા પર સમારકામ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. હવે કેટલી વાર આ રસ્તા પર સમારકામ કરવામાં આવશે તે પ્રશ્ન ઉભો થયો છે.

ઘોડબંદરમાં ગાયમુખ ઘાટ રોડ પરથી ભારે અને હળવા વાહનોની અવરજવર થતી રહે છે. ઘોડબંદરમાં કાપુરબાવડીથી ફાઉન્ટેન હોટલ સુધીનો રસ્તો થાણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને મીરા ભાયંદર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળ આવે છે. કેટલાક ભાગોનું સમારકામ જાહેર બાંધકામ વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવે છે. છેલ્લા કેટલાક વર્ષોથી, કાપુરબાવડીથી ગાયમુખ વિસ્તારમાં

મેટ્રો લાઇનનું બાંધકામ ચાલી રહ્યું છે. અહીંના રસ્તાઓના કામચલાઉ સમારકામ, ભારે વાહનોની અવરજવર અને વરસાદી પાણીને કારણે દર વર્ષે આ રસ્તા પર ખાડા પડી જાય છે. આ રસ્તા પર ઘણી વખત સમારકામનું કામ હાથ ધરવામાં આવ્યું હોવા છતાં રસ્તો સારી સ્થિતિમાં ન હોવાથી વહીવટીતંત્રની કામગીરી પર પણ પ્રશ્નાર્થ ચિહ્નો ઉભા થવા લાગ્યા છે. ૧૧ ઓક્ટોબરના રોજ મીરા ભાયંદર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ગાયમુખ ઘાટ નજીક ઇન્ડિયન ઓઇલ પેટ્રોલ પંપથી નીરા કેન્દ્ર સુધીના ભાગનું સમારકામ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. તે સમયે મુંબઈ-અમદાવાદ રૂટ પર ભારે ટ્રાફિક જામ હતો. આ ટ્રાફિક જામથી પ્રભાવિત નાગરિકોએ સોશિયલ મીડિયા પર પોતાનો ગુસ્સો વ્યક્ત કર્યો હતો. હવે ફરી એકવાર થાણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને અહીં ગાયમુખ ઘાટ વિસ્તારમાં સમારકામનું કામ હાથ ધરવાનો નિર્ણય લીધો છે, જેના કારણે ટ્રાફિક જામ થવાની શક્યતા વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે. જાહેર બાંધકામ વિભાગ પણ આ વિસ્તારમાં સમારકામ કરશે, જે નવેમ્બરમાં શરૂ થવાની શક્યતા છે.

■

‘પોતાના ખર્ચે કાર્યાલયની સ્થાપના, બીજાની જેમ જમીન પચાવી નથી’

વિપક્ષોના આક્ષેપ પર ફડણવીસની સ્પષ્ટતા

મુંબઈ: કેન્દ્રીય ગૃહપ્રધાન અમિત શાહે દક્ષિણ મુંબઈમાં મહારાષ્ટ્ર ભાજપના નવા કાર્યાલયનો શિલાન્યાસ કર્યો. દરમિયાન શિવસેના (ઉભાઠા) અને રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસ પાર્ટી (શરદ પવાર)ના નેતાઓએ આ નવી ઇમારત માટેની જમીન પર અલગ અલગ દાવા કર્યા છે. ત્યારે રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે વિપક્ષો દ્વારા કરવામાં આવેલી ટીકાનો જવાબ આપ્યો છે.

ભૂમિપૂજન પછીના પોતાના ભાષણમાં દેવેન્દ્ર ફડણવીસે કહ્યું હતું કે બધાની ઈચ્છા હતી કે મુંબઈ પ્રદેશને સાડું કાર્યાલય મળે. અમે તેના માટે જગ્યા શોધી રહ્યા હતા. અમે સરકારી જગ્યાને બદલે સસ્તી, ખાનગી જગ્યા શોધી રહ્યા હતા. મનોજ કોટકને આ જગ્યા મળી ગઈ. આ જગ્યામાં ઘણી મુશ્કેલીઓ હતી. અમે એક પછી એક દરેક મુશ્કેલીઓ દૂર કરી આ જગ્યા મેળવી, પરંતુ કેટલાક લોકોએ તેના પર પણ (જુઓ પાનું ૪) ►►

રોહિત પવારે શું કહ્યું ?

રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસ પાર્ટી (શરદ પવાર) ના નેતા રોહિત પવારે આ જગ્યાના મુદ્દે એક પોસ્ટ કરી છે. તેમણે કહ્યું કે, એવી માહિતી બહાર આવી રહી છે કે મુંબઈમાં જ્યાં ભાજપ કાર્યાલયનું ભૂમિપૂજન થઈ રહ્યું છે તે સ્થળ લીઝ લેન્ડ, શેઝ્વલ ડબલ્યુ લેન્ડ છે, અને લીઝ રિન્યુ કરવામાં આવી નથી. શું લીઝ રિન્યુઅલ ન થયું હોય એવી લીઝ લેન્ડ, શેઝ્વલ ડબલ્યુ ધરાવતી જમીન વેચી શકાય? શું બીએમસી કમિશનર આ અંગે સ્પષ્ટતા કરશે? આ મામલો ગંભીર છે અને કમિશનરે સ્પષ્ટતા કરવાની જરૂર છે. જો કમિશનર સ્પષ્ટતા નહીં કરે, તો અમે કાલે કમિશનરને મળીશું અને આ બાબતની ફાઇલ બતાવવાની માંગ કરીશું. ■

રાઉતે શું કહ્યું?

સંજય રાઉતે આ અંગે અમિત શાહને પત્ર લખ્યો હતો. મીડિયાના પ્રશ્નોના જવાબમાં તેમણે કહ્યું, ‘મરીન લાઇન્સમાં શિલાન્યાસ થયો હોવા છતાં, મરાઠી ભાષા ભવનનું કામ અટકેલું છે. કોઈ તેના પર ધ્યાન આપી રહ્યું નથી. જોકે, આજે કેન્દ્રીય ગૃહપ્રધાન મુંબઈ આવી રહ્યા છે અને ભાજપના ભવ્ય કાર્યાલયનો શિલાન્યાસ કરી રહ્યા છે. ખેડૂતોની ફાઇલ આગળ વધતી નથી, તેમને દિવાળી પછી પણ કોઈ સહાય મળી નથી. જોકે, ભાજપના ફાઇવ સ્ટાર હેડક્વાર્ટરની ફાઇલ રાફેલીન ગતિએ આગળ વધી. આ બધું આટલી ઝડપથી કેવી રીતે બન્યું તેનું રહસ્ય જમીન નીચે દટાઈ ગયું છે. ■

ચક્રવાત ‘મોન્થા’: મહારાષ્ટ્રમાં ભારે વરસાદની સંભાવના

પુણે : હાલમાં અરબી સમુદ્ર અને બંગાળની ખાડી બંનેમાં હવામાન પ્રણાલીઓ સક્રિય થઇ છે. તેમાંથી બંગાળની ખાડીમાં નીચા દબાણનો પહો સર્જાયો છે, જે વધુ તીવ્ર બનીને ગંભીર ચક્રવાતમાં ફેરવાઈ શકે છે. ચક્રવાતને ‘મોન્થા’ નામ આપવામાં આવ્યું છે.

આ ચક્રવાત ઉત્તરપશ્ચિમ તરફ આગળ વધીને મંગળવારે (૨૮ ઓક્ટોબર) આંધ્રપ્રદેશના દરિયાકાંઠે ત્રાટકે તેવી શક્યતા છે. તેની અસરને કારણે,

આંધ્રપ્રદેશ, ઓડિશા, તેલંગાણા અને છત્તીસગઢ જેવા રાજ્યો માટે રેડ એલર્ટ જ્યારે પૂર્વ વિદર્ભ માટે ઓરેન્જ એલર્ટ જારી કરવામાં આવ્યું છે.

ચક્રવાત મોન્થાની અસરને કારણે, આગામી ૩૬ કલાકમાં પુણે સહિત રાજ્યભરમાં મેઘગર્જના સાથે ભારે વરસાદની સંભાવના છે.

પુણે, મુંબઈ, ગઢચિરોલી, ગોંદિયા, ચંદ્રપુર, ભંડારા અને નાગપુર જિલ્લાઓ (જુઓ પાનું ૪) ►►

‘મોન્થા’ નો અર્થ શું છે?

ઉત્તર હિંદ મહાસાગર ક્ષેત્રમાં ચક્રવાતોના નામકરણ ભારતીય હવામાન વિભાગના નેજા હેઠળ પ્રાદેશિક વિશેષ હવામાન કેન્દ્ર દ્વારા કરવામાં આવે છે. આ કેન્દ્ર વિશ્વ હવામાન સંગઠન અને સંયુક્ત રાષ્ટ્રના એશિયા અને પેસિફિક માટે આર્થિક અને સામાજિક આયોગની દેખરેખ હેઠળ કાર્યરત છે. દરેક દેશ ૧૩ નામો સૂચવે છે. તે મુજબ ૧૬૮ નામોની યાદી તૈયાર કરવામાં આવે છે. જ્યારે કોઈ નવું ચક્રવાત રચાય છે, ત્યારે હવામાન વિભાગ તેને આ યાદીમાંથી આગળનું નામ આપે છે. બંગાળની ખાડીમાં બનેલા ચક્રવાતને થાઇલેન્ડ દ્વારા સૂચવવામાં આવેલ ‘મોન્થા’ નામ આપવામાં આવ્યું છે. થાઈ ભાષામાં મોન્થા શબ્દનો અર્થ સુગંધિત ફૂલ અથવા સુંદર ફૂલ થાય છે. ■

થાણેમાં ‘આપલા દવાખાના’ના ડૉક્ટર-કર્મચારીઓના પગાર મહિનાઓથી બંધ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
થાણે : ઑગસ્ટ મહિનાથી થાણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા થાણે શહેરમાં ગરીબોને મફતમાં આરોગ્ય સેવા પૂરી પાડવા માટે અમલમાં મુકાયેલી મહત્વાકાંક્ષી પ્રોજેક્ટ ‘આપલા દવાખાના’ બંધ હોવાની સાથે જ નર્સ, ડૉક્ટર સહિતના કર્મચારીઓને છેલ્લા છ મહિનાથી પગાર મળ્યો નથી ત્યારે સોમવારે થાણે પાલિકા કમિશનરે ‘આપલા

દવાખાના’ ચલાવનારી જે કં પંનીની જવાબદારી છે તેની બેંક ગેરેન્ટીના પૈસાથી તમામ લોકોના પગાર અને ભાડા ચૂકવી દેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

ગયા અઠવાડિયે ‘આપલા દવાખાના’ના સ્ટાફના એક પ્રતિનિધિ મંડળે થાણેના સ્થાનિક વિધાનસભ્યે મળીને તેમને છેલ્લા અનેક મહિનાથી પગાર મળ્યો ન હોવાનું તેમ જ ‘આપલા દવાખાના’ના ૪૦ કિલનિક

કમર્શિયલ દુકાનમાં ફેરવાઈ ગયા હોવાની ફરિયાદ કરી હતી. સ્થાનિક વિધાનસભ્યએ એ બાદ આરોપ કર્યા હતા કે થાણે પાલિકાએ ૪૦ ‘આપલા દવાખાના’ ચલાવવાનો કોન્ટ્રેક્ટ બેંગલુરુ સ્થિત કંપની મેડ ઓન ગો હેલ્થ પ્રાઈવેટ લિમિટેડ કંપનીને આપ્યો હતો, તે કંપનીએ ઑગસ્ટમાં સ્ટાફનો પગાર ચૂકવ્યા વગર અને જગ્યાના માલિકોને ભાડા ચૂકવ્યા (જુઓ પાનું ૪) ►►

થાણેમાં સગીર મિત્રએ આપસી

ઝઘડા બાદ સગીરાને તેના જ ઘરમાં સળગાવી

થાણે: થાણેમાં સગીર મિત્રએ આપસી ઝઘડા બાદ ૧૭ વર્ષની સગીરાને તેના જ ઘરમાં સળગાવી દીધી હતી, એમ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

થાણેના બાળકુમ વિસ્તારમાં ૨૪ ઑક્ટોબરના રોજ આ ઘટના બની હતી, જેમાં ૮૦ ટકા દાઝી ગયેલી સગીરીને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાઇ હોઇ તેની હાલત નાજુક છે.

કાપુરબાવડી પોલીસ સ્ટેશનના સિનિયર ઇન્સ્પેક્ટર પ્રવીણ માનેએ જણાવ્યું હતું કે સગીરાના ૧૭ વર્ષના મિત્રને તાબામાં લેવાયો હતો અને તેની સામે હત્યાના પ્રયાસનો ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. બંને વચ્ચે અગાઉ ઝઘડો થયા બાદ આરોપીએ ગુનો આપ્યો હતો.

આરોપી ૨૪ ઑક્ટોબરે સગીરાના ઘરે ગયો હતો. સગીરા કશું સમજે તે પહેલા આરોપીએ તેના પર જ્વલનશીલ પદાર્થ છાંટીને આગ ચાંપી દીધી હતી. સગીરાએ

(જુઓ પાનું ૪) ►►

બીએમસી ચૂંટણી

બેઠકોની વહેંચણીમાં ભાજપ એકનાથ શિંદેનું માન રાખશે ?

ભાજપનો ૧૫૦ બેઠક માટે આગ્રહ, પણ

શિંદેને ૬૦-૭૦ બેઠક આપવાનું અશક્ય

મુંબઈ : દિવાળી પછી હવે આગામી મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીઓ માટેની તૈયારીઓ શરૂ થઈ ગઈ છે. અનામત અને મતદાર યાદી જેવી વહીવટી તૈયારીઓની સાથે રાજકીય પક્ષો વચ્ચે બેઠકોની વહેંચણીને લઈને વિવાદો પણ શરૂ થઈ ગયા છે. ચૂંટણીમાં મહાયુતિ બેઠકોની વહેંચણી કેવી રીતે કરશે તેના પર હાલમાં બધાનું ધ્યાન કેન્દ્રિત છે. ચર્ચા મુજબ ભાજપે આ ચૂંટણીમાં ૧૫૦ બેઠકો પર લડવાનો આગ્રહ રાખ્યો છે. જ્યારે શિવસેના (શિંદે) ને ૬૦ થી ૭૫ બેઠકો આપવામાં આવે તેવી શક્યતા છે. જોકે નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેની શિવસેના સમાન બેઠકો માટે આગ્રહી છે. જોકે અવિભાજિત શિવસેનાએ ક્યારેય ભાજપને ૬૦, ૭૦ થી વધુ બેઠકો પર ચૂંટણી લડવા દીધી નથી, ભાજપના પ્રતિનિધિઓના મનમાં આ વાત છે. આ બધાને કારણે બધાનું ધ્યાન એ વાત પર છે કે ભાજપ હવે શિંદેની પાર્ટી સાથે આ બધાનો બદલો લેશે કે સમાન રીતે બેઠકો વહેંચશે.

જોકે, મુંબઈ મહાનગરપાલિકામાં ભાજપના (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈ મ્યુનિસિપલ

કોર્પોરેશનમાં ભાજપની બેઠકો

૧૯૯૨	૧૪
૧૯૯૭	૨૬
૨૦૦૨	૩૫
૨૦૦૭	૨૯
૨૦૧૨	૩૧
૨૦૧૭	૮૨

પુણે પ્રોપર્ટી વિવાદ

જૈન ટ્રસ્ટને સોદો રદ કરવા બિલ્ડરે જણાવ્યું

પુણે: પુણેમાં જૈન ટ્રસ્ટની પ્રાઇમ પ્રોપર્ટીના વેચાણ અંગેના વિવાદમાં સંડોવાયેલા પ્રાઇવેટ બિલ્ડરે ટ્રસ્ટને પત્ર લખીને સોદો રદ કરવાની માગણી કરી છે. ગોખલે લેન્ડમાર્ક્સ એલએલપીના પાર્ટનર વિશાલ ગોખલેએ રવિવારે શેઠ હીરાચંદ નેમચંદ સ્મારક ટ્રસ્ટને પત્ર લખીને આ સોદામાંથી નીકળી જવાના પોતાના નિર્ણયની જાણ કરી વેચાણ રદ કરવાની વિનંતી ટ્રસ્ટીઓને કરી હતી. સોદામાં ગેરરીતિઓ સૂચવતી અને એ માટે સામેલ પક્ષકારોને જવાબદાર ઠેરવતી જાહેરમાં ફરી રહેલી અનેક ખોટી અને ભ્રામક અફવાઓ બિલ્ડરે ટાંકી હતી. પ્રોપર્ટીના આ સોદાનો વિરોધ કરી રહેલા કેટલાક લોકોએ સોશિયલ મીડિયા પર ઇમેઇલ સંદેશાવ્યવહારના સ્કીનશોટ શેર કર્યા હતા.

આશરે ૧૨ હજાર ચોરસ મીટર (૩.૫ એકર)માં ફેલાયેલી જમીનના ઊંચા ભાવ ધરાવતી પ્રતિષ્ઠિત મોડલ કોલોનીમાં દાયકાઓ જૂની જૈન

બોર્ડિંગ અને શ્રી ભગવાન મહાવીર દિગંબર જૈન મંદિર છે. આ જગ્યા ૧૯૫૮માં સ્થાપિત ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ શેઠ હિરાચંદ નેમચંદ સ્મારક ટ્રસ્ટ હેઠળ છે. પુણે સ્થિત ગોખલે કન્સ્ટ્રક્શને ટ્રસ્ટ પાસેથી ૩૧.૧ કરોડ રૂપિયામાં આ સંપત્તિ હસ્તગત કરી હતી. જોકે વિદ્યાર્થીઓ ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ, ધાર્મિક નેતાઓ અને સમુદાયના સભ્યોએ આ સોદાનો વિરોધ કરી તેને ગેરકાયદેસર ઠેરવી દલીલ કરી હતી કે ટ્રસ્ટનું બંધારણ સંપત્તિના વેચાણની મંજૂરી આપતું નથી.

સોમવારે વિપક્ષ એનસીપી (એસપી) અને કોંગ્રેસ શહેર એકમોના કાર્યકરોએ પુણેમાં ચેરિટી કમિશનર ઓફિસની બહાર વિરોધ પ્રદર્શન કરી સંપત્તિનું વેચાણ રદ કરવાની માંગ કરી હતી. ટ્રસ્ટને મોકલેલા મેઇલમાં ગોખલેએવિનંતી કરી હતી કે સોદો રદ કરી ચૂકવવામાં આવેલા ૨૩૦ કરોડ રૂપિયા પરત કરવામાં આવે. આ બાબતે ટિપ્પણી માટે ગોખલે કન્સ્ટ્રક્શન્સ અને ટ્રસ્ટના સભ્યોનો સંપર્ક નહોતો થઈ શક્યો. ■

વિદ્યાર્થીનું અપહરણ કરવાની ધમકી આપી પરિવાર પાસે ખંડણી માગી: સ્કૂલ બસનો ડ્રાઇવર પકડાયો

થાણે: ૧૪ વર્ષના વિદ્યાર્થીનું અપહરણ કરવાની ધમકી આપીને તેના પરિવાર પાસે ચાર લાખ રૂપિયાની ખંડણી માગવા બદલ પોલીસે સ્કૂલ બસના ડ્રાઇવરની ધરપકડ કરી હતી. વિદ્યાર્થી રોજ બસમાં સ્કૂલે જતો હતો, એમ પોલીસે જણાવ્યું હતું.

ડેપ્યુટી પોલીસ કમિશનર (ઝોન-૧) રાહુલ ચવાણે જણાવ્યું હતું કે કાશીમીરા વિસ્તારમાં મોબાઇલ ફોન તથા સિમ કાર્ડની દુકાન ધરાવતા આરોપીએ ઝડપથી રૂપિયા કમાવા માટે ખંડણી વસૂલવાની યોજના બનાવી હતી.

કાશીમીરામાં રહેતા વિદ્યાર્થીની માતાના મોબાઇલ પર શનિવારે અજાણ્યા નંબર પરથી મેસેજ આવ્યો હતો, જેના તેના પુત્રનું અપહરણ કરવાની ધમકી આપીને ચાર લાખ રૂપિયાની ખંડણી માગવામાં આવી હતી.

કાફર્ડ માર્કેટમાં ચપ્પલના શો-રૂમમાં આગ

મુંબઈ: દક્ષિણ મુંબઈમાં કાફર્ડ માર્કેટ પરિસરમાં આવેલા એક ચપ્પલના શો-રૂમમાં આગ લાગવાની ઘટના બની હતી. લગભગ અઢી -ત્રણ કલાકની જહેમત બાદ આગ પર નિયંત્રણ મેળવવામાં સફળતા મળી હતી. આગમાં કોઈ જાનહાનિ થઈ નહોતી પણ શો-રૂમમાં રહેતો તમામ માલ બળીને ખાખ થઈ ગયો હતો. કાફર્ડ માર્કેટમાં લોકમાન્ય

દિળક રોડ પર ગ્રાઉન્ડ પ્લસ એક માળની દ્વારકાદાસ નામની ચાળ માળની ઈમારત આવેલી છે, જેમાં ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર બાટાનો શો રૂમ આવેલો છે. રવિવારે રાતના ૧૦.૪૭ વાગે શોરૂમમાં અચાનક આગ ફાટી નીકળી હતી. ઘટના સ્થળે ફાયરબ્રિગેડના આઠ ફાયર એન્જિન, છ વોટર જે ટી સહિતના સાધનો સાથે

ફાયરબ્રિગેડ ઘટના સ્થળે પહોંચી ગઈ હતી અને આગ બુઝાવવાની કામગીરી હાથ ધરી હતી. રાતના લગભગ ૧૨.૫૦ વાગે આગ પર નિયંત્રણ મેળવવામાં સફળતા મળી હતી.આગનું ચોક્કસ કારણ જાણી શકાયું નહોતું પણ પ્રાથમિક તપાસમાં શોર્ટ સર્કિટને કારણે આગ લાગી હોવાનું માનવામાં આવે છે. ■

સસ્પેન્ડેડ ડેપ્યુટી કમિશનર પાટોળે લાંચ પ્રકરણમાં વધુ બેની ધરપકડ

થાણે: થાણે પાલિકાના એન્ટિ-એન્કોયમેન્ટ વિભાગના સસ્પેન્ડેડ ડેપ્યુટી કમિશનર શંકર પાટોળે લાંચ પ્રકરણમાં એન્ટિ-કરપ્શન બ્યૂરો (એસીબી)એ વધુ બે જણની ધરપકડ કરી હતી.

બંને જણની ઓળખ મંદાર ગાવડે અને સંદીપ પાવસકર તરીકે થઇ હતી. એસીબીના અધિકારીઓ તેમની તપાસ કરી

રહ્યા છે.

થાણેના નૌપાડા વિસ્તારમાં એક જગ્યા પરથી અતિક્રમણો હટાવવા માટે શંકર પાટોળેએ બિલ્ડર પાસે પચીસ લાખ રૂપિયાની લાંચ માગી હતી.

બિલ્ડરે આ પ્રકરણે મુંબઇ એસીબીનો સંપર્ક સાધીને ફરિયાદ નોંધાવી હતી. એસીબીના અધિકારીઓએ બાદમાં થાણે

પાલિકા મુખ્યાલયમાંથી પાટોળેને તાબામાં લીધો હતો. દરમિયાન પાટોળેને સસ્પેન્ડ કરવામાં આવ્યો હતો. આ કેસ બાદમાં થાણે એસીબીમાં ટ્રાન્સફર કરાયો હતો.

એસીબીએ પાટોળે સહિત ત્રણની ધરપકડ કરી હતી. પાટોળે અને તેના બે સાથીદાર હાલ જામીન પર છે. એસીબીના

અધિકારીઓએ બેંક વ્યવહાર તથા કોલ ડિટેલ્સ તપાસ્યા બાદ ગાવડે અને પાવસકરની ધરપકડ કરી હતી.

લાંચ માગવા અગાઉ બંને જણે બિલ્ડરની મુલાકાત પાટોળે સાથે કરાવી હતી. એ સિવાય તેમના બેંક અકાઉન્ટમાંથી કેટલાક વ્યવહાર પણ થયા હતા, એમ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.■

સૂર્ય પૂજન.... છઠ્ઠુ પૂજા નિમિત્તે સોમવારે સૂર્યનારાયણની પૂજા કરવા મુંબઈના ભાણગંગા ખાતે હજારોની સંખ્યામાં લોકોની ભીડ જામી હતી.

યુએસ ચાઇનાની ટ્રેડ ડીલ અને ફેડની રેટકટની આશા વચ્ચે નિફ્ટી ફરી ૨૬,૦00ની નિકટ પહોંચ્યો

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: અમેરિકા અને ચીન વચ્ચે વેપાર સોદા અને ફેડરલ દ્વારા રેટકટની આશા વચ્ચે ગ્લોબલ માર્કેટમાં તીવ્ર તેજીને પગલે સોમવારે બેન્ચમાર્ક સેન્સેક્સ લગભગ ૫૬૭ પોઈન્ટ ઊછળ્યો અને વ્યાપક નિફ્ટી ૨૫,૮૦૦ની ઉપર બંધ થયો હતો. અપેક્ષા કરતા નરમ યુએસ કુગાવાએ આ વર્ષે ફેડ રેટ ઘટાડાની આશા ફરી જીવંત કરી હોવાથી તેજી આવી હતી.

દિવસ દરમિયાન ૭૨.૦૨ પોઈન્ટ અથવા ૦.૮૫ ટકા વધીને ૮૪,૯૩૨.૦૮ને અથડાયા બાદ સેન્સેક્સ ૫૬૬.૯૬ પોઈન્ટ અથવા ૦.૬૭ ટકા ઉછળીને ૮૪,૭૭૮.૮૪ પર સ્થિર થયો હતો. જ્યારે નિફ્ટી ૧૭૦.૯૦ પોઈન્ટ અથવા ૦.૬૬ ટકા વધીને ૨૫,૯૬૬.૦૫ પર બંધ થયો હતો.

સેન્સેક્સમાં ટોપ ગેઇનર્સમાં ભારતી એરટેલ, રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, ટાટા સ્ટીલ, એચડીએફસી બેંક અને ઇટર્નલનો સમાવેશ થાય છે, જ્યારે કોટક મહિન્દ્રા બેંક, ભારત ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, ઇન્ફોસિસ અને બજાજ ફાઇનાન્સ ટપ લુઝર્સ રહ્યા હતા. પીએસયુ બેંકના શેરોમાં સારો ઉછાળો હતો જ્યારે ડિફેન્સ અને મીડિયા શેરોમાં કોફિટ બુકિંગ જોવા મળ્યું હતું.

પ્રાઇમરી માર્કેટમાં લેન્સકાર્ટના આઇપીઓ પહેલા ડીમાઈડના રાધાકૃષ્ન દામાણીએ તેમાં રૂ. ૯૦ કરોડનું રોકાણ કર્યું છે. ન્યૂ એજ આઈ વેર મેન્યુફેક્ચરર કંપની લેન્સકાર્ટ સોલ્યુશન્સ શુક્રવાર, ૩૧ ઓક્ટોબરના રોજ તેની રૂ. ૭૨૭૮ કરોડની પ્રારંભિક જાહેર ઓફર સાથે મૂડી બજારમાં પ્રવેશ કરશે. ઇન્ટરનેટ આધારિત કંપનીની પ્રાઇઝ બેન્ડ રેશરીફ રૂ. ૩૨૨થી રૂ. ૪૦૨ છે અને મીનીમમ લોટ ૩૭ શેરોનો છે, ભરણું ચોથી નવેમ્બર બંધ થશે. એમટીઆર અને ઇસ્ટર્ન જેવી બ્રાન્ડ ધરાવતી ઓર્કલા ઇન્ડિયા રૂ. ૧૦,૦૦૦ કરોડના ટાર્ગેટ વેલ્યુએશન સાથે ૨૯ ઓક્ટોબરે રૂ. ૧૬૬૭ કરોડનો આઇપીઓ લાવી રહી છે. સ્ટડસ એક્સેસરીઝ લિમિટેડનો રૂ. ૪૫૫ કરોડનો બુક બિલ્ડ ઇશ્યૂ સંપૂર્ણપણે ઓએફએસ છે. ભરણું ત્રીસ

ડૉલરમાં આયાતકારોની વ્યાપક લેવાલી અને ફૂડતેલના ભાવ પધતા રૂપિયો ૩૬ પૈસા તૂટ્યો

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: અમેરિકા-ચીન વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ થઈ જતાં વિશ્વ બજારમાં ફૂડતેલની માગમાં વધારો થવાના આશાવાદ સાથે ગત શુક્રવારે બ્રેન્ટ ફૂડતેલના ભાવ વધી આવ્યા બાદ આજે વધ્યા મથાળેથી સાધારણ ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો. તેમ છતાં ભાવ બેરલદીઠ ૬૫ ડૉલરની ઉપર ક્વૉન્ટ થઈ રહ્યા હોવાથી તેમ જ સ્થાનિક સ્તરે માસાન્તને કારણે તેલ આયાતકારોની ડૉલરમાં વ્યાપક લેવાલી રહેતાં આજે ડૉલર સામે રૂપિયો ગત શુક્રવારના બંધ સામે ૩૬ પૈસાના ઘટાડા સાથે ફરી ૮૮ની સપાટી કુદાવીને ૮૮.૧૯ના મથાળે બંધ રહ્યો હતો. જોકે, આજે વિશ્વ બજારમાં ડૉલર ઈન્ડેક્સમાં નરમાઈ, સ્થાનિક ઈકિવટી માર્કેટમાં સુધારાતરફી વલણ અને ગત શુક્રવારે વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોની ઈકિવટીમાં લેવાલી રહી હોવાથી રૂપિયામાં થોવાણ મર્યાદિત રહ્યું હોવાનું ફોરેક્સ ટ્રેડરોએ જણાવ્યું હતું.

બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં ડૉલર સામે રૂપિયો ગત શુક્રવારના ૮૮.૮૩ના બંધ સામે નરમાઈના વલણ સાથે ૮૭.૮૭ના મથાળે ખૂટ્યા બાદ સત્ર

ટીન અને નિકલ સહિતની ધાતુઓમાં સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલીએ તેજીની આગેકૂચ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: લૉડન મેટલ એક્સચેન્જ ખાતે આજે કોપરમાં પુરવઠાખેંચની સ્થિતિ ઉપરાંત અમેરિકા અને ચીન વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ થઈ જવાના આશાવાદ સાથે વેપાર તણાવ હળવો થતાં માગમાં વૃદ્ધિ થવાની શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતા કોપર સહિતની ધાતુઓમાં સુધારાતરફી વલણ રહ્યું હોવાના નિર્દેશો હતા. આમ વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલે સ્થાનિક જથ્થાબંધ ધાતુ બજારમાં પણ એકમાત્ર ઝિન્ક સ્લેબમાં રહેલા ટકેલા વલણને બાદ કરતાં તમામ ધાતુઓમાં કિલોદીઠ રૂ. એકથી ૩૯ની તેજી જોવા મળી હતી. બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલી ઉપરાંત સાર્વત્રિક સ્તરેથી માગને ટેકે ભાવમાં તેજીનું વલણ જોવા મળ્યું હતું તેમાં મુખ્યત્વે ટીનના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૩૮ વધીને રૂ. ૩૨૭૫, નિકલના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૧૮ વધીને રૂ. ૧૩૬૮, કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૧૫ વધીને રૂ. ૮૭૦, કોપર

ઑક્ટોબરના રોજ સબ્સ્ક્રિપ્શન માટે ખુલશે અને ત્રણ નવેમ્બરના રોજ બંધ થશે. શેરની ફાળવણી ચોથી નવેમ્બરે અને લિસ્ટિંગ સાતમી નવેમ્બરે થશે. પ્રાઇસ બેન્ડ રૂ. ૫૫૭થી રૂ. ૫૮૫ પ્રતિ શેર છે અને અરજ માટે મિનિમમ લોટ સાઇઝ પચીસ શેરની છે.

અગ્રણી આર્કિટેક્ચરલ ગ્લાસ ઉત્પાદક સેજલ ગ્લાસ લિમિટેડે નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ના બીજા ક્વાર્ટરના અનઓડિટેડ નાણાકીય પરિણામમાં વાર્ષિક ધોરણે ૬૯.૭૫ ટકાની વૃદ્ધિ સાથે રૂ. ૧૦૫.૦૪ કરોડની કુલ આવક, ૧૦૬.૩૪ ટકા વૃદ્ધિ સાથે રૂ. ૧૭.૮૯ કરોડનો એબિટા અને ૨૩૧.૪૩ ટકાની વૃદ્ધિ સાથે રૂ. ૮.૧૨ કરોડનો ચોખ્કો નપો નોંધાવ્યો છે.

દરમિયાન આઇસીઆઇસીઆઇ પ્રુડેન્શિયલ એએમસી, ફોનપે, ગ્રોવ, ક્રિક્રિકસવાલાહ, મીશો, પાર્ઠન લેબ્સ અને ઝેપ્રો સહિત ૫૦૦ મિલિયન ડૉલરથી વધુના અનેક જાહેર ભરણાં પાઇપલાઇનમાં હોવાથી, ઇન્વેસ્ટર્સ બેન્કર્સને નવા વર્ષમાં પણ બખમાં થવાની ધારણાં છે. આ બેન્કરોએ ઑક્ટોબરના પ્રથમ પખવાડિયામાં માત્ર સાત ભરણાંની ફી પેટે અંદાજે રૂ. ૬૦૦ કરોડની કમાણી કરી છે. મિડવેસ્ટના શેર શુક્રવારે તેના રૂ. ૧૦૬૫ના ઇશ્યુ ભાવ સામે ૯.૩૯ ટકાના પ્રીમિયમ સાથે રૂ. ૧૧૬૫.૧૦ના ભાવે લિસ્ટેડ થયા હતા.

ટેક ઇનેબલ્ડ, કન્ઝ્યુમર સેન્ટ્રીક, રિટેલ ફેશન અને ટેકનિકલ ટેક્સટાઇલ સોલ્યુશન્સ પ્રોવાઇડર ગેમ ચેન્જર્સ ટેક્સફેબ લિમિટેડ, ૨૮ ઑક્ટોબરના રોજ તેની રૂ. ૫૪.૮૪ કરોડની પ્રારંભિક જાહેર ઓફર લાવશે. શેરની પ્રાઇસ બેન્ડ રૂ. ૯૬થી રૂ. ૧૦૨ પ્રતિ શેર છે. મિનિમમ લોટ સાર્ઠી ૧,૨૦૦ ઈકિવટી શેર છે. આ સપ્તાહે બજારની ચાલનો આધાર અમેરિકા પર વધુ રહેશે એમ કહી શકાય. સૌથી મહત્ત્વની બાબત ટ્રેડ ડીલ છે અને તેના પર રોકાણકારોની ચાંપતી નજર રહેશે. એક તરફ ટ્રમ્પ એવા સંકેત આપે છે કે વેપાર કરાર અંતિમ તબક્કામાં છે અને બીજી તરફ વાણિજ્ય પ્રધાન અલગ સંકેત આપી રહ્યા છે. સરવાળે એમ કહી શકાય કે, આ સપ્તાહમાં રોકાણકારો કોર્પોરેટ સેક્ટરના ત્રિમાસિક

અમેરિકા-ચીન વચ્ચે ટ્રેડ ડીલનો આશાવાદ: વિશ્વ બજાર પાછળ ચાંદીમાં ₹ ૨00૨નો અને સોનામાં ₹ ૪૪૧નો ઘટાડો

દરમિયાન નીચામાં ૮૮.૩૧ અને ઉપરમાં ૮૭.૮૬ની રેન્જમાં રહ્યા બાદ અંતે આગલા બંધ સામે ૩૬ પૈસા તૂટીને ૮૮.૧૯ની સપાટીએ બંધ રહ્યો હતો. નોંધનીય બાબત એ છે કે ગત શુક્રવારે ડૉલર સામે રૂપિયામાં પાંચ પૈસાનો સુધારો જોવા મળ્યો હતો.

એકંદરે બજાર વર્તુળોની નજર વૈશ્વિક વેપાર વાટાઘાટોની ગતિવિધિઓ પર મંડાયેલી રહેશે તેમ જ આગામી દિવસોમાં ચીન અને ભારતની અમેરિકા સાથે ટ્રેડ ડીલ થઈ જવાના આશાવાદ વચ્ચે ડૉલર સામે રૂપિયામાં સુધારાતરફી વલણ જોવા મળે તેવી શક્યતા વ્યક્ત કરતાં મિે એસેટ્ઝ શંરખાનના વિશ્લેષક અનુજ ચૌધરીએ જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે હાલના તબક્કે ડૉલરમાં આયાતકારોની લેવાલી અને વિશ્વ બજારમાં બ્રેન્ટ ફૂડતેલના ભાવમાં વધારો રૂપિયામાં સુધારાને મર્યાદિત રાખી શકે છે.

દરમિયાન આજે વિશ્વ બજારમાં ડૉલર ઈન્ડેક્સ આગલા બંધ સામે ૦.૦૮ ટકા ઘટીને ૯૮.૮૬ આસપાસ અને બ્રેન્ટ ફૂડતેલના વાયદામાં ભાવ આગલા બંધ સામે ૦.૮૫ ટકા ઘટીને બેરલદીઠ ૬૫.૩૯ ડૉલર આસપાસ ક્વૉન્ટ થઈ રહ્યા હતા.

પરિણામ, યુએસ ફેડરલ રિઝર્વના વ્યાજ દરના નિર્ણય અને બજારની દિશા માટે મેક્રોઇકોનોમિક ડેટા પર નજર રાખશે. આ અઠવાડિયું મેક્રો-હેવી રહેશે, જેમાં રોકાણકારો યુએસ જીડીપી, યુએસ ફેડરલ રિઝર્વ, યુરોપિયન સેન્ટ્રલ બેંક અને બેંક ઓફ જાપાનના

અમેરિકા-ચીન વચ્ચે ટ્રેડ ડીલનો આશાવાદ: વિશ્વ બજાર પાછળ ચાંદીમાં ₹ ૨00૨નો અને સોનામાં ₹ ૪૪૧નો ઘટાડો

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: અમેરિકા અને ચીન વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ થવાના આશાવાદ સાથે આજે વૈશ્વિક ઈકિવટી માર્કેટમાં સુધારાતરફી વલણ જોવા મળ્યું હતું, જ્યારે વૈશ્વિક સ્તરે સોના અને ચાંદીમાં સલામતી માટેની માગ ઓછી રહેતાં ભાવમાં અંદાજે બે ટકાનો ઘટાડો આગળ ધપ્યો હતો. જોકે, અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વ વ્યાજદરમાં કાપ મૂકે તેવા આશાવાદને ધ્યાનમાં લેતા ભાવમાં ઘટાડો મર્યાદિત રહ્યો હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. આમ વૈશ્વિક નિરૂત્સાહી અહેવાલે સ્થાનિક ઝવેરી બજારમાં પણ સોનાના ભાવમાં ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૪૩૮થી ૪૪૧નો ઘટાડો આવ્યો હતો. જોકે, આજે સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ડૉલર સામે રૂપિયો ૩૬ પૈસા નબળો પડ્યો હોવાથી સોનાની આયાત પડતરોમાં વધારો થવાથી વિશ્વ બજારની સરખામણીમાં ભાવઘટાડો સીમિત રહ્યો હતો. તેમ જ આજે ચાંદીના ભાવ વધુ કિલોદીઠ રૂ. ૨૦૦૨ ઘટી આવ્યા હતા.

બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં ખાસ કરીને ૯૯૯ ટય ચાંદીમાં વિશ્વ બજાર પાછળ સ્ટોકિસ્ટોની વેચવાલીના

દબાણ સામે નવી લેવાલીનો અભાવ અને વધુ ભાવઘટાડાના આશાવાદે ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા જેવેલરી ઉત્પાદકોની માગ ખપપૂરતી રહેતાં વેરારહિત ધોરણે ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૨૦૦૨ના ઘટાડા સાથે રૂ. ૧,૪૫,૦૩૧ના મથાળે રહ્યા હતા. વધુમાં આજે સોનામાં પણ સ્ટોકિસ્ટોની વેચવાલી સામે નવી લેવાલીનો અભાવ ઉપરાંત જેવેલરી ઉત્પાદકો તથા રિટેલ સ્તરની માગ શુષ્ક રહેતાં વેરારહિત ધોરણે ૯૯૫ ટય સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના

ખાંડમાં મર્યાદિત કામકાજે પીછેહઠ નવેમ્બરના મુક્ત વેચાણ માટે ૨0 લાખ ટન ખાંડ છૂટી કરાઈ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

નવી મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં આજે સપ્તાહના આરંભે સ્ટોકિસ્ટોની નવી લેવાલીનો અભાવ અને રિટેલ સ્તરની માગ ખપપૂરતી રહેતાં આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટ્રકની આવક સામે સ્ટોકિસ્ટોની નવી લેવાલીનો અભાવ અને રિટેલ સ્તરની માગ ખપપૂરતી મર્યાદિત રહેતાં ઉપાડ ભાવમાં પીછેહઠ જળવાઈ રહેતાં આજે સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના ભાવમાં કિવન્ટલે રૂ. ૬થી ૨૭ ટ્રકનો રહ્યો હતો. આમ એકંદરે મર્યાદિત માગ અને માલની ગુણવત્તાને ધ્યાનમાં લેતા સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના ભાવમાં નીચલા મથાળેથી કિવન્ટલે રૂ. ૧૦નો ઘટાડો આવ્યો હતો. જોકે, આજે નાકા ડિલિવરી ધોરણે ઔદ્યોગિક વપરાશકારોના માગને ટેકે ભાવમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હતું.

દરમિયાન આજે સરકારે મોડી સાર્ડ આગામી નવેમ્બર મહિનાના મુક્ત વેચાણ માટે ૨૦ લાખ ટન ખાંડ છૂટી કરી હોવાનું ખાદ્ય અને જાહેર વિતરણ વિભાગે એક ઓર્ડર જારી કરીને જણાવ્યું હતું. સૂત્રોના જણાવ્યાનુસાર આ વખતે ઑક્ટોબર મહિનામાં દિવાળીના તહેવાર હોવાથી ઑક્ટોબર મહિનાના ક્વૉન્ટા પૈકીનાં ઘણાંખરા માલનું વેચાણ થઈ ગયું

દિશા આપવાનું ચાલુ રાખશે. આ સપ્તાહે ઘણી મોટી કંપનીઓ તેમના નાણાકીય અહેવાલો જાહેર કરશે, જેમાં આઇઓસી, ટીવીએસ મોટર કંપની, લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો, હિન્દુસ્તાન પેટ્રોલિયમ, આઇટીસી, સિપ્લા, ડાબર, મારુતિ અને એસીસી સામેલ છે. મેક્રોઇકોનોમિક મોરચે, ૨૮ ઑક્ટોબરે જાહેર થનારા ભારતના સપ્ટેમ્બર મહિનાના ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન ડેટા પર ઔદ્યોગિક સુધારાના સંકેતો માટે ઝીણવાટભરી નજર રાખવામાં આવશે. વૈશ્વિક સ્તરે, ધ્યાન ૨૯ ઑક્ટોબરે યુએસ ફેડરલ રિઝર્વના નીતિગત નિર્ણય પર કેન્દ્રિત થશે, જે વૈશ્વિક પ્રવાહિતા વલણો અને રિસ્ક સેન્ટિમેન્ટને પ્રભાવિત કરી શકે છે.

સ્થાનિક મોરચે, ભારત-યુએસ વેપાર વાટાઘાટોમાં પ્રગતિ આ અઠવાડિયામાં રોકાણકારો માટે મુખ્ય ઘટના બની રહેશે. ભારત અને અમેરિકા કથિતરૂપે દ્વિપક્ષીય વેપાર સોદાને અંતિમ સ્વરૂપ આપવાની ખૂબ નજીક હોવા છતાં વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ પ્રધાન પીયૂષ ગોયલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે નવી દિલ્હી ઉતાવળમાં અથવા ગન પોઇન્ટ સાથેનો કોઈ પણ સોદો કરશે નહીં.

એકંદર તેજીના હવામાન વચ્ચે શેરબજારમાં હેલ્થકેર સિવાયના બધા સેક્ટરલ ઈન્ડેક્સમાં સુધારો જોવા મળ્યો હતો અને તેમાં ટેલિકોમ્યુનિકેશન શેરો સર્વાધિક ઊછળ્યા હતા. માર્કેટ ડેવિટલાઈઝેશન રૂ. ૪૬૮.૯૨ લાખ કરોડથી રૂ. ત્રણ લાખ કરોડ વધીને રૂ. ૪૭૧.૯૨ લાખ કરોડ રહ્યું હતું. સેન્સેક્સની ૨૨ સ્કિપ્સ વધી હતી, જ્યારે ૮ સ્કિપ્સ ઘટી હતી. બ્રોડ બેઝડ ઈન્ડાયસીસમાં બીએસઈ મિડકેપ ૦.૭૨ ટકા અને બીએસઈ સ્મોલકેપ ૦.૫૧ ટકા વધ્યા હતા. સ્ટ્રેટેજી ઈન્ડાયસીસમાં બીએસઈ આઈપીઓ ઈન્ડેક્સ ૦.૩૭ ટકા અને બીએસઈ એસએમઈ આઈપીઓ ૦.૦૬ ટકા વધ્યો હતો.

સોમવારે બીએસઈ સેન્સેક્સ શુક્રવારના ૮૪,૨૧૧.૮૮ના બંધથી ૫૬૬.૯૯ પોઈન્ટ્સ (૦.૬૭ ટકા) વધ્યો હતો. સેન્સેક્સ ૮૪,૨૯૭.૩૯ ખૂલી ઉપરમાં ૮૪,૯૩૨.૦૮ સુધી અને નીચામાં ૮૪,૨૯૪.૨૦ સુધી જ ઈ

૮૪,૭૭૮.૮૪ બંધ રહ્યો હતો.

સેક્ટરલ ઈન્ડાયસીસમાં એકમાત્ર બીએસઈ હેલ્થકેર ૦.૦૫ ટકા ઘટ્યો હતો, જ્યારે અન્ય બધા સેક્ટરલ ઈન્ડેક્સ વધ્યા હતા, જેમાં મુખ્યત્વે ટેલિકોમ્યુનિકેશન ૨.૩૭ ટકા, ઓઈલ એન્ડ ગેસ ૧.૫ ટકા, એનર્જી ૧.૪૪ રિયલ્ટી ૧.૪૨ ટકા, મેટલ ૧.૧ ટકા, ટેક ૦.૮૮ ટકા, કોમોડિટીઝ ૦.૭૯ ટકા, સર્વિસીસ ૦.૬૬ ટકા, બેન્કેક્સ ૦.૬૫ ટકા, ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસીસ ૦.૬૨ ટકા અને કંઝયુમર ડિસ્કેશનરી તેમ જ ઓટો ૦.૫૫ ટકા વધ્યા હતા. એક્સચેન્જમાં ૪,૫૦૨ સ્કિપ્સમાં કામકાજ થયું હતું, જેમાં ૨,૧૭૮ સ્ટોકસ વધ્યા હતા, ૨,૧૧૪ સ્ટોકસ ઘટ્યા હતા, જ્યારે ૨૧૦ સ્ટોકસ સ્થિર રહ્યા હતા. ૧૯૩ સ્ટોકસ બાવન સમાહની ઊંચી સપાટીએ પહોંચ્યા હતા, જ્યારે ૯૫ સ્ટોક બાવન સમાહની નીચી સપાટીએ પહોંચ્યા હતા. ૮ સ્ટોકસને ઉપલી જ્યારે ૮ સ્ટોકને નીચલી સર્કીટ લાગી હતી.

સેન્સેક્સ સમાવિષ્ટ શેરોમાં મુખ્યત્વે ભારતી એરટેલ ૨.૫૬ ટકા, રિલાયન્સ ૨.૨૪ ટકા, ઈટર્નલ ૨.૧૯ ટકા, સ્ટેટ બેન્ક ૨.૦૮ ટકા, ટાટા મોટર્સ વેહિકલ્સ ૧.૬૪ ટકા, ટાટા સ્ટીલ ૧.૨૦ ટકા, એકિસસ બેન્ક ૦.૯૭ ટકા, અલ્ટ્રાટેક સિમેન્ટ ૦.૮૨ ટકા, એચડીએફસી બેન્ક ૦.૮૨ ટકા, પાવર ગ્રીડ ૦.૮૧ ટકા, આઈટીસી ૦.૭૮ ટકા અને એનટીપીસી ૦.૭૭ ટકા વધ્યા હતા, જ્યારે કોટક બેન્ક ૧.૭૪ ટકા, બીઈએલ ૧.૬૨ ટકા, ઈન્ફોસિસ ૧.૩૫ ટકા, અદાણી પોર્ટર્સ ૦.૫૬ ટકા બજાજ ફાઈનાન્સ ૦.૪૭ ટકા, મહિન્દ્ર એન્ડ મહિન્દ્ર ૦.૩૭ ટકા, સન ફાર્મા ૦.૩૨ ટકા અને હિંદુસ્તાન યુનિલિવર ૦.૨૨ ટકા ઘટ્યા હતા.

બીએસઈના ડેરિવેટિવ્ઝ સેગમેન્ટમાં સોમવારે ઈન્ડેક્સ ફ્યુચર્સમાં રૂ. ૨૪૮.૯૨ કરોડનું ટર્નઓવર થયું હતું, જેમાં કુલ ૧,૨૬૨ સોદામાં ૧,૪૬૦ કોન્ટ્રેક્ટ્સનું કામકાજ થયું હતું. ઈન્ડેક્સ ફ્યુચર્સ અને ઈકિવટી ફ્યુચર્સ મળીને કુલ ૧૧,૨૮,૦૨૩ કોન્ટ્રેક્ટના આપન ઈન્ટેસ્ટ રહ્યા હતા. કુલ નોશનલ ટર્નઓવર રૂ. ૩૪,૫૨,૪૫૫.૮૩ કરોડનું રહ્યું હતું.

નરમાઈનું વલણ જોવા મળ્યું હોવાનું યુબીએસના વિશ્લેષક જિઓવાનની સ્ટુનોવોએ જણાવ્યું હતું. એકંદરે આજે રોકાણકારો અને સ્ટોકિસ્ટોની વેચવાલીનું દબાણ રહેતાં લંડન ખાતે હાજરમાં સોનાના ભાવ બે ટકા ઘટીને ઑસ્ટ્રીઠ ૪૦૨૯.૬૯ ડૉલર અને વાયદામાં ભાવ ૨.૩ ટકા ઘટીને ઑસદીઠ ૪૦૪૨.૮૦ ડૉલર આસપાસ ક્વૉન્ટ થઈ રહ્યા હતા. તેમ જ આજે ચાંદીના ભાવ પણ ૨.૩ ટકા ઘટીને ઑસદીઠ ૪૭.૪૮ ડૉલર આસપાસ ક્વૉન્ટ થઈ રહ્યા હતા.

નોંધનીય બાબત એ છે કે દક્ષિણ કોરિયા ખાતેની મુલાકાત દરમિયાન અમેરિકી પ્રમુખ ડૉનલ્ડ ટ્રમ્પ અને ચીનનાં પ્રમુખ શિ જિનપિંગ વચ્ચે બેઠક યોજાવાના અહેવાલો સાથે વૈશ્વિક બજારોમાં વેપાર તણાવ હળવો થવાનો આશાવાદ સપાટી પર આવ્યો છે. જોકે, આગામી આવતીકાલથી શરૂ થનારી અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વની બે દિવસીય બેઠકના અંતે વ્યાજદરમાં ૨૫ બેસિસ પોઈન્ટનો કાપ મુકવામાં આવશે, એવી બજાર વર્તુળો ધારણા મૂકી રહ્યા હોવાથી સોનાના ભાવમાં ઘટાડો મર્યાદિત રહ્યો હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

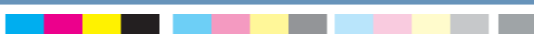
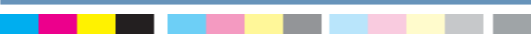
દેશી-આયાતી તેલમાં સાંકડી વધઘટ ૧થી ૨૫ ઑક્ટોબરમાં મલયેશિયાની પામતેલની નિકાસમાં ધીમો ઘટાડો

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મલયેશિયાના બુર્સા મલયેશિયા ડેરિવેટીવ્સ એક્સચેન્જ ખાતે આજે ફૂડ પામતેલના વાયદામાં ૫૦ રિંગિટનો ઘટાડો આવ્યો હોવાના અહેવાલ હતા. જોકે, આજે સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાદ્યતેલ બજારમાં હાજર, ડાયરેક્ટ ડિલિવરી તેમ જ સેલરિસેલ ધોરણે કામકાજો પાંખાં રહ્યા હોવાથી દેશી-આયાતી તેલના ભાવ સાંકડી વધઘટે અથડાઈને ટકેલા રહ્યા હતા.

બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં ડાયરેક્ટ ડિલિવરી શરતે ૧૦ કિલોદીઠ ધોરણે ગોકુલ એગ્રોના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૨૭૨ અને સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૨૬૦, રિલાયન્સ કન્ઝ્યુમરમાં સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૨૯૮ અને સન રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૫૦૦, એવીઆઈના સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૨૬૦ અને પર્તજલિ ફૂડ્સના પાતાળગંધથી ડિલિવરી શરતે આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૨૮૫ આસપાસ ક્વૉન્ટ થઈ રહ્યા હતા, પરંતુ વેપાર નિરસ હતા.

તાજેતરમાં કાગાં સર્વેયર ઈન્ટરટેક સર્વિસીસ દ્વારા સંકલિત કરવામાં આવેલી આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત પહેલી

રાજકોટમાં સોમવારે સાંજે આજી નદી પાસે છઠ પૂજા કરવામાં આવી હતી તેમાં મોટી સંખ્યામાં લોકો જોડાયા હતા અને પૂજા કરી હતી... (તસ્વીર: પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

ભયાઉ નજીક અજાણ્યાં વાહનની ટક્કરથી સર્જાયેલા ગમખ્વાર અકસ્માતમાં પિતા-પુત્રનાં મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજઃ કચ્છના ધોરીમાર્ગો રક્તરંજિત બનવાનો વણથંભ્યો સિલસિલો યથાવત્ રહેતો હોય તેમ લાભપાંચમના સપરમા દિવસે ભયાઉ પાસેના છ માર્ગીય ધોરીમાર્ગ પર અજ્ઞાત વાહનની પાછળ ટકરાયેલી કારમાં સવાર પિતા-પુત્રનાં ઘટનાસ્થળે કમકમાટીભર્યાં મોત નીપજ્યાં હતાં જ્યારે પત્ની અને પુત્રીને ગંભીર અવસ્થામાં સારવાર હેઠળ રાખવામાં આવ્યા છે, જ્યારે ગાંધીધામમાં લોડર સાથે નહેલા અકસ્માતમાં ગંભીર રીતે ઈજાગ્રસ્ત મોટર સાઈકલયાલકે દમ તોડી દીધો હતો.

પોલીસ કંટ્રોલ રૂમ પાસેથી પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર, ગત રવિવારે બપોરના દોઢેક વાગ્યાના અરસામાં ભયાઉ નજીક આવેલી વેલોરા પ્લાથ કંપની સામે ગમખ્વાર અકસ્માત સર્જાયો હતો જેમાં

ભયાઉ તાલુકાના નંદગામના વિજયભાઈ ચંદુભાઈ ગોહિલ (ઉં.વ. ૪૦) તેમના પરિવાર સાથે કારમાં સવાર થઈને લલિયાણાથી પરત ફરી રહ્યા હતા ત્યારે આગળ જઈ રહેલા અજ્ઞાત ભારે વાહનની પાછળ તેમની કાર અથડાઈ જતાં વિજયભાઈ અને તેમના ૭ વર્ષીય પુત્ર દીપને ગંભીર પ્રકારની ઈજા પહોંચતાં ઘટનાસ્થળે જ મૃત્યુ થયું હતું જ્યારે કારમાં પાછળની સીટ પર બેઠેલા ભાવનાબેન વિજયભાઈ ગોહિલ (ઉં.વ. ૩૫) તથા કાવ્યા વિજયભાઈ ગોહિલ (ઉં.વ. ૧૩)ને ગંભીર ઈજાઓ પહોંચતાં બંનેને સારવાર તળે રખાયા હોવાનું પોલીસે ઉમેર્યું હતું. લાભપાંચમના સપરમા દિવસે સર્જયેલા આ પ્રાણહાતક અકસ્માતમાં એક જ પરિવારના બે સભ્યનાં અકાળ મૃત્યુને લઈને કચ્છ સહિત બૃહદ્ કચ્છમાં ગમગીની પ્રસરી હતી.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજઃ ભુજ તાલુકાના લાખોંદમાં પોતાની વાડીમાં આવેલા પાણીના હોજમાં ડુબી જવાથી ૨૪ વર્ષીય અંકેશ અરજણ યાવડાનું મૃત્યુ થયું હતું જ્યારે ભુજના ૩૦ વર્ષીય કિશોર રવિયા યાવડાએ જ્યારે ગાંધીધામના લુણંગનગરમાં ૫૦ વર્ષીય મહેશ્વરી નરશી નારાણ નામના આધેડ ગળેફાંસા ખાઈ પોતાના આયમાં ટૂંકાવ્યા હતાં.

પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, ભુજના એરપોર્ટ રિંગરોડ પરના આશાપુરા નગરમાં રહેતા ૩૦ વર્ષના કિશોર યાવડા નામના યુવકે ગત સાંજના અરસામાં પોતાના ઘરે કોઈ અગમ્ય

કચ્છમાં ભરશિયાળે અપાઠી માહોલ: ભુજ, અંજાર, રાપર સહિતના મથકોએ કમોસમી વરસાદ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજઃ ચોમાસાની સત્તાવાર વિદાય વચ્ચે અરબી સમુદ્રમાં સર્જાયેલી મોસમી ગડબડીના કારણે રાજ્યભરની સાથે કચ્છના વાતાવરણમાં અયાનક આવેલા પલટા સાથે ભરશિયાળે કમોસમી માવડું વરસી રહ્યું છે અને આ રણપ્રદેશના દસમાંથી છ તાલુકાઓમાં અંદાજે દોઢેક ઇંચ જેટલો કમોસમી વરસાદ વરસી જતાં લોકોને મોસમના અનિશ્ચિત મિજાજ નો પરચો થવા પામ્યો છે.

ભુજ શહેર અને તેની આસપાસના વિસ્તારોમાં બપોરના બાર વાગ્યા બાદ જોશભેર વરસાદી ઝાપટાં વરસવાં શરૂ

થતાં માર્ગો પરથી પાણી વહી નીકળ્યાં હતાં. પૂર્વ કચ્છના અંજાર શહેરમાં સુસવાટા મારતા પવનોના સંગાથે કરા પડ્યા હતા અને આ ઐતિહાસિક શહેરમાં અડધો ઇંચ જેટલો વરસાદ વરસ્યો હતો.

જ્યારે માંડવી અને આસપાસનાં ગામોમાં જોરદાર ઝાપટું વરસી ગયું છે. એ જ રીતે, ખાવડા અને આસપાસના ગામોમાં પણ જોરદાર વરસાદી ઝાપટાં વરસ્યાં હોવાના અહેવાલો મળ્યા હતા, જ્યારે ભયાઉ અને તેની આસપાસના વિસ્તારો,રાપર પંથકમાં અંદાજિત અડધાથી લઇ એકાદ ઇંચ જેટલો કમોસમી વરસાદ

ખાબકયો હતો.

લાખપત તાલુકાના વર્માનગર, ઘડુલી, દયાપર, મેઘપર, નારાયણ સરોવર સહિતનાં ગામોમાં ઝાપટું વરસ્યું હતું. જ્યારે અબડાસામાં પણ છૂટાછવાયાં વિસ્તારોમાં હળવા છાંટા વરસ્યાં હતાં. અંજાર-ગાંધીધામ સંકુલમાં પોણો ઇંચ કમોસમી વરસાદ વરસી જતાં નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં પાણી ભરાયાં હતા. અયાનક આવી ચડેલી વરસાદી આફતના પગલે લઘુતમ તાપમાનનો પારો નીચે ગગડીને સરેરાશ ૨૩-૨૫ ડિગ્રી સેલ્સિયસ વચ્ચે રહેતાં ભેજયુક્ત ઈંધીથી જનજીવન પ્રભાવિત થયું હતું.

ભુજના કુનરિયા ગામમાં મજૂરીએ ગયેલા પિતા-પુત્રનાં મકાનોમાંથી ૧.૫૨ લાખની ચોરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભુજઃ કચ્છમાં હાઇપર એક્ટિવ થયેલી તસ્કર ટોળકીનો ત્રાસ યથાવત્ રહેવા પામ્યો હોય તેમ ભુજ તાલુકાનાં નાના-મોટા કુનરિયા ગામમાં પિતા-પુત્રના બે મકાનોમાંથી ૧.૫૨ લાખની મતાની ચોરી થતાં આસપાસના રહેવાસીઓમાં ફફડાટ ફેલાયો છે.

આ ઘરફેડ અંગે માધાપર પોલીસ મથકે, કુનરિયા નાના-મોટા ટાવરની બાજુમાં રહેતા ભરત નથુ કોલીએ નોંધાવેલી ફરિયાદ મુજબ તેમનો પરિવાર તથા માતા-પિતા બાજુમાં જ અલગ-અલગ ઘરમાં રહે છે અને મજૂરી કામ કરે છે.

ગત તા. ૨૫-૧૦ના સવારે સાતેક વાગ્યે તેમનો પરિવાર વાડીએ મજૂરી કામે ગયો હતો

અને બપોરે એકાદ વાગ્યે પરત ફરતા ઘરના દરવાજાનાં તાળાં તૂટેલાં જોવા મળ્યાં હતાં.

ઘરની અંદર જઈને તપાસ કરતાં ખુદ્દી પેડેલી તિજોરીમાંથી રોકડા રૂ. ૪૦,૦૦૦ તથા ચાંદીની બંગડી કિં. રૂ. ૩,૦૦૦, સોનાની ખુદ્દી કિં. રૂ. ૪,૦૦૦, ચાંદીનું કડું કિં. રૂ. ૩,૦૦૦ તથા એક મોબાઈલ ફોન કિં.રૂ. ૨,૦૦૦ તેમજ તેમના પિતાનાં ઘરમાંથી તિજોરી તથા પેટીમાંથી રોકડા રૂ. એક લાખ સહીત કુલ રૂ. ૧,૫૨,૦૦૦ની ચોરી થયાનું ધ્યાને આવ્યું હતું.

ઘટના સંદર્ભે માધાપર પોલીસે અજ્ઞાત તસ્કરો વિરુદ્ધ ગુનો નોંધી, તેમને ઝડપી લેવા તજવીજ હાથ ધરી છે.

અમરેલીમાં મેઘતાંડવ: ૯ ઇંચ વરસાદથી નદી-નાળાં છલકાયાં, રાજુલામાં ૫૦ લોકોનું રેસ્ક્યૂ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ અમરેલીના રાજુલામાં પેડેલા ૯ ઇંચ વરસાદના કારણે અનેક લોકોને હાલાકીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. ભારે વરસાદના કારણે અમરેલીના ધાતરવાડી નદીમાં પૂરની સ્થિતિ સર્જાઈ હતી, જેથી અનેક ગામો સંપર્કવિહોણા બન્યા હતા. આ પૂરના પાણી વચ્ચે કુલ બે મહિલાને પ્રસવ પીડા ઉપડતાં તેમને હોસ્પિટલ લઈ જવું અઘરું પડ્યું હતું. કોઈ વાહન ન મળતાં એક મહિલાને જીસીબીનો સહારો લઈ હોસ્પિટલ લઈ જવામાં આવી હતી. જ્યારે અન્ય મહિલાને બોટ મારફતે દરિયાઈ માર્ગે ખાડી પાર કરાવી સામા કાંઠે લાવી ૧૦૮ મારફતે હોસ્પિટલ ખસેડાઈ હતી. આ સિવાય રાજુલામાંથી ૫૦ લોકોનું રેસ્ક્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું. ભારે વરસાદના પગલે ભાવનગર-સોમનાથ નેશનલ હાઇવે સહિત અનેક રસ્તાઓ બંધ થયા હતા. બીજી તરફ ખેતરો પાણીમાં તરબોળ થતાં ખેડૂતોને ભારે નુકસાની વેઠવાનો વારો આવ્યો

હતો. ધાતરવડી ડેમ-૨ દરવાજા ખોલાતા ખાખબાઈ, હિંડોરણા, વડ, રામપરા, કોવાયા, ઉછેયા, ભેરાઇ અને ભચાદ સહિતના ગામોને તંત્ર દ્વારા એલર્ટ કરવામાં આવ્યા હતા. ધારતવડી નદીના પાણી ફરી વળતાં રાજુલા તાલુકાનું ઉંચેયા ગામ સંપર્ક વિહોણુ થયું હતું. વાડી વિસ્તારમાં ૫૦ જેટલા શ્રમિકો ફસાઇ જતાં રાજુ લા-જાફરાબાદના ધારાસભ્ય હીરા સોલંકી પાણીના ધમસમતા પ્રવાહમાંથી પસાર થઇને પહોંચ્યા હતા. તેમજ પીપાવાવ મરીન પોલીસ પણ ઘટના સ્થળે પહોંતી હતી અને ફસાયેલા ૫૦ લોકોનું રેસ્ક્યૂ કરીને સુરક્ષિત સ્થળે ખસેડવામાં આવ્યા હતા. રાજુલાના રામપરા ગામમાં ધાતરવડી નદીના પાણી ઘૂસી જતાં દૂધ લઇને જતો બોલેરો ધસમસતા પાણીના પ્રવાહમાં ફસાઇ ગયા બાદ તણાઇ ગયો હતો. જોકે, સ્થાનિક લોકોએ ભેગા મળીને દોરડા વડે યાલકનું રેસ્ક્યૂ કરીને જીવ બચાવી લીધો હતો. ખાંભા તાલુકામાં પણ ધોધમાર વરસાદના

પગલે જળબંબાકારની સ્થિતિ સર્જાઇ હતી. ખાંભાનો રાયડી ડેમ છલકાઇ જતાં પાંચ દરવાજા બે-બે ફૂટ ખોલીને પાણી છોડવામાં આવ્યું હતું, જેને લઇને નિચાણવાળા વિસ્તારોને એલર્ટ કરવામાં આવ્યા હતા. અમરેલી જિલ્લામાં સાંજે છ વાગ્યા સુધીમાં લીલીયામાં ૪.૪૯ ઇંચ,સાવરકુંડલામાં ૩.૭૦ ઇંચ, ખાંભામાં ૩.૬૨ ઇંચ, જાફરાબાદમાં ૧.૮૫ ઇંચ, અમરેલી શહેરમાં ૧.૨૬ ઇંચ, ધારીમાં ૦.૯૪ ઇંચ,લાકીમાં ૦.૬૩ ઇંચ, બગસરામાં ૦.૬૩ ઇંચ વરસાદ વરસ્યો હતો. જિલામાં સાર્વત્રિક માવડું થતાં ખેડૂતોના મોઢાં સુધી આવેલો કોળિયો છીનવાઈ ગયો હતો. અમરેલી જિલ્લા કલેક્ટર વિકલ્પ ભારદ્વાજે જણાવ્યું હતું કે, અલગ અલગ ૩ જગ્યાએથી ૫૦થી ૧૦૦ જેટલા લોકોનું રેસ્ક્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું.પાણીમાં ફસાયેલા તમામ લોકોને બહાર કાઢીને સુરક્ષિત સ્થળે ખસેડવામાં આવ્યા હતા.

ભાવનગરના તળાજા ચાંડમાં હરાજીના શ્રી ગણેશ, મગફળીના સૌથી વધુ ૧૬૫૫ અને કપાસના ૧૪૭૫ સુધી બોલાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભાવનગરઃ જિલ્લાના તળાજા ચાંડના વેપારીઓ અને ખેડૂતોને લાભ પાંચમના દિવસે રવિવાર હોય દિવાળીની રજાઓ બાદ સોમવારે ચાંડ બલ્યું હતું. મુહુર્તના સોદાઓ પડ્યા હતા. જેમાં ખેડૂતોને મગફળીના ઉંચા ભાવ મળ્યા હતા. વરસાદ પડ્યા છતાંય મુહુર્ત સાચવાવ તળાજા ચાંડ ખાતે મગફળી ની અલગ અલગ જાતો મળી કુલ ૯૦૦ જેટલી ગુણુ આવી હતી.એ ઉપરાંત ઘઉં, બાજરી, જુવાર, અડદ સોયાબીન અને શંકર કપાસના ૧૦૫ પોટકા આવ્યા હતા.

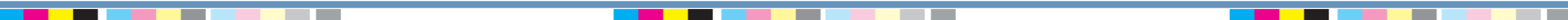
ચાંડ ના કર્મચારી પાચુભાઈ

આહીરએ જણાવ્યું હતુ કે વાતાવરણની વિષમ પરિસ્થિતિ વચ્ચે પણ મગફળી ની ૯નંબર જાત ના ૯૮૦ થી ૧૫૭૦ બોલાયા હતા.એ જ રીતે ૩૯ નંબરના ૭૫૦ થી ૧૦૮૮, ૫ નંબરના હાઈએસ્ટ ૧૨૦૦ થી ૧૬૫૫ તથા ૨૦ નંબર ના ૯૬૦ થી ૧૧૭૦ બોલાયા હતા. તલ સફેદ ના ૧૫૦૦ થી ૧૮૯૧ તથા ઘઉં ટુકડા ના ૪૯૨ થી ૫૬૧,બાજરી ના ૩૯૦ થી ૪૪૦,જુવાર ના ૩૩૦ થી ૪૬૧, અડદના ૯૦૦, સોયાબીન ના ૮૩૦ તથા કપાસ શંકર ના ૧૩૫૦ થી ૧૪૭૫ ભાવ હરાજીમાં બોલાયા હતા. મુહુર્તના સોદાના આ

ઉંચા ભાવ આવતા દિવસોમાં જળવાય રહે તેવી આશા ખેડૂતોએ પ્રગટ કરી હતી.જોકે વેપારીઓના મંતવ્યો એવા છેકે મગફળીના ભાવમાં ખાસ આખું વર્ષ કોઈ વધારો જોવા મળશે નહીં. ચાંડના સૂચો એ જણાવ્યું હતુ કે કણાટિક સહિત આંતરરાજ્યના વેપારીઓ અહીં ખીરીટી કરવા આવ્યા નથી. એ ઉપરાંત મગફળી ની નંબર - ૧ ક્વોલિટી આવેલ ન હતી. અત્રે ના ૩૯૦ થી ૪૪૦,જુવાર ના ૩૩૦ થી મગફળીનું પીઠું ગણવામાં આવે છે. આંતરરાજ્યના વેપારીઓની ખરીદી અહીંથી કરવા આવે છે, દલાલો મારફત પણ સોદાઓ પાડવામાં આવે છે.

ભાવનગર જિલ્લા જેલના કેદીઓની માનસિક અને શારીરિક સ્થિતિમાં સુધાર લાવવા યોગ તાલીમ શિબિર યોજાઈ હતી. (તસ્વીર: વિપુલ હિરાણી, ભાવનગર)

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ ભાવનગર જિલ્લાનો જીવાદોરી સમાન શેત્રુંજી ડેમ ટમી વખત ઓવરફ્લો થયો હતો. ઉપરવાસમાં થયેલા સારા વરસાદના કારણે ડેમમાં સતત પાણીની આવક વધતા ડેમનું લેવલ જાળવવા ૫૯ દરવાજામાંથી ૨૦ દરવાજા એક-એક ફૂટ જેટલા ખોલવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર બાદ પાણીની આવક સતત વધતા તમામ ૫૯ દરવાજા ૧ ફૂટ ખોલવામાં આવ્યા હતા.

શેત્રુંજી ડેમ ઓવરફ્લો થવાના કારણે તંત્ર દ્વારા પાલિતાણા તાલુકાના નાની રાજ સ્થળી, લાપડીયા, લાખાવાડ, માયધાર અને મેઢા ગામોને ખાસ એલર્ટ કરવામાં આવ્યા હતા. ઉપરાંત તળાજા તાલુકાના ભેગાડી, દાત્રળ, પિંગળી, દીમાણા, સેવાળીયા,

અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાને ચેક અપ માટે રાજકોટ સિવિલ લવાયા બાદ ફરી જૂનાગઢ જેલમાં લઈ જવાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ જૂનાગઢ જેલમાં બંધ અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાને હૃદયને લગતી તકલીફ હોવાથી રાજકોટ સિવિલમાં ચેક અપ માટે લાવવામાં આવ્યા હતા. તેમને હૃદય સંબંધિત તકલીફ હોવાથી મેડિકલ ચેકઅપ કરાવ્યું હતું. ત્યાર બાદ તેમને ફરી જૂનાગઢ જેલમાં લઈ જવાયા હતા. યુસ્ત બંદોબસ્ત વચ્ચે અનિરુદ્ધસિંહને હોસ્પિટલમાં સારવાર આપવામાં આવી છે.

રીખડાના અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાને પોપટ સોરઠિયા હત્યા કેસમાં સરેન્ડર કરવાના અંતિમ દિવસે સુપ્રીમ કોર્ટમાંથી રાહત આપવામાં આવી હતી. જો કે ૨૪ કલાકમાં જ આ રાહત પાછી ખેંચી લેવાઈ હતી. ત્યાર બાદ અનિરુદ્ધસિંહને જેલ હવાલે કરવામાં આવ્યા હતા.૧૯૮૮ના પોપટ લાખા સોરઠિયા હત્યાકેસમાં ગોંડલ સેશન્સ કોર્ટે ૧૯૯૪માં અનિરુદ્ધસિંહને પુરાવાના અભાવે નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો. ત્યાર બાદ સરકારે ટાડા એક્ટ હેઠળ સુપ્રીમ કોર્ટમાં અપીલ કરી હતી. સુપ્રીમ કોર્ટે ૧૦ જુલાઈ ૧૯૯૭ના રોજ અનિરુદ્ધસિંહને આજીવન કેદની સજા ફટકારી હતી, જોકે ત્યાર બાદ ૩ વર્ષે પોલીસ તેને પકડી શકી એટલે કે ૨૦૦૦માં જેલમાં મોકલી દીધો હતા અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાના પુત્રએ ૨૯ જાન્યુઆરી ૨૦૧૮ના રોજ તત્કાલીન જેલ આઈજી ટી.એસ બિચ્તેને પત્ર લખીને માફી પર મુક્ત કરવાની વિનંતી કરી હતી. આ પત્રને ધ્યાનમાં લઈને તેમને જેલમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા હતા. એ સમયે અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાએ ૧૮ વર્ષની સજા ભોગવી હતી. અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજાને વર્ષ ૨૦૧૮માં સજામાફી આપીને મુક્ત કરવામાં આવ્યો હતો.

રોયલ, માખણીયા, તળાજા, ગોરખી,

લીલીવવા, તરસરા અને સરતાનપર સહિતના ગામોને પણ સાવચેત રહેવા સૂચનાઓ આપવામાં આવી હતી.

ભુજ-મુંબઈ વચ્ચે વધુ એક એર ઈન્ડિયાની વિમાન સેવા શરૂ : પ્રવાસીવર્ગમાં આનંદ

ભુજઃ લાંબા સમયની પડતર માગ બાદ આખરે કચ્છના મુખ્ય મથક ભુજને આર્થિક રાજધાની મુંબઇ સાથે જોડનારી વધુ એક વિમાની સેવાને એર ઈન્ડિયાએ શરૂ કરી દેતાં પ્રવાસીઓમાં આનંદની લાગણી પ્રસરી છે.

કચ્છ અને મુંબઈને જોડનારી આ નવી વિમાની સેવાના પ્રથમ દિવસે જ મુંબઈથી ૧૬૨ પ્રવાસીઓ ભુજ આવ્યા હતા અને ૧૫૬ પ્રવાસી ભુજથી મુંબઈ ગયા હતા. એર ઈન્ડિયાની આ વિમાની સેવા બપોરે ૧ અને ૫૦ કલાકે મુંબઈથી ઉડાન

ભર્યા બાદ ૩ અને ૨૦ કલાકે ભુજ આવી પહોંચે છે અને ઢળતી બપોરના ૪ કલાકે ભુજથી ઉડાન ભરી ૫ અને ૨૫ વાગ્યે મુંબઈ પહોંચે છે. ભુજથી સાંજના સમયે આ ફ્લાઈટ ઉડાન ભરતી હોવાથી કચ્છના એનઆરઆઈ પ્રવાસીઓને તેઓની વિદેશની ફ્લાઈટ માટે મુંબઈ વિમાની મથકે ઓછું રોકાણ કરવું પડશે તેમજ મુંબઈથી દેશના અન્ય મથકોની મોટાભાગની ફ્લાઈટ પણ સાંજ અને રાતે ઉડાન ભરતી હોવાથી મુંબઈથી કનેક્ટિંગ ફ્લાઈટ મેળવવી સરળ બનશે.

ભાવનગરના મહુવામાં ૧૧.૫ ઇંચ વરસાદથી સર્વત્ર જળબંબાકારઃ માલણ નદીનાં પાણી શહેરમાં ઘૂસ્યા

ભાવનગરઃ શહેર અને સમગ્ર જિલ્લામાં છેલ્લા ૩૬ કલાક દરમિયાન પોણા ઇંચ થી સાડા અગિયાર ઇંચ વરસાદ પડ્યો હતો. સોમવાર સવારથી સાંજ સુધી પણ મુશળધાર વરસાદ પડ્યો છે. જિલ્લાના મહુવામાં ૧૧.૫ ઇંચ, સિહોરમાં ૬.૫ ઇંચ, ભાવનગર શહેરમાં ૩.૫ ઇંચ, પાલીતાણામાં ૪ ઇંચ, જેસરમાં ૫.૧ ઇંચ, ગારીયાધારમાં ૩.૫ ઇંચ, તળાજા માં ૪.૫, ઉમરાળામાં ૫ ઇંચ અને વલભીપુરમાં ૫ ઇંચ વરસાદ પડ્યો હતો. જિલ્લામાં ત્રણ દિવસ વરસાદની આગાહી છે. પાછોતરા વરસાદથી જિલ્લામાં કપાસના પાકને નુકસાનની ભીતી સેવાઈ રહી છે. ભારે વરસાદ પડતા માલણ નદીનાં પાણી મહુવા શહેરમાં ઘૂસી ગયાં હતાં. સમગ્ર જિલ્લામાં વરસાદથી વાતાવરણમાં ઠંડક પ્રસરી થઈ ગઈ હતી. જિલ્લામાં હાલમાં કપાસનો પાક ઊભો છે અને ઘણા સ્થળે વધુ મગફળીના પથરાપણ પડ્યા હતો, તેવા સમયે કમોસમી વરસાદથી ખેડૂતોમાં ધિંતાની લાગણી ફેલાઈ હતી. મહુવામાં અને ભાવનગર શહેરમાં રવિવારની રાત્રે ધોધમાર વરસાદ તૂટી પડતા ડેર ડેર પાણી ભરાયા હતા. સોમવારની સવારથી સાંજના છ વાગ્યા સુધી પણ મહુવા સહિતના પંથકમાં ધોધમાર વરસાદ પડ્યો હતો.